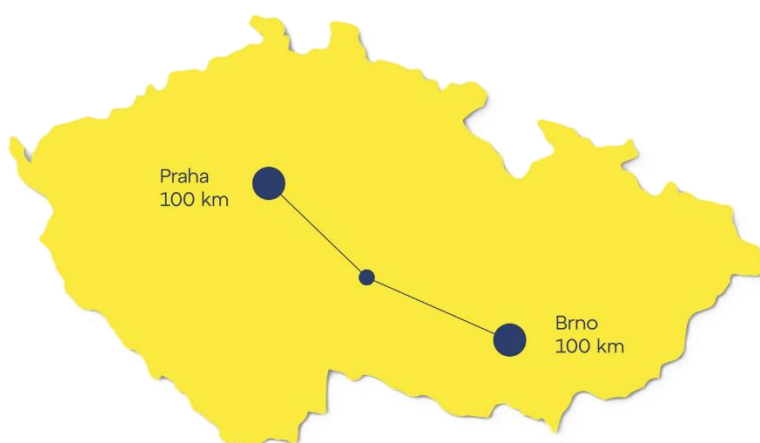

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Humpolec

na období 2025 – 2027

Zpracováno dle Metodiky pro plánování sociálních služeb (dle MPSV) a v souladu s procesem plánování na území Kraje Vysočina.

Řídící skupina děkuje všem aktérům komunitního plánování sociálních služeb v ORP Humpolec za aktivní přístup v rámci přípravy tohoto strategického dokumentu.

Zpracovatel:

Místní akční skupina Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.

Sídlo: Hradská 300, 396 01 Humpolec

Kancelář: Hradská 280, 396 01 Humpolec

www.humpolecko.cz

Komunitní plán sociálních služeb pro území ORP Humpolec na období 2025 – 2027 byl schválen usnesením Zastupitelstva města Humpolec č. 267/14/ZM/2024 ze dne 18. 12. 2024.

Obsah

Seznam zkratk

Seznam pojmů

A/ Úvod

1. Podstata komunitního plánování sociálních služeb	8
2. Základní informace o Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v ORP Humpolec	9
2.1 Kontext vzniku a historie SPRSS v ORP Humpolec	9
2.2 Účel a cíl SPRSS	11
3. Postup tvorby SPRSS	12
3.1 Metodika zpracování	12
3.2 Organizační struktura	13
3.3 Pracovní skupiny	14
3.4 Realizace dotazníkového šetření	14
3.5 Harmonogram procesu zpracování SPRSS	15
4. Sociální služby a dotčené skupiny	16
4.1 Sociální služby, poskytovatelé a dostupnost	16
4.2 Dotčené skupiny – oblast Humpolecka	17
5. Související strategické dokumenty	17

B/ ANALYTICKÁ ČÁST

1. Stanovení řešeného problému	19
2. Prostředí a očekávaný vývoj v regionu SO ORP Humpolec	19
2.1 Sociodemografická analýza	19
2.1.1 Věkové složení obyvatelstva	21
2.1.2 Demografický pohyb obyvatel	24
2.1.3 Složení obyvatelstva dle národnosti	25
2.1.4 Vzdělanostní struktura obyvatelstva	26
2.2 Vybrané sociální charakteristiky	28
2.2.1 Nezaměstnanost	28
2.2.2 Kriminalita	30
3. Aktuální stav sociálních služeb a cílových skupin ve SO ORP Humpolec	32
3.1 Přehled poskytovatelů	32
3.2 Analýza uživatelů sociálních služeb (cílových skupin)	36
3.2.1 Dlouhodobě nezaměstnaní	37
3.2.2 Senioři	38

3.2.3	Zdravotně postižení	38
3.2.4	Rodiny se závislými	39
3.2.5	Osoby s omezenou svéprávností	39
3.2.6	Osoby drogově závislé	39
3.2.7	Osoby bez domova	39
3.2.8	Osoby národnostních menšin - cizinci	39
3.2.9	Osoby romské národnostní menšiny	41
3.2.10	Osoby opouštějící ústavní péči – dětské domovy	42
3.2.11	Osoby vracející se po výkonu trestu odnětí svobody	42
3.2.12	Souhrnné počty	43
3.3	Zadavatelé sociálních služeb	43
4.	Výstupy z provedeného šetření – uživatelé sociálních služeb	44
4.1	Metodika	44
4.2	Výstupy	45
5.	Výstupy z provedeného šetření – poskytovatelé sociálních služeb	48
5.1	Metodika	48
5.2	Výstupy	49
6.	Výstupy z provedeného šetření – zadavatelé sociálních služeb	55
6.1	Metodika	55
6.2	Výstupy – obce	55
6.3	Výstupy – město Humpolec	57
C/ STRATEGICKÁ ČÁST		
1.	Struktura strategické části	60
2.	Struktura SPRSS	60
3.	SWOT analýza	61
4.	Prioritní oblasti a opatření	63
D/ IMPLEMENTAČNÍ ČÁST		
1.	Metodická doporučení	76
2.	Cílové skupiny uživatelů sociálních služeb	77
3.	Monitoring a evaluace SPRSS	78
4.	Systém řízení rizik	79
5.	Způsob schvalování dokumentu	79
6.	Seznam kontaktních osob	79
Seznam obrázků		
Seznam grafů		
Seznam tabulek		

Seznam zkratk

ČSÚ	Český statistický úřad
DS	Domov pro seniory
ESF	Evropský sociální fond
KP	Komunitní plán
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
MAS	Místní akční skupiny
MěÚ	Městský úřad
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
NNO	Nestátní neziskové organizace
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
ŘS	Řídící skupina
SO	Správní obvod
SPRSS	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
SS	Sociální služby
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
ÚP	Úřad práce ČR
ZSS	Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Základní pojmy

Akční plán - prováděcí dokument střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, upřesňuje strategický plán a určuje cíle a rozvojové aktivity sociálních služeb v letech 2025 až 2027.

Cílové skupiny – skupina obyvatel, která je dotčena realizací SPRSS a má z něj užitek.

Druhy sociálních služeb – služby, které vychází ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Formy sociálních služeb - pobytové (služby spojené s ubytováním v zařízeních sociálních služeb), ambulantní (služby, za kterými osoby dochází nebo jsou doprovázeny/dopravovány do zařízení sociálních služeb; ubytování není součástí služeb), terénní (služby jsou poskytovány v přirozeném sociálním prostředí osoby).

Komunitní plánování – metoda plánování. Podstata metody spočívá v aktivní spolupráci osob, kterých se daná oblast či téma dotýká. Plánování sociálních služeb probíhá za účasti komunity – zástupců uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb, ale i další veřejnosti.

Koordinační skupina – koordinuje práci jednotlivých pracovních skupin.

Navazující služby – služby, které svým charakterem nespádají do kategorie sociálních služeb definovaných zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale sociální služby doplňují či rozšiřují (např. služby volnočasového charakteru pro danou cílovou skupinu nabízející kulturní, sportovní a společenské aktivity).

Nepříznivá sociální situace - životní situace, ve které je osoba ohrožena sociálním vyloučením (tj. může být ohrožena nebo narušena schopnost osoby uspokojovat základní potřeby či žít ve svém běžném prostředí způsobem, který je ve společnosti považován za obvyklý) a nemůže nebo má oslabenou schopnost tuto situaci sama řešit.

Opatření – systém činností, který definují jednotlivé kroky vedoucí k dosažení požadovaných cílů. Opatření mohou být konkrétní.

Poskytovatel sociálních služeb – subjekt / osoba poskytující sociální služby při splnění podmínek stanovených zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Poskytovatel doprovodných služeb – subjekt / osoba poskytující služby nesplňující podmínky stanovené zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, svojí činností sociální služby doplňuje nebo na ně přímo navazuje.

Pracovní skupina – skupina osob, která je tvořena uživateli, poskytovateli, zadavateli a dalšími účastníky sociálních služeb. Řeší konkrétní úkoly, oblasti a témata projektu.

Řídící skupina – skupina osob, která nastavuje proces zpracování a odpovídá za úspěšnou tvorbu SPRSS, působí v celém procesu zpracování od přípravné části, stanovuje / schvaluje cíle, opatření, které vycházejí ze zpracované SWOT analýzy a dalších analytických podkladů.

Sít' sociálních služeb – souhrn sociálních služeb, které v dostatečné kapacitě, kvalitě a místní dostupnosti napomáhají řešit nepříznivou sociální situaci osob.

Sociální služba - činnost nebo soubor činností, které zajišťují pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Podmínky poskytování sociálních služeb upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Sociální vyloučení - proces vydělování jedinců i sociálních skupin ze společnosti vedoucí k tomu, že někteří lidé v důsledku nepříznivé sociální situace nemají možnost zapojit se do běžného života společnosti a ocitají se izolovaní na jejím okraji či zcela mimo ni, čímž se kumulují další problémy.

Standardy kvality sociálních služeb – soubor kritérií, prostřednictvím kterých je definována úroveň kvality poskytování sociálních služeb v oblasti personálního a provozního zabezpečení sociálních služeb a v oblasti vztahů mezi poskytovatelem a osobami.

Strategické cíle – konkretizují popis budoucího stavu, vycházejí ze SWOT analýzy a dalších analytických podkladů, k jejich naplnění dochází ve střednědobém horizontu.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (SPRSS) – strategický dokument obce, který vzniká jako výstup plánování rozvoje sociálních služeb, sestavuje se pro střednědobé období, je schválený na období 3 let a je výsledkem zjišťování potřeb v oblasti sociálních služeb a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů.

Uživatel sociálních služeb - osoba, která přímo využívá sociální služby, protože se ocitla v nepříznivé sociální situaci nebo potřebuje odborné poradenství pro sebe či osoby blízké.

Vize je popis žádoucího budoucího stavu rozvoje sociálních služeb na území SO ORP, dosažitelného prostřednictvím realizace SPRSS, vztahuje se k plánu jako celku a k naplnění by mělo dojít v dlouhodobém horizontu.

Zadavatel sociálních služeb - je odpovědný za zajištění sociálních služeb na příslušném území, zadavateli služeb jsou především obce a kraje, které prostřednictvím svých zastupitelů nesou hlavní odpovědnost za kvalitu a dostupnost sociálních služeb.

A Úvod

1. Podstata komunitního plánování sociálních služeb

Posláním komunitního plánování je zajišťování dostupnosti služeb. Prakticky se jedná o zjištění stavu poskytování sociálních služeb v dané lokalitě a zároveň potřeb, které nejsou naplněny, srovnání těchto dvou základních parametrů a v souladu s množstvím finančních prostředků, které obec na sociální služby vynakládá, vzniká v procesu vzájemných konzultací komunitní plán, který je konsenzem mezi tím, co je možné, a tím, co bylo označeno jako potřebné či prioritní. Komunitní plánování představuje cyklický, spirálově se opakující proces. Celé plánování probíhá za účasti dotčené komunity:

- **Uživatelé sociálních služeb** (klienti sociálních služeb) jsou lidé v nepříznivé nebo tíživé sociální situaci, kteří služby využívají a kterým jsou určeny, v procesu komunitního plánování tak mohou vyjádřit, co vnímají jako nejlepší a nejpotřebnější a podílet se tak na utváření podoby sociálních služeb. Současně jsou uživateli i lidé, kteří by se potencionálně mohli dostat do nepříznivé sociální situace vlivem snížených schopností.
- **Poskytovatelé sociálních služeb** jsou subjekty, které služby poskytují a nabízejí. Mohou jimi být nestátní neziskové organizace, organizace zřízené krajem či obcí, případně státem, které vědí, jak služby fungují, znají systémové i provozní záležitosti, dokáží popsat stávající poptávku i předpokládané trendy.
- **Zadavatelé sociálních služeb** jsou zejména obce a kraje, jsou odpovědní za zajištění sociálních služeb na příslušném území. Vstupují do procesu jako aktivní účastníci, zejména proto, že jsou garanty realizace výstupů komunitního plánování, proto podpora komunitního plánování ze strany obce a jejich politických reprezentantů představuje nejzákladnější podmínku pro jeho uskutečňování.
- **Veřejnost** zahrnuje všechny ostatní zájemce, kterým nejsou sociální služby a jejich fungování a poskytování lhotejné a jsou schopni aktivně přispět k vytvoření plánu nebo jejich realizaci.

Uvedené skupiny, resp. jejich zástupci, v rámci společné práce, jednání a setkávání vytvářejí efektivní systém spolupráce, navrhuji podobu sociálních služeb a podílejí se na realizaci jednotlivých konkrétních opatření, která jsou popsána v komunitním plánu.

Základní principy plánování sociálních služeb:

- *Partnerství mezi všemi účastníky - potřeby a cíle všech účastníků mají stejnou váhu. Názorům všech stran musí být dopřáno stejného prostoru.*
- *Zapojování místního společenství - při zapojování místního společenství je nutné hledat různé metody a formy oslovení a zapojení tak, aby nabídka ke spolupráci byla srozumitelná (např. podle bydliště, způsobu života, zájmů, socio-etnické příslušnosti, atd.) Nikdo nesmí být vylučován a diskriminován.*
- *Hledání nových lidských a finančních zdrojů - nelze zapomínat na spolupráci s podnikateli, která může být oboustranně přínosná, na význam práce dobrovolníků, svépomocných skupin, domácích pečovatelských včetně sousedské výpomoci. Komunitní plánování sociálních služeb je jedním z nástrojů pro zlepšení kvality života v obci.*
- *Práce s informacemi - je nezbytné zajistit rovný přístup k informacím uvnitř řídicí struktury a zajistit předávání informací veřejnosti. Budou-li informace pravidelně předávány, bude možné očekávat relevantní připomínky a podněty. Je nutné stanovit, jak bude možné vznášet připomínky a jak bude s připomínkami nakládáno.*

- *Průběh zpracování komunitního plánu je stejně důležitý jako výsledný dokument - komunitní plán nezpracovává skupina expertů. Proces komunitního plánování znamená vyhledávání, zapojování a diskusi různých lidí. Tento proces umožňuje, aby navržený systém sociálních služeb byl jedinečný a neopakovatelný a plně odpovídal místním podmínkám a zdrojům.*
- *Zohlednění již vytvořené a osvědčené spolupráce - dobře fungující spolupráce může být inspirací pro ostatní účastníky komunitního plánování. Prohloubení spolupráce mezi všemi účastníky přináší kvalitnější nabídku sociálních služeb.*
- *Kompromis přání a možností - výsledkem komunitního plánování je vždy kompromisní řešení mezi tím, co uživatelé chtějí, a tím, co mají zadavatelé k dispozici. Možnosti v tomto případě nejsou pouze materiální, finanční a lidské zdroje, ale také dohoda vymezující, kdo a jak se bude na dosažení stanovených cílů komunitního plánování podílet.*

(Zdroj: MPSV ČR, 2023, „Komunitní plánování – věc veřejná“, online průvodce)

Proces komunitního plánování tedy představuje dlouhodobý opakující se proces zjišťování potřeb obyvatel regionu a hledání způsobů jejich uspokojování s efektivním využitím dostupných zdrojů. To znamená, že projekt komunitního plánování nekončí vytvořením a schválením plánu sociálních služeb, ale pokračuje jeho realizací, monitorováním a pravidelným vyhodnocováním dosažení vytyčených cílů.

Plánování sociálních služeb je realizováno pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností města Humpolce (SO ORP), tedy pro Město Humpolec a 24 dalších obcí: Budíkov, Bystrá, Čejov, Hojanovice, Horní Rápotice, Hořice, Ježov, Jiřice, Kaliště, Kejžlice, Koberovice, Komorovice, Mladé Bříště, Mysletín, Píšť, Proseč, Řečice, Sedlice, Senožaty, Staré Bříště, Syrov, Vojslavice, Vystrkov a Želiv (21 obcí je sdruženo ve Svazku obcí mikroregionu Zálesí a 4 obce sdružuje Mikroregion Želivka).

2. Základní informace o Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb v ORP Humpolec

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb (dále jen SPRSS) je základním strategickým dokumentem schvalovaným na dobu 3 let pro území Obce s rozšířenou působností Humpolec (dále jen ORP Humpolec), které zahrnuje správní obvody 25 obcí: Budíkov, Bystrá, Čejov, Hojanovice, Horní Rápotice, Hořice, Humpolec, Ježov, Jiřice, Kaliště, Kejžlice, Koberovice, Komorovice, Mladé Bříště, Mysletín, Píšť, Proseč, Řečice, Sedlice, Senožaty, Staré Bříště, Syrov, Vojslavice, Vystrkov a Želiv. Tento dokument je základním vstupem pro vznik kvalitní a dostupné sítě sociálních služeb.

Zpracovatelem je MAS (místní akční skupina) Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s. Hlavním záměrem tohoto dokumentu je vytvoření komplexního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na území ORP Humpolec pro období let 2025 až 2027.

Veřejné projednání dokumentu proběhlo formou „kulatého stolu“ založeného na vzájemné spolupráci zájmových skupin, odborníků a veřejnosti. Proběhlo připomínkování ze strany Kraje Vysočina a finální schválení Zastupitelstvem města Humpolec dne 18. 12. 2024.

2.1 Kontext vzniku a historie SPRSS v ORP Humpolec

Poskytování sociálních služeb na svém území má obec upraveno v z. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v díle 4 - Působnost při zajišťování sociálních služeb, konkrétně v § 92, § 93a, § 94. Z těchto ustanovení vyplývají povinnosti jak obecního úřadu obce s rozšířenou

působností (§ 92), tak obce v samostatné působnosti (§ 94) a povinnosti zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Proto síťování sociálních služeb a jejich financování a podpora z těchto povinností jednoznačně vyplývá. Bez úzké spolupráce s poskytovateli sociálních služeb a jejich finanční, případně materiální podpory nejsou sociální práce na obci a plnění povinností vyplývajících pro obec a obecní úřad obce s rozšířenou působností ze zákona možné.

První proces plánování sociálních služeb ve městě Humpolci byl zahájen v roce **2005**. Výstupem byl Komunitní plán sociálních služeb města Humpolec a jeho místních částí na roky **2007 až 2012**, následoval plán sociálních služeb na roky **2013 až 2015**, který obsahoval sociodemografickou analýzu a přehled poskytovaných sociálních služeb, nenabízel ovšem strategii plnění a dosahování cílů.

Od roku **2016** nedocházelo ke zjišťování potřeb uživatelů sociálních služeb. Město Humpolec však udržovalo pravidelný kontakt s poskytovateli sociálních služeb a probíhala formální i neformální setkávání, při svých činnostech se však zástupci města o potřeby uživatelů sociálních služeb dále zajímali (čerpáno z informací pracovníků OZSV MěÚ Humpolec). Díky mapování potřeb se mohou všechny zainteresované strany (uživatelé, poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb) vzájemně informovat o stavu a vývoji sociálních služeb v regionu, o chybějících sociálních službách apod.

Od září 2017 byl realizován projekt plánování sociálních služeb pro území ORP Humpolec na období let **2019 až 2021**. Předkladatelem projektu byla Místní akční skupina Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s., která projekt realizovala prostřednictvím grantového projektu EU z Operačního programu Zaměstnanost. Partnerem projektu bylo město Humpolec, které realizaci komunitního plánu sociálních služeb odsouhlasilo na zasedání Rady města dne 11. 1. 2017. Tříleté období zpracování plánu bylo zvoleno s ohledem na sladění se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v Kraji Vysočina. Hlavním důvodem pro plánování sociálních služeb bylo vytvořit fungující systém sociálních služeb. Celý proces komunitního plánování a zpracování trval necelé dva roky. Schválen byl Zastupitelstvem města Humpolec pod usnesením č. 93/6/ZM2019 ze dne 26. 6. 2019.

Město Humpolec začalo od roku **2020** financovat sociální služby v samostatném dotačním programu, který je v souladu se Zásadami pro financování sociálních služeb Kraje Vysočina. Je rozdělen na podporu sociálních služeb registrovaných, neregistrovaných a služeb souvisejících, které mají sociální charakter (dobrovolnictví, potravinová banka, pojízdná prodejna). Realizaci tohoto programu zajišťuje Odbor zdravotnictví a sociálních věcí Městského úřadu Humpolec. Hodnocení žádostí, vyúčtování a případné kontroly jsou zajištěny odbornou pracovní skupinou.

Kraj Vysočina, který má ze zákona povinnost vytváření plánu rozvoje sociálních služeb, navázal v roce 2021 spolupráci s vědeckým ústavem ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum, z.ú., Ostrava a nabídl Městu Humpolec, stejně jako dalším ORP v kraji, metodickou pomoc při komunitním plánování sociálních služeb s tím, že výstupy z něj budou podkladem pro plánování sociálních služeb na úrovni kraje. Vzhledem k situaci vzniklé v souvislosti s Covid-19 proběhly setkání s vědeckým ústavem ACCENDO pouze online formou. Jak z individuální konzultace, tak z jednání řídicí skupiny SPRSS ORP Humpolec, vyplynuly základní atributy nového plánování.

Byla nutná legalizace dalšího komunitního plánování rozvoje sociálních služeb na období let **2022 až 2024**, usnesením č. 934/43/RM/2021 ze dne 7. 4. 2021 byl schválen Střednědobý

plán sociálních služeb ORP Humpolec na roky 2022 až 2024. Rada města schválila zahájení střednědobého plánování sociálních služeb v ORP Humpolec na období let 2022 - 2024 v součinnosti s Krajem Vysočina, za metodické pomoci vědeckého ústavu ACCENDO - Centrum pro vědu a výzkum z.ú., Moravská 758/95, 700 30 Ostrava – Hrabůvka a dále schválila řídicí skupinu Komunitního plánování sociálních služeb města Humpolec ve složení Mgr. Alena Kukrechtová (místostarostka), Ing. Bc. Josef Fiala (vedoucí OZSV), Mgr. Pavel Hrala (MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.), Zdeňka Augustová (Svazek obcí mikroregionu Zálesí), Mgr. Petra Tomanová (vedoucí pracovní skupiny Rodiny s dětmi, nezaměstnaní, lidé v nepříznivé životní situaci) a Hana Křížová (vedoucí pracovní skupiny Senioři a zdravotně postižení). Schválení aktualizovaného plánu pak proběhlo usnesením Zastupitelstva města Humpolec č. 388/22/ZM/2021 ze dne 15. 12. 2022.

V roce **2024** platnost aktualizovaného SPRSS končí a je tak nutná jeho další aktualizace, případně zpracování plánu nového. Vzhledem k personálním změnám na městském úřadě a ve vedení města průběhu let 2023 až 2024 byl přerušen řízený proces pravidelné aktualizace dokumentu, setkávání pracovních skupin a zjišťování potřeb poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Metodika střednědobého plánování sociálních služeb stanovuje harmonogram schvalovacího procesu na úrovni ORP i kraje - aktualizovaný SPRSS ORP Humpolec tak musí být schválený do konce kalendářního roku před začátkem jeho účinnosti, tedy do konce roku 2024.

Tabulka č. 1: Období účinnosti střednědobých plánů sociálních služeb

	ORP		Kraj
Období	2022 - 2024	=>	2023 - 2025
Období	2025 - 2027	=>	2026 - 2028
Období	2028 - 2030	=>	2029 - 2031
Období	2031 - 2033	=>	2032 - 2034

Zdroj: ACCENDO, 2022

Vzhledem k těmto skutečnostem bylo v polovině roku 2024 rozhodnuto provést revizi stávajícího SPRSS a provedení kvalitativního dotazníkového šetření, které by bylo základem pro aktualizaci dokumentu pro období let **2025 - 2027**. Jako partner celého procesu aktualizace byla vzhledem ke svým zkušenostem s komunitním plánováním i účasti na přechozích aktualizacích SPRSS vybrána MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s. Rozhodnutí bylo schváleno usnesením Rady města Humpolec č. 724/34/RM/2024. Schválení harmonogramu zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro region Humpolecka na období let 2025 - 2027 zpracovávaného v součinnosti s MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s. pro ORP Humpolec a schválení řídicí skupiny Komunitního plánování sociálních služeb v ORP Humpolec proběhlo 17. 7. 2024.

2.2 Účel a cíl SPRSS

Účelem plánování sociálních služeb v ORP Humpolec je nastavení efektivního a udržitelného systému sociálních služeb v regionu Humpolecka tak, aby odpovídal potřebám lokálních uživatelů sociálních služeb. S tím souvisí i zajištění aktivní spolupráce klíčových aktérů (obcí, Kraje Vysočina, registrovaných i neregistrovaných poskytovatelů sociálních služeb, neziskových organizací, veřejné správy, místních obyvatel i dalších aktérů na území ORP Humpolec) a dosažení větší informovanosti v oblasti sociálních služeb.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb je nástrojem pro dosažení následujících cílů:

- Kapacitně, místně, finančně i časově dostupné sociální služby (registrované i neregistrované).
- Dostatečná informovanost odborné i laické veřejnosti.
- Aktivní spolupráce a síťování mezi jednotlivými organizacemi, které spolu komunikují a spolupracují.
- Udržitelný a efektivní systém financování sociálních služeb.
- Přehledná a srozumitelná nabídka sociálních služeb reagující na potřeby místních uživatelů v nepříznivé životní situaci.
- Navržení postupu k dosažení sociálně stabilní společnosti.
- Navržení postupu ke spolupráci mezi institucemi v oblasti zdravotnictví, oblasti sociální a oblasti školství.

Cílem komunitního plánování sociálních služeb je posilování sociální soudržnosti komunity a podpora sociálního začleňování a předcházení sociálnímu vyloučení v případě jednotlivců i skupiny. Komunitní plánování podporuje dialog a spolupráci mezi obyvateli, zvyšuje pocit příslušnosti ke komunitě a umožňuje hledat nové lidské i materiální zdroje.

Výsledkem komunitního plánování je zejména systém sociálních služeb na místní úrovni, který odpovídá zjištěným místním potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že finanční prostředky na služby jsou vynakládány a využívány efektivně a hospodárně – jedná se většinou o nalezení cesty mezi identifikovanými potřebami rozvoje a možnostmi zdrojů jejich naplnění.

Posláním strategického plánování a udržitelného financování sociálních služeb je zajistit, aby služby fungovaly a rozvíjely se podle potřeb lidí, kteří je využívají a zajišťují.

Cílem střednědobého plánu je navrhnout takové postupy v oblasti sociálních služeb v ORP Humpolec, jejichž naplňování zajistí co nejkomplexněji a v optimální míře fungující systém, který bude schopen flexibilně reagovat na různorodé sociální potřeby, problémy a situace všech obyvatel v území.

3. Postup tvorby SPRSS

3.1 Metodika zpracování

Jak již bylo uvedeno výše, plán sociálních služeb byl tvořen metodou komunitního plánování v tzv. triádě, tedy partnerstvím mezi uživateli, poskytovateli a zadavateli sociálních služeb. Práce na projektu byly rozděleny do tří fází:

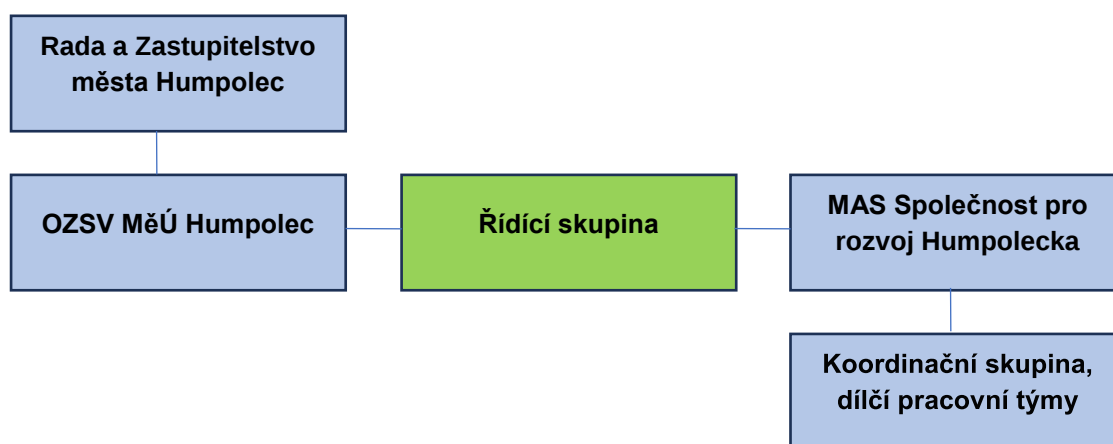
- **Analytická fáze** - zahrnuje zjišťování potřeb uživatelů sociálních služeb pomocí dotazníkového šetření, prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů, šetření s poskytovateli sociálních služeb v území regionu a se starosty vybraných obcí, kteří vystupují jako zadavatelé sociálních služeb. Získané informace jsou doplněny o sociodemografická data týkající se regionu Humpolecka.
- **Syntetická fáze** - zahrnuje analyzování získaných poznatků, stanovení cílů a opatření v oblasti sociálních služeb na tříleté období.
- **Evaluační fáze** - zahrnuje doporučení pro další postup a popisuje návaznosti SPRSS kraje, dále stanovuje metodiku následné aktualizace a způsob kontroly plnění plánu.

Dle metodiky mělo být umožněno ze strany kraje dodat šablonu se vstupy pro analytickou část a to sociodemografickou analýzu a ekonomickou nákladovost služeb na území ORP. Bohužel v době aktualizace SPRSS nebyla k dispozici všechna aktuální data pro ORP Humpolec (nová analýza se bude zpracovávat začátkem roku 2025), pro aktualizaci tak byly použity stávající platné dokumenty a data z veřejně dostupných analytických portálů.

3.2 Organizační struktura

Aktualizace SPRSS probíhala v souladu v Metodikou střednědobého plánování sociálních služeb v Kraji Vysočina. Pro tvorbu plánu byla zvolena níže uvedená organizační struktura.

Obrázek č. 1: Struktura tvorby SPRSS ORP Humpolec

Zdroj: vlastní zpracování

Řídící skupina vedla celkový proces tvorby plánu sociálních služeb. Byla ustanovena na prvním setkání zadavatele aktualizace SPRSS (MěÚ Humpolec) a jejího zpracovatele (MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.). Složení řídicí skupiny (řídicího týmu) bylo následující:

- **Město Humpolec:** Martin Hendrych (2. místostarosta), Mgr. Petra Tomanová (vedoucí Odboru zdravotnictví a sociálních věcí, Kurátor pro mládež), Zdenka Augustová (regionální rozvoj, Mikroregion Zálesí).
- **MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.:** Ing. Mgr. Julie Svatková (vedoucí zaměstnanec), Mgr. Helena Markvartová (sociální práce), Mgr. Pavlína Žatečková (komunitní práce), Ing. Martina Stárková (projektové řízení).

Vedoucí pracovnice Odboru zdravotnictví a sociálních služeb MěÚ Humpolec se podílela na zajištění věcné stránky realizace plánu sociálních služeb a poskytovala odborná a praktická stanoviska k výstupům, současně byla v roli koordinátora průzkumu mezi uživateli sociálních služeb. MAS vystupovala v roli koordinátora průzkumu mezi poskytovateli a zadavateli sociálních služeb a jako hlavní koordinátor prací souvisejících s aktualizací a vytvořením střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb na období let 2025 až 2027.

Koordinační skupina byla složena ze zástupců MAS a zabezpečovala koordinaci aktivit a výstupů souvisejících s aktualizací plánu sociálních služeb. Byla složena ze 4 členů uvedených výše v realizačním týmu. Koordinační skupina vystupovala v procesu aktualizace SPRSS jako odborný konzultant, zajišťovala metodické poradenství při zpracování a tvorbě

plánu sociálních služeb, realizovala samotný průzkum v menších pracovních týmech, úzce spolupracovala s vedoucí pracovnící OZSV MěÚ Humpolec a spolupracovala při formulaci závěrů plánu rozvoje sociálních služeb.

3.3 Pracovní skupiny

Pracovní skupiny představují základní článek plánování sociálních služeb. Bývají zpravidla složeny ze zástupců zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb, kteří se aktivně podílejí na tvorbě a realizaci komunitního plánu a rozvoji sociálních služeb v ORP Humpolec. Složení pracovních skupin bylo v dřívějším období stanoveno s ohledem na rovnoměrné zastoupení subjektů v regionu, byly ustanoveny dvě pracovní skupiny – skupina Rodiny s dětmi, nezaměstnaní, lidé v nepříznivé životní situaci a skupina Senioři a zdravotně postižení.

Z důvodu omezeného časového prostoru pro aktualizaci SPRSS nebylo možné realizovat dlouhodobé pravidelné setkávání pracovních skupin a analyzování jejich závěrů. Koordinační skupina tak stanovila dílčí pracovní týmy složené vždy ze dvou zástupců MAS, kteří provedli online dotazníkové šetření (semistrukturovaný dotazník) a následně provedli hloubkové rozhovory na místě s vedoucími pracovníky jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb. Dále provedli osobní rozhovory s vybranými zadavateli sociálních služeb. Vedoucí pracovnice OZSV koordinovala a realizovala šetření mezi uživateli sociálních služeb a současně vedla koordinaci spolupráce s Krajem Vysočina.

3.4 Realizace dotazníkového šetření

Kvalitní plánování je založeno na datech popisujících sociální realitu. Cílem tak je zmapovat potřeby uživatelů, situaci poskytovatelů z hlediska naplnění kapacit služeb a jejich ekonomické situace, potřeby obcí v území a jejich ochotu spolufinancovat sociální služby.

Mezi hlavní cíle provedených šetření patřilo zejména:

- Zjišťování a analyzování potřeb uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb.
- Diskuse nad potřebami uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb na území ORP Humpolec.
- Definice problémových okruhů, potřebnosti sociálních služeb a změny jejich kvality nebo kvantity.
- Předkládání návrhů priorit, cílů, opatření a aktivit vedoucích k dosažení cílů plánování sociálních služeb.
- Vyjádření odborných stanovisek k předkládaným projektům v sociální oblasti.

Do spolupráce byly zapojeny následující subjekty (řazeno abecedně):

- Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.
- Centrum pro integraci cizinců – CPIC Pelhřimov
- Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé kraje Vysočina, o.p.s.
- Centrum pro zdravotně postižené kraje Vysočina, o.p.s., pracoviště Pelhřimov
- Domov Blahoslavené Bronislavy
- Domov Jeřábina Pelhřimov, p.o.
- Domov Věž
- FOKUS Vysočina, z.ú.
- Global Partners, sociální služby s.r.o.

- Háta, o. p. s. Ledeč nad Sázavou
- Integrované centrum Sasov
- Jímedis, z.s.
- Medou, z. s.
- Město Humpolec
- Obec Jiřice
- Obec Senožaty
- Obec Želiv
- Oblastní charita Červený Kostelec
- Oblastní charita Havlíčkův Brod
- Oblastní charita Jihlava - Centrum U Větrníku
- Oblastní charita Třebíč
- Potravinová banka Vysočina, z.s.
- Psychocentrum - manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, p.o.
- SeneCura SeniorCentrum Humpolec
- Společnost pro ranou péči, pobočka České Budějovice
- Spolek pro lůžkový hospic Mezi stromy, s.r.o.
- Střed Třebíč
- Úřad práce ČR – kontaktní pracoviště Humpolec

V rámci doporučení pro další plánovací období byla stanovena metodika včetně doporučení pro práci s pracovními skupinami a koordinace setkávání a spolupráce zapojených subjektů.

3.5 Harmonogram procesu zpracování SPRSS

První setkání realizačního týmu proběhlo v červnu 2024 na MěÚ Humpolec, kde byl představen návrh projektových aktivit a bližší harmonogram zpracování SPRSS ORP Humpolec.

Tabulka č. 2: Harmonogram procesu zpracování SPRSS:

Datum	Aktivita
12. 06. 2024	Úvodní setkání, sestavení řídicího týmu, projednání dílčích aktivit
10. 07. 2024	Sestavení semistrukturovaného dotazníku, 2. setkání řídicího týmu
07 - 08/2024	Kontaktování poskytovatelů sociálních služeb a vybraných obcí, plán šetření
07 - 08/2024	Realizace kvalitativního šetření
17. 09. 2024	3. setkání řídicího týmu
01. 10. 2024	Zpracování výstupů kvalitativního šetření
08. 10. 2024	Veřejné připomínkování
10. 10. 2024	Předání podkladů pro Kraj Vysočina (lhůta na vyjádření 30 dní)
25. 11. 2024	Kraj Vysočina – vyjádření k podkladům, zapracování připomínek
03. 12. 2024	Předání podkladů pro jednání zastupitelstva
18. 12. 2024	Schválení finální verze KPSS zastupitelstvem města

Zdroj: vlastní zpracování

Jak již bylo uvedeno výše, metodika střednědobého plánování sociálních služeb v Kraji Vysočina stanovuje podmínku finalizace dokumentu do konce kalendářního roku před nabytím jeho účinnosti, tzn. do konce roku 2024.

Veřejné projednání dokumentu proběhlo 8.10. 2024 od 16 hod v místním komunitním centru Mikádo za účasti zástupců města Humpolec i zástupců Kraje Vysočina. Jednání se zúčastnilo 33 osob, zastoupeny byly všechny dotčené strany – tj. zadavatelé i poskytovatelé sociálních služeb, uživatelé sociálních služeb a zástupci Kraje Vysočina. Zúčastnění poskytovatelé představili svoji organizaci a pronesli několik slov k současnému stavu a plánovanému rozvoji sociálních služeb ve své oblasti působnosti. Přípomínky z veřejného projednání byly zapracovány, detailní výstupy budou zohledněny v Akčním plánu na rok 2025.

Dokument byl odeslán na Krajský úřad Kraje Vysočina k připomínkování. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Humpolec 2025 – 2027 tak byl připraven pro schválení Zastupitelstvem města Humpolec, které zasedalo 18. 12. 2024.

4. Sociální služby a dotčené skupiny

4.1 Sociální služby, poskytovatelé a dostupnost

Sociální služby pomáhají lidem v nepříznivé sociální situaci nebo ohrožené touto situací žít kvalitní život a nepříznivou sociální situaci kompenzovat do nejvyšší možné míry. Cílem sociálních služeb je zachovávat lidskou důstojnost klientů, vycházet z individuálně určených potřeb klientů, rozvíjet aktivně schopnosti klientů a zlepšit nebo alespoň zachovat soběstačnost klientů, poskytovat služby v zájmu klientů a v náležitě kvalitě. Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Mezi nejpočetnější skupiny příjemců sociálních služeb patří zejména senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, ale také lidé, kteří z různých důvodů žijí "na okraji" společnosti.

Zákon č. 108/2006 sb., o sociálních službách definuje sociální služby, které zabezpečují podporu a pomoc lidem, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci. Sociální služby mohou být svým uživatelům poskytovány formou **pobytové** služby (např. domov pro seniory), dále jako **terénní** služby (pečovatelská služba) či **ambulantní** služby, kdy klient dochází do zařízení na omezenou dobu.

Zákon dále definuje tři základní **druhy sociálních služeb**, a to sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

- **Sociální poradenství** poskytuje informace přispívající k řešení nepříznivé sociální situace. Dělí se na základní a odborné. Základní sociální poradenství je výchozí činností všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých skupin osob v občanských, manželských a rodinných poradnách, ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu, v poradnách pro oběti trestných činů a oběti domácího násilí.
- Služby **sociální péče** pomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost v jejich přirozeném prostředí a snaží se je zapojit do běžného života společnosti.
- **Služby sociální prevence** se snaží chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů a zejména zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy krizovou sociální situací, znevýhodňujícím prostředím nebo trestnou

činností jiných osob či způsobem života, který vede ke konfliktu právě s majoritní společností.

Sociální služby a příspěvek na péči jsou při splnění podmínek stanovených v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, s účinností od 1.1. 2007, poskytovány:

- osobě, která je na území České republiky hlášena k trvalému pobytu,
- osobě, které byl udělen azyl,
- občanovi a rodinnému příslušníkovi občana členského státu Evropské unie,
- cizinci, který je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu po dobu delší než 3 měsíce.

Vybrané typy sociálních služeb (azylové domy, kontaktní centra, noclehárny, terénní programy) jsou poskytovány také osobám legálně pobývajícím na území České republiky.

Na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení má nárok každá osoba.

4.2 Dotčené skupiny – oblast Humpolecka

Mezi skupiny dotčené realizací SPRSS náleží:

- Poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování - poskytovatelé sociálních služeb zapsaní v registru poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- Nestátní neziskové organizace a fyzické osoby - spolky, obecně prospěšné organizace, ústavy, církevní právnické osoby, MAS, fyzické osoby.
- Zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice – zástupci obcí, Kraje Vysočina, Úřadu práce Humpolec.
- Osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené - cizinci, děti a mládež, děti a mládež ohrožené delikvencí, etnické skupiny, matky s dětmi, nezaměstnaní, oběti násilí, osoby ohrožené sociálně patologickými jevy, osoby ohrožené závislostí, osoby s dušením onemocněním, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby se zdravotním postižením, osoby společensky nepřizpůsobivé, osoby v sociální krizi a nouzi, pachatelé trestné činnosti, rodiny, senioři, jiné.

5. Související strategické dokumenty

Sociální politika na úrovni vlády ČR:

- Akční plán 2021 – 2023 Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 - 2025
- Kritéria kvality plánování sociálních služeb MPSV
- Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2015 – 2020
- Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030
- Vyhláška MPSV ČR č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Sociální politika na úrovni obce a kraje:

- Koncepce rodinné a seniorské politiky na roky 2017 - 2021
- Krajský plán vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením na období 2023 - 2025
- Strategický plán rozvoje města Humpolec na období 2021 - 2030
- Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Kraji Vysočina 2016 - 2022
- Strategie paliativní péče v Kraji Vysočina do roku 2020
- Strategie protidrogové politiky Kraje Vysočina na období 2021 – 2025
- Strategie rozvoje Kraje Vysočina na roky 2021 - 2027
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina na roky 2023 - 2025
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Humpolec 2022 - 2024

B Analytická část

1. Stanovení řešeného problému

Na území SO ORP Humpolec (správního obvodu obce s rozšířenou působností Humpolec) **bylo poprvé realizováno komunitní plánování sociálních služeb**, které by svým rozsahem pokrývalo všechny obce v regionu, pro roky 2019 – 2021 s následnou aktualizací do roku 2024. Tyto plány byly aktualizovány v součinnosti s Krajem Vysočina. Byly to první koncepční plány, které zahrnovaly Město Humpolec a jeho místní části plus obce spadající do správního obvodu obce s rozšířenou působností Humpolec. Plán byl sepsán, ovšem koncepční směřování a cílení sociálních služeb se nepodařilo vždy efektivně využít a rozvinout.

Plánování a koncepční směřování sociálních služeb má za úkol zacílit sociální služby tak, aby co nejvíce odpovídaly místním specifikům a potřebám jednotlivých občanů a uživatelů sociálních služeb. V případě absence plánování hrozí, že finanční prostředky vynaložené na zajištění sociálních služeb nebudou efektivně využity. Případná absence střednědobého plánu sociálních služeb pro území SO ORP Humpolec může mít dále za následek nedostatečnou nebo špatně zacílenou nabídku sociálních služeb v regionu.

Z výše uvedených důvodů **dochází k vytvoření střednědobého plánu sociálních služeb v ORP Humpolec pro roky 2025 - 2027** včetně jeho implementace a průběžného monitoringu naplňování stanovených aktivit a cílů. Střednědobý plán sociálních služeb se tak stane nástrojem pro dosažení udržitelného systému sociálních služeb v regionu Humpolecka.

Základním krokem vytváření střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb (SPRSS) je zmapování současného stavu sociálních služeb a zpracování analýzy potřeb, tedy zjištění, jaké sociální služby jsou v regionu potřebné. Při zpracování analytické části jsme vycházeli z následujících dat a informací:

- Sociodemografická analýza regionu SO ORP Humpolec.
- Analýza aktuálního stavu sociálních služeb a cílových skupin.
- Výstupy z dotazníkového šetření realizovaného s uživateli sociálních služeb.
- Výstupy z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb.
- Výstupy z rozhovorů se zadavateli sociálních služeb.
- Související dokumenty Kraje Vysočina.
- Výstupy a poznatky ze setkání všech skupin na veřejném projednání v rámci tzv. kulatého stolu.

2. Prostředí a očekávaný vývoj v regionu SO ORP Humpolec

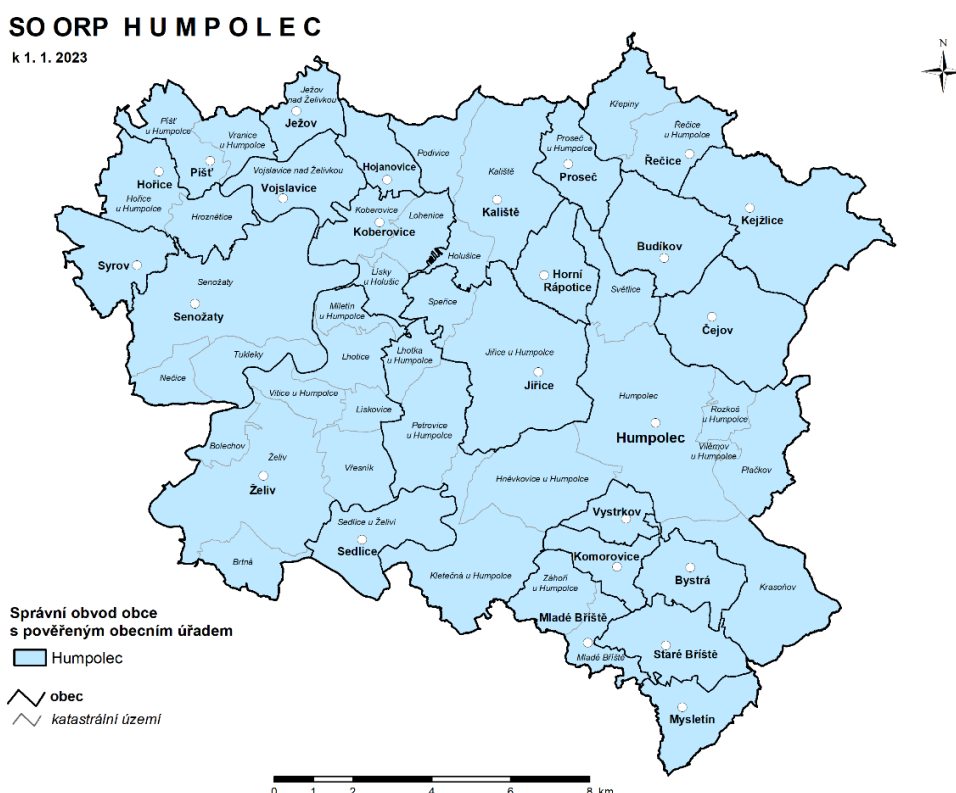
V této kapitole uvádíme základní přehled stavu obyvatel ve SO ORP Humpolec, který doplňujeme základními daty o nezaměstnanosti a kriminalitě, tedy sociálními charakteristikami, které úzce souvisejí s poskytováním sociálních služeb.

2.1 Sociodemografická analýza

Správní obvod obce s rozšířenou působností Humpolec se rozkládá v severozápadní části Kraje Vysočina. Na severní straně sousedí se Středočeským krajem a se správním obvodem Světlá nad Sázavou, na východě s obcemi správního obvodu Havlíčkův Brod, na jižní straně

hraničí se správním obvodem Jihlava a na západní nejdelší hranici sousedí se správním obvodem Pelhřimov. Správní území zahrnuje celkem 25 obcí a řadí se tak mezi nejmenší správní obvody Kraje Vysočina. Na celkovém počtu obyvatel na území kraje se podílí 3,9 %. V regionu se nachází jediná obec se statusem města, a to je Město Humpolec, kde žije 62 % obyvatel celého správního obvodu. Území působnosti Místní akční skupiny Společnost pro rozvoj Humpolecka je shodné s územím SO ORP Humpolec.

Obrázek č. 2: Území SO ORP Humpolec a zároveň územní působnost MAS

Zdroj: ČSÚ, Administrativní mapy správních obvodů

V následující tabulce uvádíme základní přehled údajů o SO ORP Humpolec.

Tabulka č. 3: Základní údaje o ORP Humpolec

Počet obyvatel (údaj k 31. 3. 2024)	18 594
Hustota zalidnění	88,6 osob / km ²
Rozloha území	228 km ²
Počet obcí	25
Počet částí obcí	66
Názvy obcí	Budíkov, Bystrá, Čejov, Hojanovice, Horní Rápotice, Hořice, Humpolec, Ježov, Jiřice, Kaliště, Kejžlice, Koberovice, Komorovice, Mladé Bříště, Mysletín, Píšť, Proseč, Řečice, Sedlice, Senožaty, Staré Bříště, Syrov, Vojslavice, Vystřkov, Želiv

Zdroj: Data z ČSÚ, vlastní zpracování

2.1.1 Věkové složení obyvatelstva

V ORP Humpolec žilo k 31. 3. 2024 celkem 18 594 obyvatel. Jak již bylo zmíněno výše, ORP Humpolec je nejmenším správním obvodem Kraje Vysočina, který se podílí na celkovém počtu obyvatel kraje 3,9 %.

Počet obyvatel v Kraji Vysočina byl k 31. 12. 2023 celkem 517 960, z toho 257 012 mužů a 260 940 žen. Počet obyvatel v kraji má mírně zvyšující se tendenci.

Největší skupinu tvoří obyvatelé v produktivním věku, kterých je necelých 63 %, další jsou obyvatelé nad 65 let, kterých je 21,4 % a nejmenší skupinu tvoří děti a mladiství ve věku 0 až 14 let, kterých je 15,7 %.

Průměrný věk obyvatel Kraje Vysočina je 43,3 let.

V ORP Humpolec žilo k 31. 12. 2023 18 671 obyvatel, z toho 9 297 byli muži a 9 374 tvořily ženy. V tabulce číslo 2 je uvedeno věkové rozložení obyvatel ORP Humpolec.

Tabulka č. 4: Počet obyvatel dle věku k 31. 12. 2023

Věk	Počet obyvatel	Podíl na celkovém počtu
0 – 14 let	3 015	16,2%
15 – 64 let	11 631	62,3%
65 a více let	4 025	21,5%

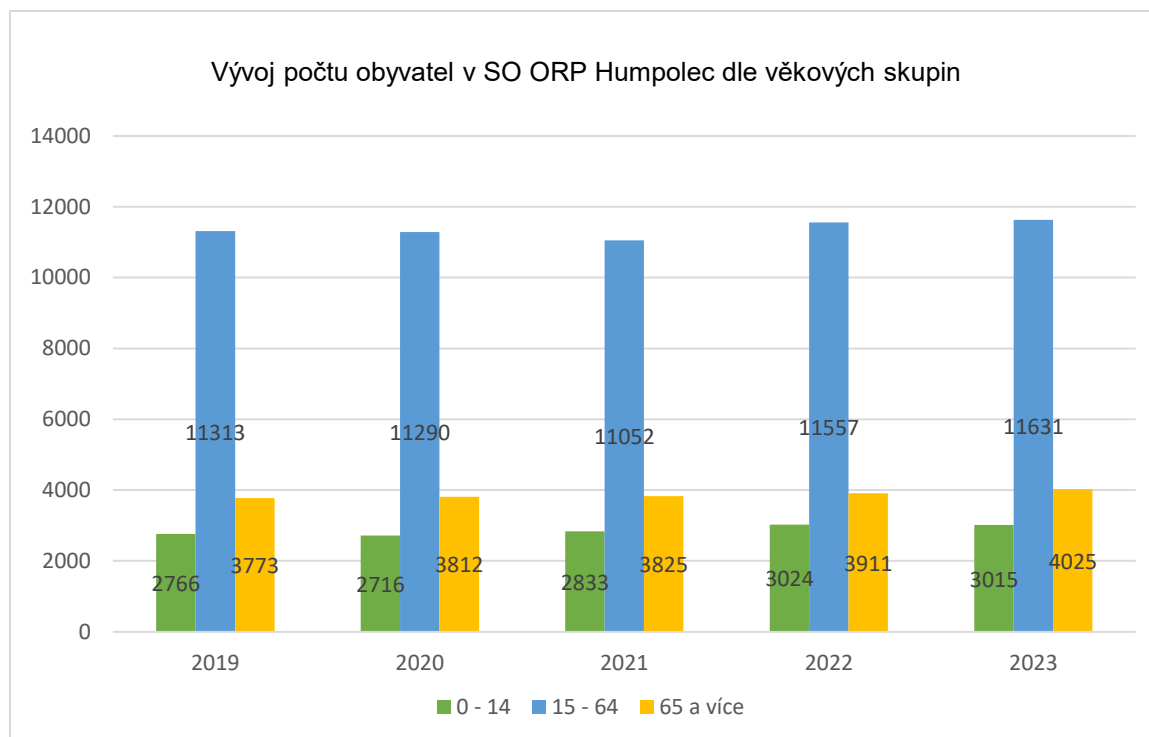
Zdroj: ČSÚ, demografický vývoj, vlastní zpracování

Porovnáme-li počet obyvatel ORP s předchozími roky, můžeme v grafu č. 1 vidět, že celkový počet obyvatel na území ORP Humpolec se v letech 2019 - 2023 každým rokem mírně zvyšoval.

V roce 2023 dosáhlo území ORP Humpolec nejvyššího počtu dětí a nejvyššího počtu osob v produktivním věku. Počet obyvatel seniorského věku, tedy ve věkové kategorii 65 let a více, každým rokem roste. Výjimkou byl rok 2024, kdy však rozdíl činil jednotky. Počet dětí do 14 let se v posledních letech stále mírně zvyšuje.

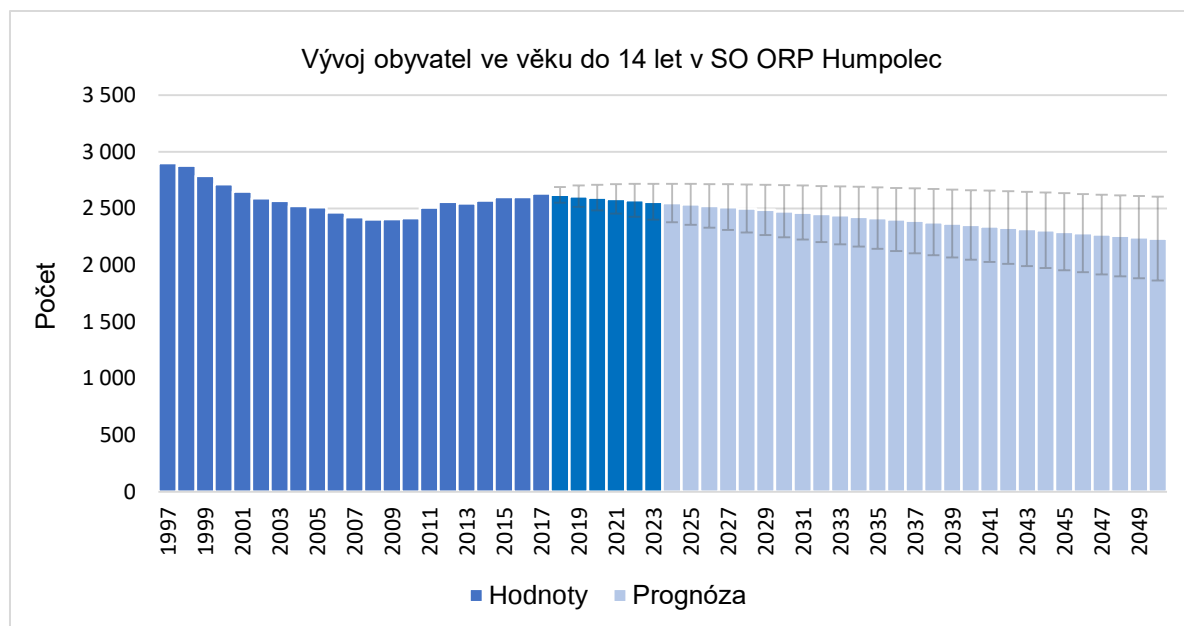
Pokud srovnáme dosavadní vývoj počtu osob ve věkových kategoriích 0 - 14 let a 65 a více let na území ORP Humpolec s územím Kraje Vysočina, můžeme v letech 2019 až 2023 sledovat obdobný trend. Pouze v roce 2021 Kraj Vysočina zaznamenal mírný propad ve všech věkových kategoriích oproti roku 2020. V dalších letech se vývoj ve všech věkových kategoriích vrátil do mírně vzrůstajícího charakteru.

Prognóza budoucího vývoje počtu obyvatel ve věku do 14 let a nad 65 let v regionu byla tedy vypracována na základě projekce obyvatelstva v Kraji Vysočina Českého statistického úřadu.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel a věkového složení obyvatelstva území ORP Humpolec

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

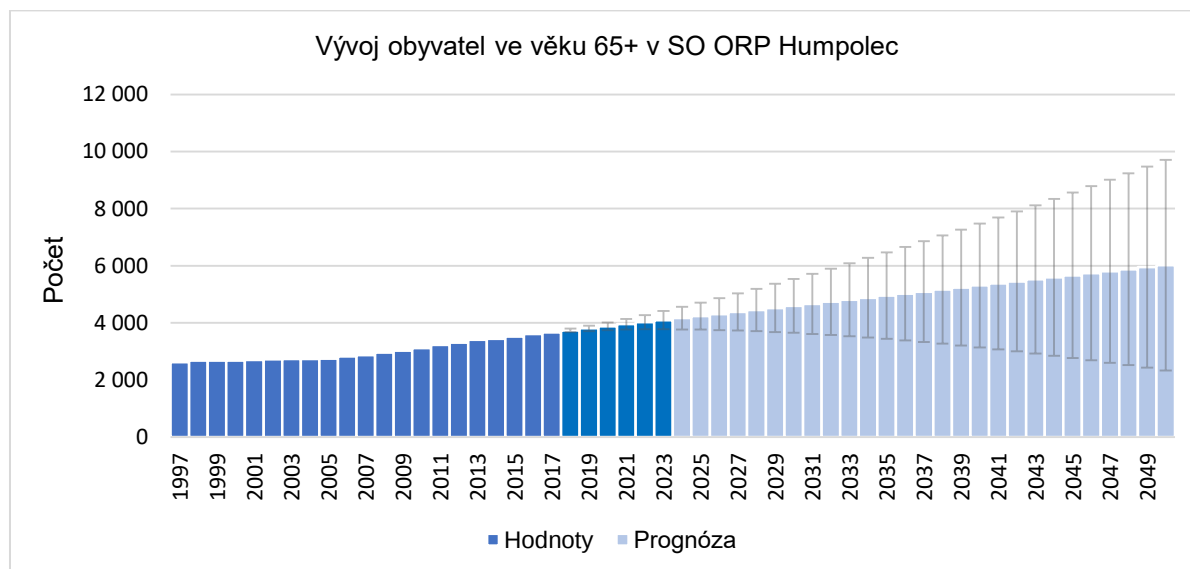
Obdobně jako na území celého Kraje Vysočina, i v regionu Humpolecka předpokládáme v budoucích letech pokles počtu dětí ve věku do 14 let.

Graf č. 2: Vývoj obyvatel ve věku do 14 let - prognóza

Zdroj: Data ČSÚ, vlastní zpracování

Dle prognózy bude vývoj počtu obyvatel seniorského věku žijících na území regionu pokračovat v dosavadním trendu. Počet osob starších 65 let bude v následujících letech kontinuálně narůstat, byť zřejmě ne v takové míře, jako na území celého Kraje Vysočina.

Graf č. 3: Vývoj obyvatel ve věku nad 65 let - prognóza

Zdroj: Data ČSÚ, vlastní zpracování

Průměrný věk obyvatelstva ORP Humpolec se v období 2019 – 2023 pohyboval mezi hodnotami 43,0 až do 43,3. Nejnižší hodnoty 43,0 dosáhl v roce 2022, nejvyšší hodnoty 43,3 dosáhl v letech 2019 a 2021. Průměrný věk také koresponduje s vývojem průměrného věku v Kraji Vysočina, kde hodnoty oscilují mezi 42,9 v roce 2019 až 43,3 v roce 2023.

V tabulce č. 5 můžeme vidět porovnání podílu obyvatel a jejich věkového složení ve všech ORP v Kraji Vysočina.

Zároveň vidíme i porovnání ve vztahu ke Kraji Vysočina a k celé České republice. Tabulka nám ukazuje i Indexy ekonomické závislosti s rozpadem na Index ekonomické závislosti seniorů a Index ekonomické závislosti dětí a mladistvých, tedy tzv. ekonomicky neaktivních subjektů.

Index ekonomické závislosti je poměrem počtu osob ve věku, kdy je jedinec ekonomicky „závislý“, tedy dětí ve věku 0 – 15 let a důchodců 65letých a starších, vůči osobám v produktivním věku. Čím je index vyšší, tím více ekonomicky neaktivních osob připadá na ekonomicky aktivní „živitele“.

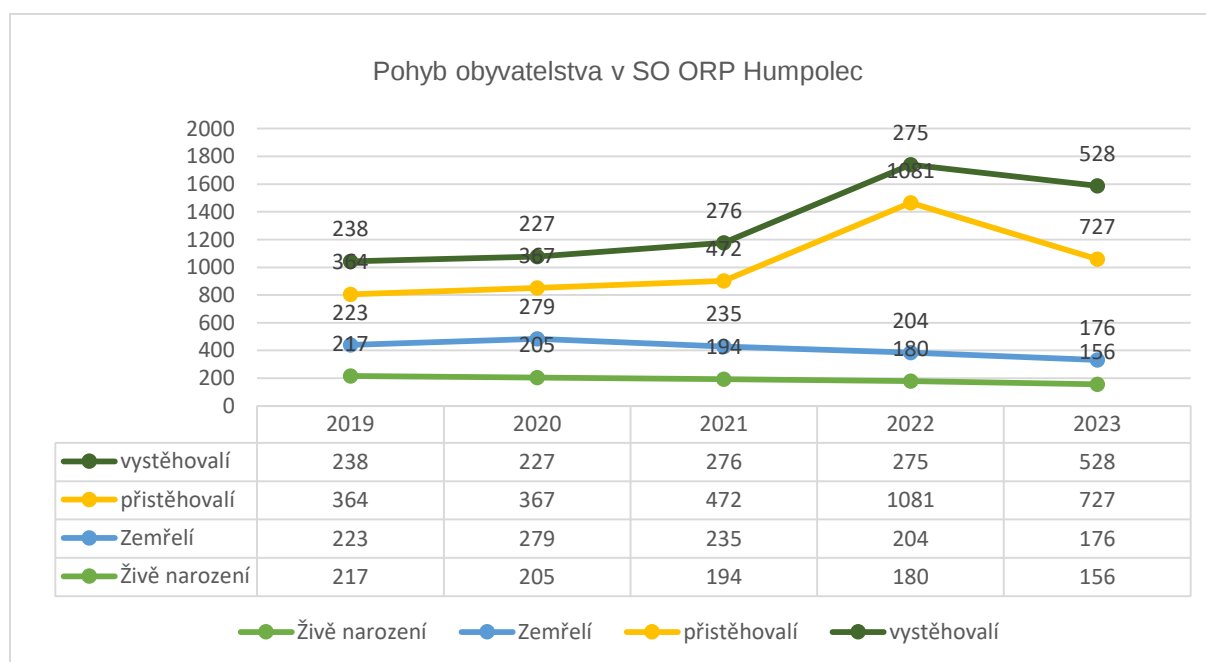
Tabulka č. 5: Porovnání podílu obyvatel a jejich věkového složení v Kraji Vysočina

	Podíl obyvatel ve věku (%)			Průměrný věk (roky)	Věkový medián (roky)	Index stáří	Index ekonomické závislosti	Index závislosti mladých	Index závislosti seniorů
	0 - 14 let	15 - 64 let	65+ let						
	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem				
Česká republika	15,9	63,6	20,5	42,8	44,0	129,5	71,9	36,6	35,3
Kraj Vysočina	15,7	62,9	21,4	43,3	44,7	136,7	73,8	36,6	37,2
Bystřice nad Pernštejnem	15,0	62,5	22,5	44,0	45,6	150,1	73,9	34,8	39,1
Havlíčkův Brod	16,4	62,6	21,0	42,9	44,1	128,3	75,0	38,2	36,8
Humpolec	16,1	62,3	21,6	43,2	44,3	133,5	74,6	36,9	37,6
Chotěboř	14,8	61,9	23,3	44,2	45,9	157,2	77,1	35,8	41,3
Jihlava	16,2	63,7	20,1	42,5	43,6	124,1	72,5	37,8	34,7
Moravské Budějovice	15,1	63,1	21,9	43,7	45,1	145,4	71,7	34,1	37,6
Náměšť nad Oslavou	16,2	61,7	22,1	43,6	44,4	136,4	75,7	36,9	38,8
Nové Město na Moravě	16,3	62,1	21,6	43,2	44,6	132,9	76,8	38,6	38,2
Pacov	13,4	62,7	23,9	45,2	47,1	177,8	74,5	32,8	41,7
Pelhřimov	14,7	63,1	22,3	43,9	45,4	151,7	73,0	34,5	38,5
Světlá nad Sázavou	14,7	61,4	23,8	44,8	46,6	161,7	76,4	34,3	42,1
Telč	15,9	62,1	22,1	43,6	45,1	139,1	75,4	36,7	38,7
Třebíč	15,0	63,1	22,0	43,8	45,5	147,0	73,4	35,3	38,1
Velké Meziříčí	17,4	64,0	18,6	41,5	42,2	107,2	70,7	38,9	31,8
Žďár nad Sázavou	15,6	62,6	21,9	43,5	45,0	140,5	75,5	37,1	38,4

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

2.1.2 Demografický pohyb obyvatel

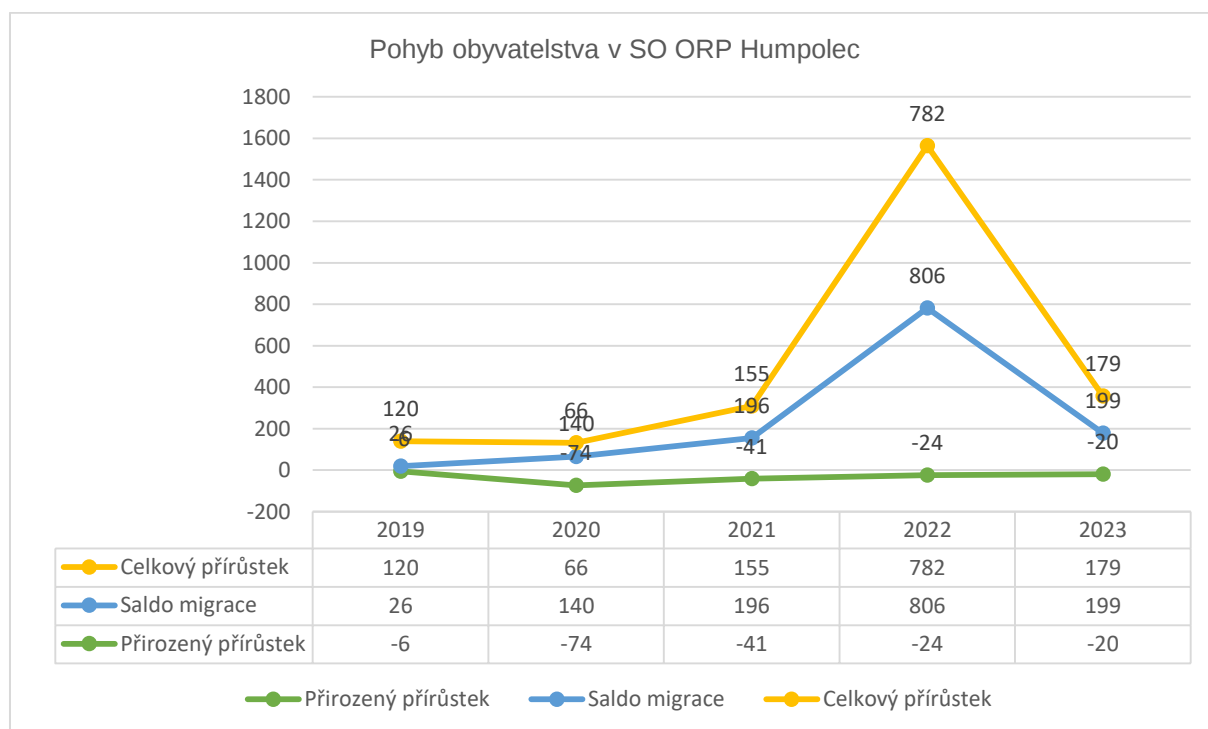
Pohyb obyvatelstva je demografickým ukazatelem vyjadřujícím změny v počtu obyvatel v daném regionu. Skládá se z přirozeného pohybu, tzn. rozdílu živě narozených a zemřelých, a mechanického pohybu, rozdílu přistěhovalých a vystěhovalých obyvatel (výsledkem je kladné či záporné saldo migrace). Graf č. 4 znázorňuje vývoj počtu živě narozených, zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých osob v letech 2019 až 2023.

Graf č. 4: Pohyb obyvatelstva na území ORP Humpolec v letech 2019 – 2023

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

Graf č. 5 nám podává přehled o vývoji celkového přírůstku obyvatelstva na území regionu 2019 až 2023. Co se týká přirozeného pohybu obyvatelstva, v jednotlivých letech převažuje úbytek obyvatelstva (počet zemřelých převyšuje počet narozených). Nejvyšší úbytek obyvatel byl zaznamenán v roce 2020 (-74). Tento úbytek byl vysoký v přímé návaznosti na Pandemii COVID – 19, kdy docházelo k úbytku obyvatelstva v rámci celé ČR. Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2019 – 2023 nenastal, i když v roce 2023 byl rozdíl nejmenší (- 20).

Graf č. 5: Pohyb obyvatelstva na území ORP Humpolec v letech 2019 - 2023 (přírůstek)

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

Z grafů vyplývá, že imigrace do regionu výrazně převyšuje emigraci. Celkový přírůstek obyvatel v jednotlivých letech dosahuje ve sledovaném období kladných hodnot. Výrazné zvýšení počtu přistěhovalých v roce 2022 má přímou souvislost s válkou na Ukrajině a migrací ukrajinských obyvatel nejen do České republiky, kde získávali status uprchlíků.

2.1.3 Složení obyvatelstva dle národnosti

Data uvedená v tabulce č. 6 jsou dostupná ze statistik sčítání lidu, domů a bytů 2021 (údaje dle pohlaví k 31.12. 2021). Národnostní složení obyvatelstva v SO ORP Humpolec je v současné době poněkud odlišné.

Tabulka č. 6: Národnostní složení obyvatelstva na území ORP Humpolec dle pohlaví

Národnost	Muži	Ženy	Celkem
česká	5 440	5 788	11 228
moravská	31	32	63
slezská	2	-	2
slovenská	76	71	147
polská	3	3	6

německá	3	-	3
romská	4	4	8
ruská	11	7	18
ukrajinská	80	48	128
vietnamská	19	16	35
neuvedeno	3 203	2 928	6 131

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

Zatímco na základě výsledků z roku 2021 byl na území regionu evidován zanedbatelný počet osob s jinou než českou národností (např. ukrajinskou národností uvedlo 128 osob, slovenskou 147 osob), v posledních letech byl na území regionu zaznamenán značný nárůst cizinců, kteří přišli do regionu. Důvodem je válka na Ukrajině a značný přísun ukrajinských obyvatel, požívajících v ČR status uprchlíka, případně jejich přesun z válečné Ukrajiny za prací. Informativní počet cizinců v ORP Humpolec k 31. 12. 2023 podávají statistiky Ministerstva vnitra České republiky. Dle nich bylo v uvedeném období v ORP Humpolec 1 523 cizinců, z toho 842 mužů a 681 žen. Do 15 let věku bylo 223 cizinců, z toho 114 chlapců a 109 dívek. Tato statistika nám však nedává přehled o národnostním složení.

V únoru 2022 začala ruská invaze na Ukrajinu. Kvůli tomu došlo v průběhu roku k nucenému vysídlení více než 4 milionů obyvatel, více než 1,8 milionů Ukrajinců odešlo do okolních států. Jedním z častých cílů byla i Česká republika. Dostupné statistiky nám dávají přehled o počtu osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině. Jedná se o osoby, kterým bylo uděleno pobytové oprávnění v souvislosti s válkou na Ukrajině. Od 24. 2. 2022 do 21. 3. 2022 bylo těmto osobám uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění, od 22. 3. 2022 je těmto osobám udělována dočasná ochrana, a to formou dlouhodobého víza.

Počet Ukrajinců žijících na území ORP Humpolec v souvislosti s válkou na Ukrajině byl k 31. 12. 2022 celkem 777, k 31. 12. 2023 pak 698.

Tabulka č. 7: Struktura Ukrajinců v ORP Humpolec evidovaných v souvislosti s válkou

		Do 6 let	Do 12 let	Do 15 let	Do 18 let	18 – 64 let	65 a více
2022	muži	9	19	65	26	210	2
	ženy	19	15	65	22	312	13
2023	muži	9	19	53	19	210	6
	ženy	13	14	48	16	275	16

Zdroj: Statistika MV ČR, vlastní zpracování

2.1.4 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

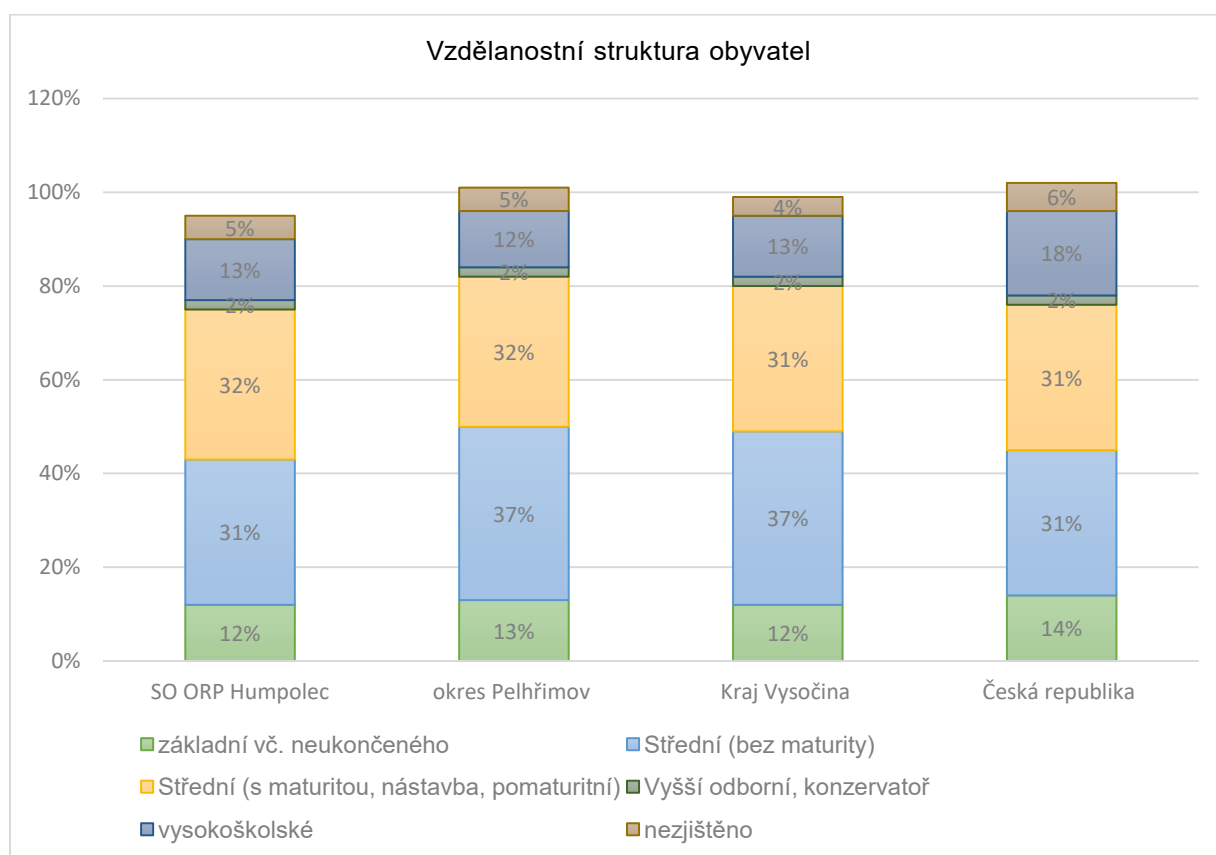
Město Humpolec vykazuje ve srovnání s okresem Pelhřimov a Krajem Vysočina mírně příznivější vzdělanostní strukturu obyvatel. Základní vzdělání (včetně neukončeného základního vzdělání a osob bez vzdělání) vykázalo při Sčítání lidí, domů a bytů v roce 2021 pouze 12 % obyvatel ve věku 15 let a více, což je nižší podíl než na úrovni okresu, kraje i ČR. V okrese Pelhřimov to bylo 13 % obyvatel, v Kraji Vysočina pak 13 % a v rámci celé ČR 14 %.

Nejpočetnější skupinu obyvatel z pohledu nejvyššího dosaženého vzdělání tvořily v roce 2021 v rámci okresu Pelhřimov, Kraje Vysočina a celé ČR osoby se středním vzděláním bez maturity. V ORP Humpolec je tvoří nejpočetnější skupinu osoby se středním vzděláním s maturitou a to 32 % oproti 31 % obyvatel se středním vzděláním bez maturity.

Osoby s vysokoškolským vzděláním tvořily v ORP Humpolec 13 % obyvatelstva, což je mírně vyšší číslo než v okrese Pelhřimov, kde osoby s vysokoškolským vzděláním tvoří 12 % obyvatelstva. V porovnání s Krajem je ORP Humpolec na stejné úrovni, v porovnání s celou Českou republikou je číslo nižší, v rámci republiky tvoří podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním 18 %.

Příznivý vliv na vzdělanostní strukturu města Humpolec má dobrá dopravní dostupnost města díky jeho poloze u dálnice D1, která umožňuje obyvatelům s vyšším vzděláním najít lepší pracovní uplatnění ve větších městech (např. v Jihlavě, Praze) bez nutnosti se za prací přestěhovat.

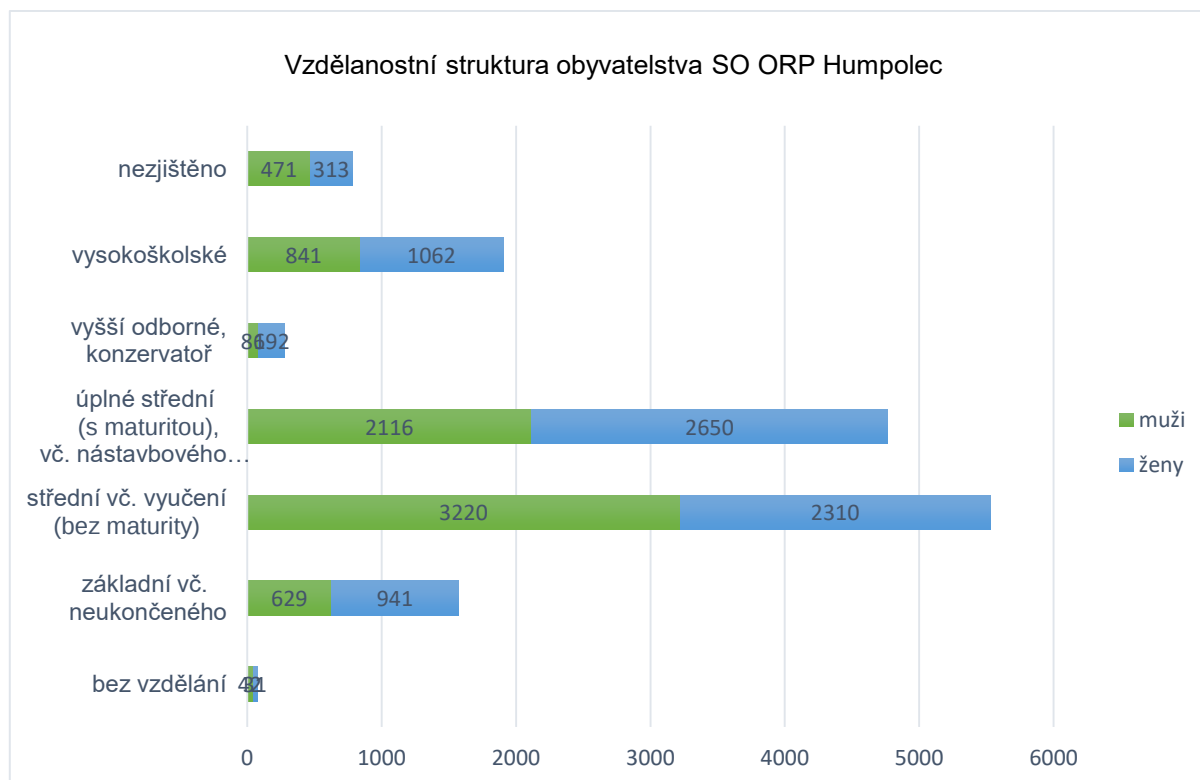
Graf č. 6: Vzdělanostní struktura obyvatelstva ORP Humpolec, okresu Pelhřimov, Kraje Vysočina a ČR.

Zdroj: Data ČSÚ, vlastní zpracování

V roce 2021 bylo v ORP Humpolec 14 904 obyvatel ve věku 15 a více let. Údaje uvedené v grafu č. 6 opět vychází se statistik Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2021.

Co se týká nejvyššího dosaženého vzdělání, nejpočetnější skupinu tvoří osoby se středním vzděláním bez maturity (5 530 občanů) a osoby s úplným středním a vyšším odborným vzděláním (4 766 osob). Obyvatel s vysokoškolským vzděláním bylo zjištěno celkem 1 903. Se základním vzděláním je v ORP Humpolec 1570 obyvatel ve věku nad 15 let. Celkem je tak v regionu 32 % obyvatel s maturitou, 37 % obyvatel se získanou odborností (bez maturity) a 10,5 % obyvatel se základním vzděláním. Tato čísla se vztahují na osoby z ORP Humpolec ve věku 15 let a více.

Graf č. 7: Vzdělanostní struktura obyvatelstva ORP Humpolec

Zdroj: ČSÚ - vlastní zpracování

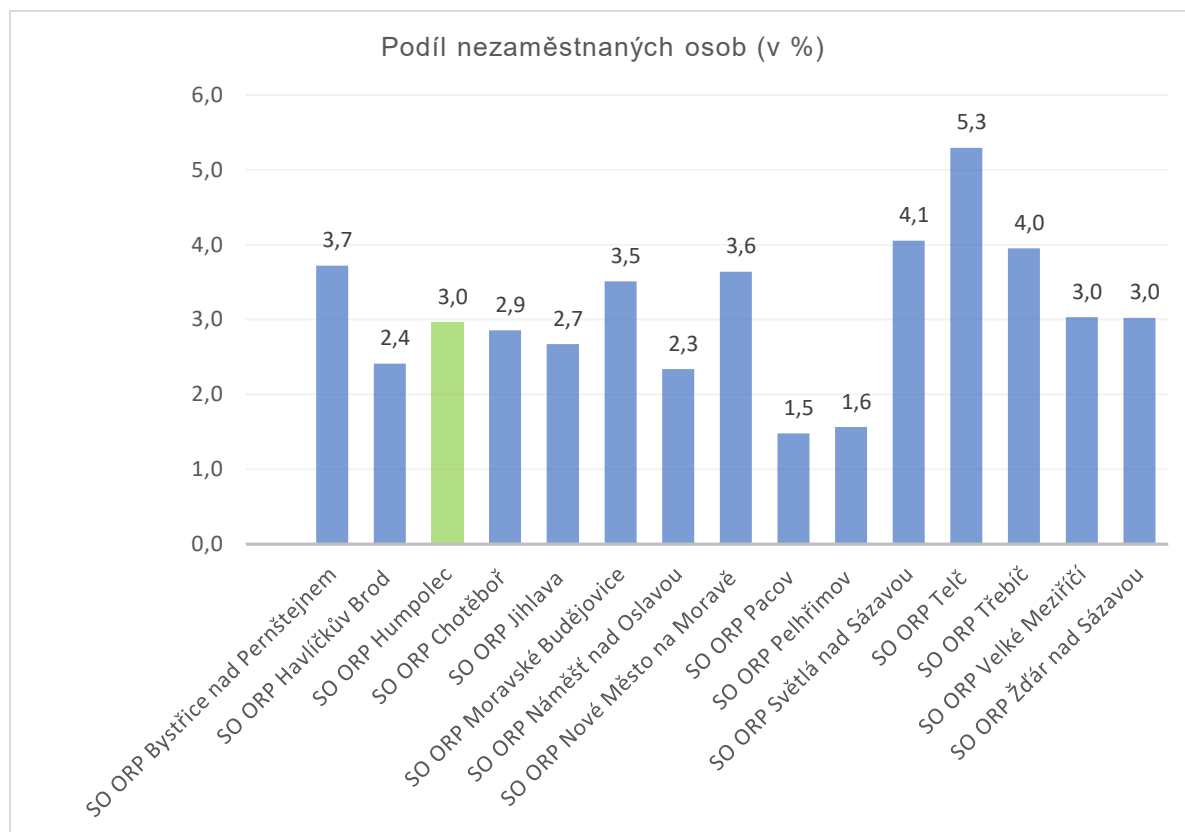
2.2 Vybrané sociální charakteristiky

Kromě základních charakteristik obyvatel regionu jsme podrobněji zmapovali též vybrané sociální charakteristiky. Jedná se o **nezaměstnanost**, která určuje rozsah poskytovaných sociálních služeb pro několik cílových skupin a **kriminalitu**, která naznačuje potřebu určitého specifického druhu aktivit, které se někdy opomíjí a dotýkají se např. služeb: krizová pomoc, azylové domy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi atd.

2.2.1 Nezaměstnanost

Podíl nezaměstnaných osob nám ukazuje procentuální poměr nezaměstnaných ve společnosti. Celý Kraj Vysočina měl k 31. 8. 2024 podíl nezaměstnaných 3 %, což je stejné jako ORP Humpolec. V rámci Kraje Vysočina je nejnižší podíl nezaměstnaných v ORP Pacov (1,5 %) a ORP Pelhřimov (1,5 %). Naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných má ORP Telč (5,3 %) a ORP Světlá nad Sázavou (4,1 %).

Následující graf č. 8 představuje porovnání podílu nezaměstnaných v rámci celého Kraje Vysočina.

Graf č. 8: Podíl nezaměstnaných osob v ORP Humpolec v porovnání s Krajem Vysočina

Zdroj: Data ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka č. 8 ukazuje vývoj míry nezaměstnanosti v ORP Humpolec za posledních 5 let.

Na základě dat uvedených v tabulce můžeme pozorovat nárůst míry nezaměstnanosti v jednotlivých letech. Roste jak počet uchazečů evidovaných Úřadem práce, tak počet dlouhodobě nezaměstnaných evidovaných Úřadem práce (tzn. s evidencí delší než 12 měsíců). Nabídka volných pracovních míst naopak každým rokem klesá. Výjimku tvoří rok 2022, kdy u obou ukazatelů počet mírně poklesl. Celkově ale tendence růstu trvá.

Určitou poměrně výraznou roli v údajích za posledních 5 let jistě bude hrát ekonomická krize způsobená vnějšími vlivy, ať už pandemií Covid – 19 v letech 2020 a 2021 nebo poté krizí nastalou v důsledku války na Ukrajině.

V roce 2023 došlo k velkému nárůstu podílu uchazečů o zaměstnání z řad absolventů. Jde o nárůst o 3,8 % oproti 0 % v předchozích letech. Tento jev bude zajímavé v dalším období sledovat a analyzovat.

Nárůst můžeme pozorovat i mezi uchazeči o zaměstnání, kteří jsou v evidenci Úřadu práce déle než 12 měsíců. Jde o tzv. dlouhodobě nezaměstnané, jejichž podíl byl v roce 2019 6,5 % a v roce 2023 již kontinuálně vzrostl (s již zmíněnou výjimkou v roce 2022) až na 12,6 %.

Zajímavý také je výrazný pokles volných pracovních míst, kdy v roce 2021 bylo volných pracovních míst 735 a v roce 2023 došlo k výraznému poklesu na 392 volných pracovních míst v ORP Humpolec.

Podíl evidovaných nezaměstnaných osob v ORP Humpolec tak kontinuálně stoupá z 1,54 % v roce 2019 až po 1,95 % v roce 2023.

Tabulka č. 8: Ukazatele evidované nezaměstnanosti na území ORP Humpolec v letech 2019 až 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	275	326	327	319	365
z toho dosažitelní (%)	91%	96%	95%	96,50%	93,70%
z toho dosažitelní (absolutní číslo)*	250	313	311	308	342
z toho občané se zdravotním postižením (%)	24,40%	16,60%	16,80%	16%	14,50%
z toho občané se zdravotním postižením (absolutní číslo)*	67	54	55	51	53
z toho absolventi (%)	0%	0%	0%	0%	3,80%
z toho absolventi (absolutní číslo)	0	0	0	0	14
z toho osoby s délkou evid. nad 12 měsíců (%)	6,50%	9,20%	9,20%	7,80%	12,60%
z toho osoby s délkou evid. nad 12 měsíců (absolutní číslo)	18	30	32	25	46
Volná pracovní místa	1032	609	735	613	392
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	0,27	0,53	0,44	0,52	0,93
Počet uchazečů o zaměstnání ze zemí EU	11	15	16	16	22
Počet uchazečů o zaměstnání – Ukrajinci (včetně těch požívajících dočasnou ochranu)	3	3	1	21	15

Zdroj: Úřad práce Humpolec, Data k 31. 12. 2023, vlastní zpracování

2.2.2 Kriminalita

Kriminalita je souhrnem všech trestných činů spáchaných na daném území. Je způsobena sociálně patologickým chováním obyvatel na daném území. Míra kriminality má také přímý vliv na poskytování sociálních služeb v dané oblasti, neboť sociální péče se zaměřuje také na předcházení, případně na pomoc lidem vracejícím se z výkonu trestu.

V bezprostřední blízkosti města Humpolec prochází těleso dálnice D1 a tuto na jejím 91 km kříží dálniční přivaděč silnice I/34 ve směru od Hradce Králové do Českých Budějovic. Na stejném km dálnice D1 je sjezd a nájezd. Vzhledem k blízkosti dálničního tělesa na jedné straně umožňuje průmyslový a podnikatelský rozvoj města, kde v několika částech města jsou velké průmyslové zóny a na straně druhé je ve městě samotném patrný značný nárůst pohybu osob a motorových vozidel, včetně nákladní dopravy. Značná fluktuace osob pak odráží podíl kriminality páchané ve městě samotném a na objasněnosti trestných činů a přestupků. Vzhledem k rozsáhlé průmyslové zóně jsou ve městě Humpolec ubytováni agenturní pracovníci.

Na Policii ČR, Obvodní oddělení Humpolec je v současné době systemizováno 23 policistů, přičemž faktický stav je 21 policistů. Doplnění početního stavu je průběžnou záležitostí. Obvodní oddělení Policie ČR v Humpolci je jedním z organizačních článků Policie ČR, Územní odbor Pelhřimov. Plnění úkolů policie je zajišťováno výkonem dozorčí služby, obchůzkové a hlídkové služby.

V roce 2023 se stalo humpolecké obvodní oddělení Policie ČR dle indexu trestné činnosti druhým nejzatíženějším oddělením co do počtu trestných činů i násilné a mravnostní trestné činnosti v okrese Pelhřimov. Co se týká celkové trestné činnosti v ostatních odděleních okresu Pelhřimov, na 1. místě skončilo oddělení Pelhřimov, 3. nejzatíženějším oddělením byla Kamenice nad Lipou .

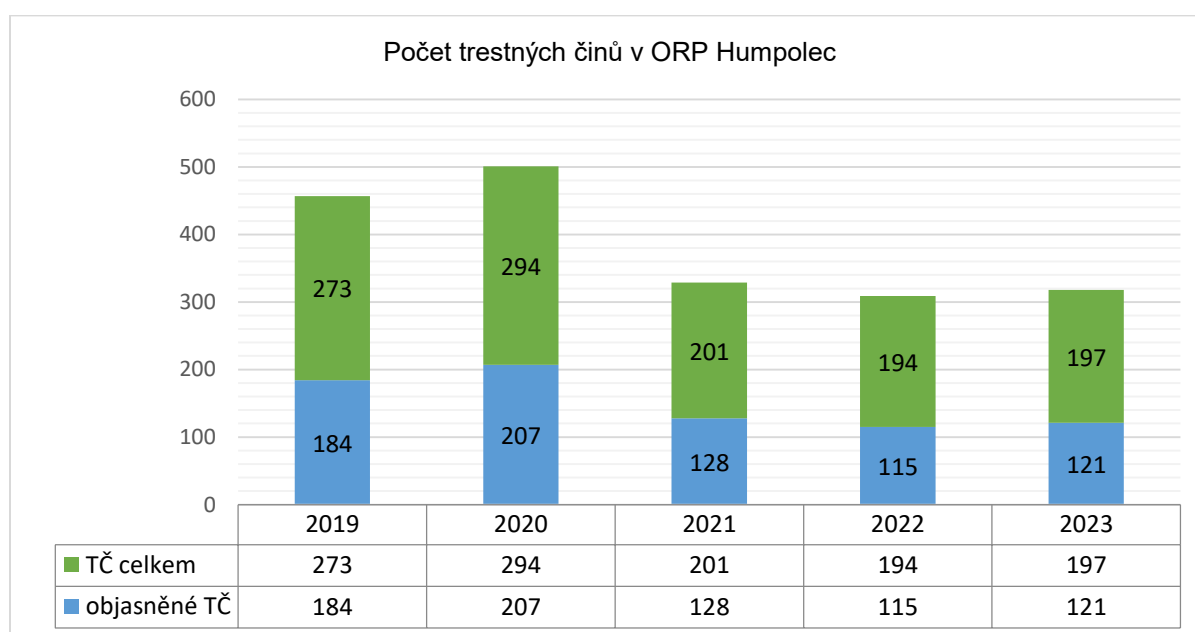
Tabulka č. 9: Trestná činnost - obvodní oddělení PČR Humpolec v roce 2023

obvodní oddělení Humpolec (počet obyvatel 18 671)	Celková trestná činnost		
	absolutní počet	index	pořadí
	197	105,5	2.

Zdroj: statistika Krajského ředitelství Policie Kraje Vysočina, vlastní zpracování

V roce 2019 došlo v ORP Humpolec k 273 trestným činům, z toho se 184 trestných činů podařilo objasnit. Procento objasněnosti tedy bylo 67,4 %, což je výrazné navýšení objasněnosti trestných činů oproti předchozím rokům. V roce 2020 došlo v ORP Humpolec k 294 trestným činům, z nichž 207 jich bylo objasněno. Procento objasněnosti tak ještě výrazně vzrostlo na 70, 4 %. V roce 2021 došlo k 201 trestným činům, z nichž se podařilo objasnit 128. Procento objasněnosti dosáhlo 63,7 %. V roce 2022 došlo v ORP Humpolec k 194 trestným činům, 115 jich bylo objasněno a procento objasněnosti bylo 59,3 %. V roce 2023 pak v našem území došlo k 197 trestným činům, z nichž 121 policisté objasnili a zvýšili si procento objasněnosti na 61,4 %. Celkově na našem území dochází ke snižování počtu páchané trestné činnosti. To je ovlivněno řadou faktorů, mezi které patří například stabilní ekonomika a s tím související více pracovních příležitostí a poptávka po pracovní síle. Nižší počet trestných činů lze přičíst také skutečnosti, že někteří recidivisté jsou v současné době stále ve výkonu trestu, současně s tím také úbytek cizinců pracujících v Humpolci na krátkodobý pracovní poměr pro agentury práce, případně jejich začlenění do majoritní společnosti.

Graf č. 9: Vývoj počtu zjištěných trestných činů v Humpolci v letech 2019 až 2023

Zdroj: Krajské ředitelství PČR Vysočina, vlastní zpracování

3. Aktuální stav sociálních služeb a cílových skupin ve SO ORP Humpolec

Na základě vlastního podrobného šetření bylo provedeno zmapování aktuálního stavu poskytování sociálních služeb na území SO ORP Humpolec.

3.1 Přehled poskytovatelů

Na území města Humpolce a jeho ORP působilo k červnu 2024 celkem **21 poskytovatelů** sociálních služeb, kteří v součtu poskytují **51 sociálních služeb**. Mezi poskytovateli sociálních služeb jsou započítány také organizace, které nemají sídlo na území ORP Humpolec, ale mají na území regionu zřízenou pobočku pro poskytování sociální služby nebo zde poskytují sociální službu např. terénní formou. Jedná se o poskytovatele sociálních služeb se sídlem v Havlíčkově Brodě, Pelhřimově, Jihlavě, Třebíči a Ledči nad Sázavou.

Tabulka č. 10: Přehled poskytovatelů v regionu Humpolecka a poskytované sociální služby (řazeno abecedně)

Název poskytovatele	Zařízení poskytovatele	Poskytovaná sociální služba	Typ služby	Adresa zařízení poskytovatele
Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s.	Dům na půl cesty Havlíčkův Brod	Dům na půl cesty	pobytová	Beckovského 1882, 580 01 Havlíčkův Brod 1
Centrum pro zdravotně postižené Kraje Vysočina	Poradna pro osoby se zdravotním postižením a seniory - 1x za 3 měsíce v Mikádu v Humpolci	Odborné sociální poradenství	ambulantní i terénní	Vrchlického 2497/57, Jihlava
Domov blahoslavené Bronislavy	Domov blahoslavené Bronislavy	Domov pro seniory	pobytová	Školní 681, 396 01 Humpolec
Domov Jeřábina Pelhřimov, příspěvková organizace	Domov Jeřábina Pelhřimov (chráněné bydlení Humpolec)	Chráněné bydlení	pobytová	Dvorská 1843 a 1844, Humpolec 396 01
	Domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov pro osoby se zdravotním postižením	pobytová	U Elektrárny 1965, 393 01 Pelhřimov
	Domov se zvláštním režimem	Domov se zvláštním režimem	pobytová	U Elektrárny 1965, 393 01 Pelhřimov
	Denní stacionář	Denní stacionář	ambulantní	U Elektrárny 1965, 393 01 Pelhřimov
	Sociálně terapeutická dílna	Sociálně terapeutická dílna	ambulantní	U Elektrárny 1965, 393 01 Pelhřimov
	Domov pro seniory Onšov	Domov pro seniory	pobytová	U Elektrárny 1965, 393 01 Pelhřimov
Domov Věž	Domov ve Věži	Domov se zvláštním režimem	pobytová	Věž 1, 582 56 Věž
FOKUS Vysočina, z.ú.	Chráněné bydlení Vysočina (Pelhřimov)	Chráněné bydlení	pobytová	Plevnická 1721, Pelhřimov; Pražská 1318, Pelhřimov
	Chráněné bydlení Vysočina (Havlíčkův Brod)	Chráněné bydlení	pobytová	5. května 311, Havlíčkův Brod
	Tým podpory v zaměstnávání Vysočina	Sociální rehabilitace	ambulantní i terénní	Havlíčková 2034, HB; Humpolecká 736, PE
	Dobrovolnictví	Ostatní služby - dobrovolnictví	terénní	5. května 356, Havlíčkův Brod
	Komunitní tým Pelhřimov	Sociální rehabilitace	ambulantní i terénní	Humpolecká 736, PE; Pražská 1947, PE
Global Partner sociální služby s.r.o.	Služby jsou poskytovány v domácnosti klienta	Pečovatelská služba	terénní	Okružní 1779, Humpolec
	Služby jsou poskytovány v domácnosti klienta	Osobní asistence	terénní	Okružní 1779, Humpolec
	Služby jsou poskytovány v domácnosti klienta	Sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením	terénní	Okružní 1779, Humpolec
Háta, o. p. s.	Centrum denních služeb Barborka	Centrum denních služeb	ambulantní	Barborka 1191, Ledeč nad Sázavou

Integrační centrum Sasov z.ú.	Integrační centrum Sasov 15, Jihlava	Denní stacionář	ambulantní	Sasov 15, Jihlava
	Integrační centrum Sasov - Jihlava	Sociální rehabilitace	ambulantní i terénní	Telčská 1720/7, Jihlava
	Pobočka Jihlava	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Telčská 1720/7, Jihlava
Jimedis, z.s.	Jimedis Jihlava	Rodinná poradna pro rodiny s dětmi v rozvodových nebo rozhodových situacích	ambulantní	Pávov 11, Jihlava
Medou, z. s.	Medou, z.s.	Centrum denních služeb	ambulantní	Lužická 775, 396 01 Humpolec
	Medou, z.s.	Sociální rehabilitace	ambulantní + terénní	Lužická 775, 396 01 Humpolec
Neuber Jaromír	Pojízdná prodejna	Pojízdná prodejna	-	Čejov 181
Oblastní charita Červený Kostelec	Domov svatého Josefa	Ostatní služby - zdravotní pobyt navazující na sociální služby	pobyťová	Domov sv. Josefa
Oblastní charita Havlíčkův Brod	Charitní domov Humpolec	Azylový dům	pobyťová	Školní 730, 396 01 Humpolec
	Občanská poradna Havlíčkův Brod	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Boženy Němcové 188, Havlíčkův Brod
	Centrum osobní asistence Havlíčkův Brod	Osobní asistence	terénní	Rubešovo nám. 173, Havlíčkův Brod
	Šipka - sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	ambulantní + terénní	Havlíčkově náměstí 91, 396 01 Humpolec (Mikádo)
	Astra - denní centrum pro seniory	Centrum denních služeb	ambulantní	Školní 730, 396 01 Humpolec
	Centrum sociálních služeb Petřklíč	Centrum denních služeb	ambulantní	Barborka 1324, Ledec nad Sázavou
	Chráněné bydlení Petřklíč	Chráněné bydlení	pobyťová	Barborka 1324, Ledec nad Sázavou
	Středisko rané péče Havlíčkův Brod	Raná péče	ambulantní + terénní	Horní 3188, Havlíčkův Brod
	Domácí hospicová péče	Odlehčovací služby	terénní	Boženy Němcové 188, Havlíčkův Brod
	Sociálně-terapeutická dílna Ledec nad Sázavou	Sociálně terapeutická dílna	ambulantní	Pivovarská 1223, Ledec nad Sázavou
	Charitní pečovatelské služby Humpolec	Pečovatelská služba	ambulantní + terénní	Školní 730, Humpolec, 396 01
	Charitní pečovatelské služby Lhotice, Želiv	Pečovatelská služba	terénní	Želiv 320, Želiv
	Charitní pečovatelské služby Jiřice	Pečovatelská služba	terénní	Jiřice 248, Jiřice
	Středisko charitní pomoci - Šatník	Charitní hmotná pomoc	ambulantní	Komenského 1353, Humpolec
	Dobrovolnické centrum	Ostatní služby - dobrovolnictví	terénní	Bělohorská 1128, Havlíčkův Brod

	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Sešlost Humpolec	Služba sociální prevence	ambulantní	Dolní náměstí 34, 39601 Humpolec
Oblastní charita Jihlava	Centrum U Větrníku	Protidrogová prevence (poradna, terénní služby)	ambulantní + terénní	U Větrníku 862/17, Jihlava 586 01
Oblastní charita Třebíč	Al Paso Vysočina	Terénní program – pro osoby vracející se z výkonu trestu, osoby s trestní minulostí a blízké osob v krizi	terénní	Smrtelná 389/6, Třebíč
Potravinová banka Vysočina	Ostatní služby	Ostatní služby	-	Barborka 1191, Ledeč nad Sázavou
SeneCura SeniorCentrum Humpolec	SeneCura SeniorCentrum Humpolec	Domov pro seniory	pobytová	Lužická 1881, 396 01 Humpolec
	SeneCura SeniorCentrum Humpolec	Domov se zvláštním režimem	pobytová	Lužická 1881, 396 01 Humpolec
Společnost pro ranou péči, pobočka České Budějovice	působnost v Jihočeském kraji a částečně v Kraji Vysočina	Raná péče pro děti se zrakovým a kombinovaným postižením	terénní a ambulantní	Čechova 164/1, České Budějovice
Spolek pro lůžkový hospic Mezi stromy, z.s.	Poradna Mezi stromy	Odborné sociální poradenství	ambulantní	U Šlapanky 1387, Havlíčkův Brod
Střed z.ú. v Třebíči	Linka důvěry Střed	Telefonická krizová pomoc	telefonická	Mládežnická 229, Třebíč

Zdroj: data MěÚ Humpolec, vlastní zpracování

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách rozlišuje co do typu služby pobytové, ambulantní a terénní. Pobytové služby jsou spojené s ubytováním v zařízení sociálních služeb. Ambulantní služby jsou takové služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena či dopravována, součástí služby není ubytování. Terénními službami se rozumí služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí. Tabulka č. 11 uvádí přehled poskytovaných sociálních služeb dle typu, jež jsou dostupné občanům z regionu Humpolecka.

Tabulka č. 11: Přehled sociálních služeb pro klienty z území ORP Humpolec dle typu služby

POBYTOVÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY	
Sociální služba	Počet poskytovatelů /zařízení
Azylové domy	1
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	3
Domov pro osoby se zdravotním postižením	1
Domy na půl cesty	1
Chráněné bydlení	4
AMBULANTNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY	
Sociální služba	Počet poskytovatelů
Centrum denních služeb	6
Odborné sociální poradenství	5
Sociální rehabilitace	4
Sociálně terapeutická dílna	2
Raná péče	2
Služba sociální / drogové prevence	2
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
Pečovatelská služba	1
TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY	
Sociální služba	Počet poskytovatelů
Osobní asistence	2
Pečovatelská služba	4
Odborné sociální poradenství	1
Raná péče	2
Sociálně aktivizační služby	2
Terénní program	1
Domácí hospicová péče / Odlehčovací služby	1

Zdroj: Vlastní zpracování. Stav k 31. 12. 2023

3.2 Analýza uživatelů sociálních služeb (cílových skupin)

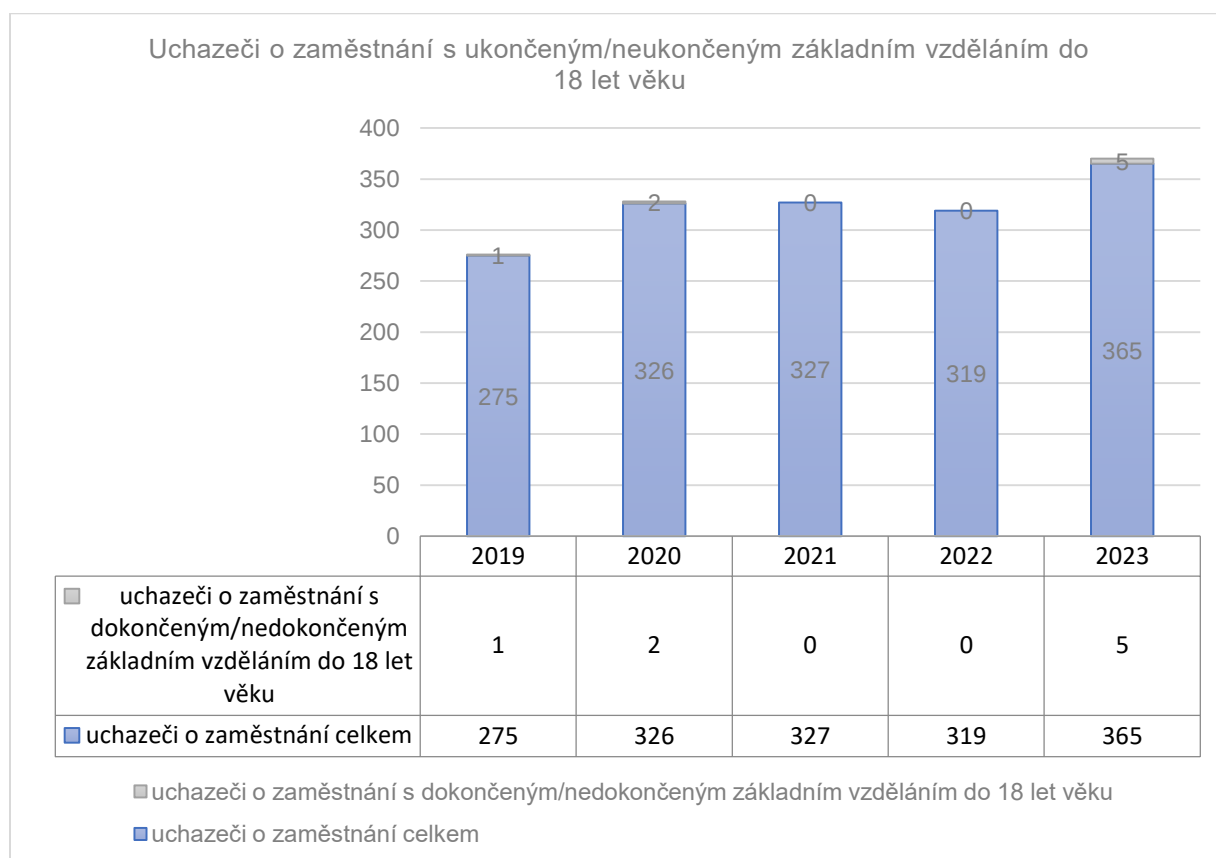
Ve spolupráci pracovních týmů byli uživatelé sociálních služeb rozděleni do cílových skupin a byly zjištěny počty osob v těchto cílových skupinách na území ORP Humpolec:

- dlouhodobě nezaměstnaní,
- senioři,
- osoby se zdravotním postižením,
- osoby s mentálním postižením,
- osoby s jiným či kombinovaným postižením,
- rodiny se závislými dětmi,
- osoby s omezenou svéprávností,
- osoby sociálně vyloučené – bez domova, drogově závislé,
- národnostní menšiny,
- osoby opouštějící ústavní péči (dětské domovy),
- osoby po výkonu trestu odnětí svobody.

3.2.1 Dlouhodobě nezaměstnaní

Dle dat ČSÚ se počet dlouhodobě nezaměstnaných na území ORP Humpolec každým rokem zvyšuje. K 31. 12. 2023 bylo na území ORP Humpolec evidováno 52 dlouhodobě nezaměstnaných osob, v roce 2022 to bylo 42 osob, v roce 2021 celkem 45 osob a v roce 2020 celkem 40 osob. Stoupající trend počtu dlouhodobě nezaměstnaných eviduje také Úřad práce. Na Úřadě práce v Humpolci jsou dále evidovány osoby ve věku 15 -18 let, které ukončily povinnou školní docházku, ale nepokračují ve studiu nebo studium na střední škole/učilišti nedokončily. Tyto osoby tedy dosáhly pouze základního vzdělání nebo jsou zcela bez vzdělání.

Graf č. 10: Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP Humpolec po dokončení ZŠ do 18 let

Zdroj: Interní statistika ÚP ČR – kontaktní pracoviště Humpolec

3.2.2 Seniori

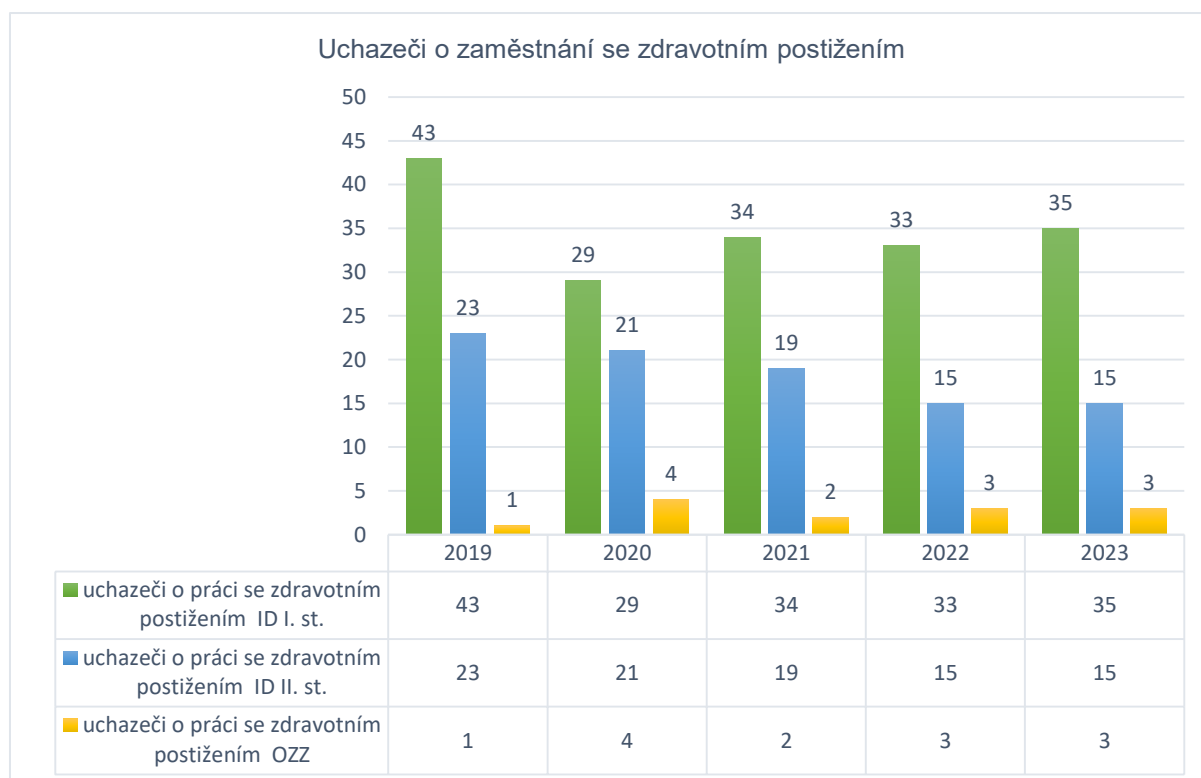
Ke konci roku 2023 žilo na území regionu 4 025 seniorů. Počet obyvatel ve věku nad 65 let v posledních letech stoupá; v roce 2019 žilo v ORP Humpolec 3 773 obyvatel v seniorském věku, v roce 2020 pak 3 812 (nárůst o 39 obyvatel). V roce 2021 byl počet obyvatel seniorského věku 3 825 a nárůst tak činil 13 obyvatel. V roce 2022 byl počet obyvatel v této věkové kategorii 3 911 (nárůst o 86 obyvatel). V roce 2023 byl zaznamenán nárůst o 114 obyvatel oproti předchozímu roku. V seniorském věku je celkově větší množství žen než mužů. V letech 2019 – 2021 rostl také podíl obyvatel nad 65 let na celkovém počtu obyvatelstva ORP Humpolec, v roce 2022 došlo ke snížení podílu seniorů na celkovém počtu obyvatel ORP Humpolec, v roce 2023 došlo opět k mírnému nárůstu.

3.2.3 Zdravotně postižení

V regionu žije cca 1 478 zdravotně postižených osob. Konkrétní počty osob je obtížné získat. Níže uvedené údaje poskytl **Úřad práce, pobočka Humpolec**, který nám dodal data za uchazeče o zaměstnání se zdravotním postižením, rozdělené dle stupně invalidity.

S invaliditou I. stupně bylo k 31. 12. 2023 35 uchazečů, s invaliditou II. Stupně bylo 15 uchazečů a s omezenou zdravotní způsobilostí byli 3 uchazeči. Tato data však určitě nevypovídají kompletně o celkovém počtu osob zdravotně postižených v ORP Humpolec.

Graf č. 11: Uchazeči o zaměstnání se zdravotním postižením

Zdroj: vlastní zpracování

Dále jsme získali údaje z **Centra pro zdravotně postižené kraje Vysočina, o.p.s., pracoviště Pelhřimov**, kde nám poskytli data o počtu zdravotně postižených za jednotlivé roky. Největší skupinu klientů tvoří osoby se sluchovým zdravotním postižením, poté osoby s tělesným postižením, kombinovaným postižením, osoby blízké handicapované osoby, dále

osoby se zrakovým postižením, mentálním postižením a osoby s civilizační chorobou. Drtivá většina klientely jsou senioři, případně jejich osoby blízké. Děti do 18 let v evidenci nejsou, ojediněle však bylo jednáno s osobou blízkou, který řešil nepříznivou situaci ohledně dítěte.

Tabulka č. 12: Počet zdravotně postižených v ORP Humpolec

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Počet	73	65	66	57	84

3.2.4 Rodiny se závislými

Dle dat získaných na základě sčítání lidí, domů a bytů v roce 2021 žije v regionu 4 730 rodin, z toho 1 993 rodin se závislými dětmi. 823 rodin má 1 závislé dítě, 953 rodin má 2 závislé děti a 217 rodin má 3 a více závislých dětí. Jedná se o rodiny úplné (tzn. manželský pár, neformální soužití druha a družky, neformální soužití osob stejného pohlaví) i neúplné (tzn. jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem).

3.2.5 Osoby s omezenou svéprávností

Dle informací poskytnutých Okresním soudem v Pelhřimově žije v regionu 57 osob s omezenou svéprávností, z toho 11 v Domově Jeřabina. Z tohoto počtu 46 opatrovanců spadá pod veřejného opatrovníka města Humpolec, přičemž 45 opatrovanců je přímo z města Humpolec mají hmotněprávní opatrovnictví nařízené soudem a 1 opatrovanec z obce Vystrkov, který má dočasné hmotněprávní opatrovnictví.

3.2.6 Osoby drogově závislé

Na Humpolecku je na základě kvalifikovaného odhadu OZSV MěÚ Humpolec evidováno 50 osob drogově závislých. Pracovníci adiktologických služeb Centra U Větrníku spadající pod Oblastní charitu Jihlava, kteří v regionu poskytují terénní službu drogově závislým osobám a osobám ohroženým závislostí nám potvrdili, že v přímém kontaktu jsou v ORP Humpolec s 10 osobami drogově závislými. Tyto osoby sekundárně předávají informace dalším přibližně 20 drogově závislým v ORP Humpolec. Toto číslo ovšem nebude vypovídat o celkovém počtu drogově závislých v ORP Humpolec. Dle informací pracovníků Centra U Větrníku došlo v posledních letech k velkému úbytku klientů, se kterými jsou v ORP Humpolec v kontaktu, proti roku 2017 o více než 50 %. Důvodem je dle pracovníků Centra U Větrníku zejména zavedení kamerového systému v Humpolci, kdy se klienti obávají ztráty anonymity při kontaktu s terénním pracovníkem. Dalším důvodem mohou být rozsáhlé policejní zásahy v oblasti v posledních letech.

3.2.7 Osoby bez domova

V regionu se pohybuje dle odhadu Odboru zdravotně sociálního Městského úřadu Humpolec přibližně 10 osob bez domova.

3.2.8 Osoby národnostních menšin - cizinci

Cizinci tvoří heterogenní skupinu obyvatel, kteří pracují, studují a žijí v území ORP Humpolec. Tvoří významnou součást společnosti a poměrně významnou sociální skupinu.

Na základě odhadu OZSV Městského úřadu se počet cizinců v regionu pohybuje okolo 500 osob. Cizinci požívající na území ORP Humpolec azyl do tohoto počtu nejsou zahrnuti. Tento počet je však kolísavý vlivem pracovní nabídky a přesunů rodinných příslušníků (v současné

době i následkem politické situace na Ukrajině). Přesný počet cizinců ani jejich národnostní složení není možné stanovit.

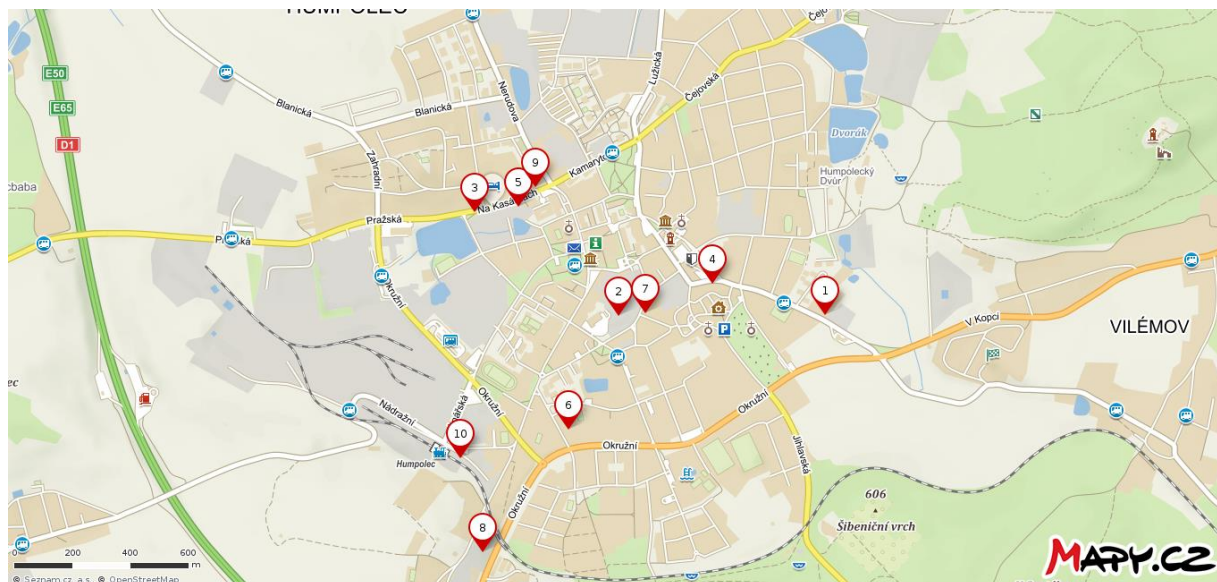
Data lze nalézt pouze pro okres Pelhřimov, kde bylo k 31.12.2023 celkem 6 141 cizinců, z toho 1 147 ze zemí EU (Slovensko, Německo, Polsko) a 4 994 cizinců ze zemí mimo EU, z nichž 4 546 cizinců pocházelo z Ukrajiny, další z Vietnamu a Ruska. Celkově tedy v okrese Pelhřimov tvořili cizinci z Ukrajiny více než 74% všech cizinců. Do tohoto čísla se také nezapočítávají osoby s platným azylem na území ČR.

Dle informací humpoleckého obvodního oddělení Policie ČR se v ORP Humpolec také většinou jedná o osoby ukrajinské, bulharské, rumunské a slovenské národnosti. Tyto osoby jsou zaměstnány prostřednictvím pracovních agentur nejen ve městě Humpolci (zejména ve společnostech Valeo Compressor Europe, s.r.o. a BJS Czech, s.r.o., Hoeko Automotive a Lion products), ale také v jeho okolí. Naprostá většina cizinců pobývajících v území pracuje na dělnických pozicích, ve velké míře jde o muže.

Někteří z cizinců na území ORP Humpolec pobývají, ale za prací dojíždějí mimo region, nebo naopak bydlí mimo region a do Humpolce dojíždí za prací, zejména do průmyslové zóny.

Cizinci využívají ubytování jak na ubytovnách, tak i v soukromí. V současné době jsou cizinci ubytováni v 10 ubytovnách či jiných ubytovacích zařízeních ve městě Humpolci. Ubytovaní v ubytovnách využívají především cizinci – muži, kteří se ve městě nachází bez rodinných příslušníků. Rozmístění ubytovacích kapacit - ubytoven znázorňuje obrázek č. 2. Kromě toho cizinci využívají také ubytování v soukromých domech či bytech. Humanitární ubytování poskytuje v Humpolci kromě jiných soukromých subjektů také Humanitární centrum Humpolec v Máchově ulici.

Obrázek č. 3: Rozmístění ubytovacích zařízení využívaných cizinci ve městě Humpolci

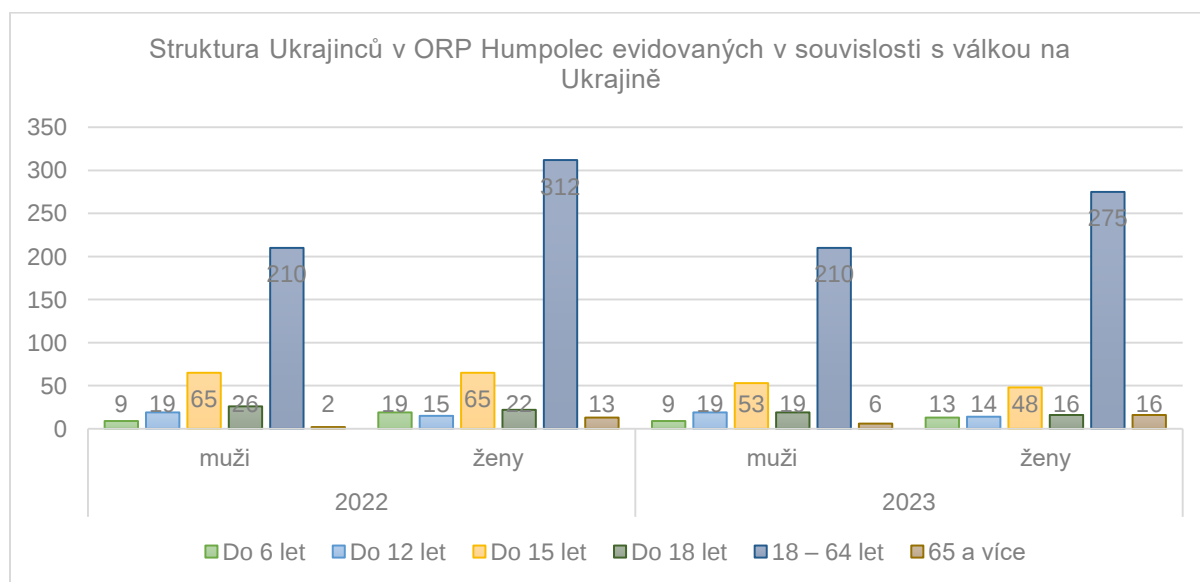
Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací poskytnutých místním oddělením PČR Humpolec

V únoru 2022 začala ruská invaze na Ukrajinu. Kvůli tomu došlo v průběhu roku k nucenému vysídlení více než 4 milionů obyvatel, více než 1,8 milionů Ukrajinců odešlo do okolních států. Jedním z častých cílů byla i Česká republika. Dostupné statistiky nám dávají přehled o počtu osob s uděleným pobytovým oprávněním v souvislosti s válkou na Ukrajině. Jedná se o osoby,

kterým bylo uděleno pobytové oprávnění v souvislosti s válkou na Ukrajině. Od 24. 2. 2022 do 21. 3. 2022 bylo těmto osobám uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění, od 22. 3. 2022 je těmto osobám udělována dočasná ochrana, a to formou dlouhodobého víza.

Počet Ukrajinců žijících na území ORP Humpolec v souvislosti s válkou na Ukrajině byl k 31. 12. 2022 celkem 777, k 31. 12. 2023 pak 698.

Graf č. 12: Struktura Ukrajinců v ORP Humpolec evidovaných v souvislosti s válkou na Ukrajině

Zdroj: Statistika MV ČR, vlastní zpracování

Na základě sociálně-antropologického výzkumu, který v Humpolci provedla Fakulta sociálních věd UK v únoru 2017, je pobyt cizinců ve městě vnímán občany problematicky kvůli kriminalitě a rušení nočního klidu. Problematický je zejména jejich krátkodobý pobyt a neukotvenost. Toto vnímání cizinců se do současné doby částečně zlepšilo, a to i díky osvětě při krizi způsobené válkou na Ukrajině a odlivu části rumunských a moldavských neukotvených dělníků – mužů, jejichž soužití na ubytovnách přinášelo negativní dopad na jejich chování a jejich vnímání obyvateli Humpolce. Stále však převládá spíše negativní postoj k cizincům na území ORP Humpolec.

3.2.9 Osoby romské národnostní menšiny

Na území ORP Humpolec žije odhadem 300 občanů romské národnosti. V tomto počtu jsou zahrnuty jak osoby českého občanství, tak osoby z řad cizinců. Mnoho z nich bydlí v ubytovnách, příp. v pronajatých bytech. Jedná se o kvalifikovaný odhad Odboru sociálně zdravotního Městského úřadu Humpolec, konkrétní údaje za ORP nejsou k dispozici, pouze na úrovni krajů. Dříve bydlelo 30 Romů ve třech bytových domech na základě nájemní smlouvy v sociálně vyloučené lokalitě (SVL) – humpolecké místní části Brunka. Většina ze třiceti romských obyvatel se z SVL již vystěhovala ke konci roku 2018. Situace v SVL Brunka se tím výrazně zklidnila. Vlastníkem bytových domů je fyzická osoba, která objekty rekonstruovala a pronajímá zaměstnancům spol. RIWERICH, s. r. o. Bude záležet na romských obyvatelích SVL, zda se do zaměstnání zapojí. Pronájem bytů je výrazně dražší a sociální dávky nepokryjí tyto náklady na bydlení a další životní potřeby.

3.2.10 Osoby opouštějící ústavní péči – dětské domovy

V tabulce č. 10 jsou uvedeny počty osob, které opouštějí ústavní péči – dětské domovy z důvodu dovršení zletilosti či ukončení studií. Jedná se tedy o dospělé osoby řešící potřebu bydlení po odchodu z dětského domova.

Dle informací poskytnutých sociální pracovníci Dětského domova Humpolec opustilo toto zařízení za posledních 5 let celkem 15 zletilých osob. Do původní rodiny se vrátili 2 děti, z toho 1 dítě se vrátilo do původní rodiny přímo v Humpolci. Pronájem bydlení si zajistilo 5 zletilých, z nich 1 zletilý přímo v Humpolci. Na ubytovnu odešli 4 zletilí, 2 z nich zamířili na ubytovnu v Humpolci, do domu na půl cesty odešel 1 zletilý. Do ústavu sociálních služeb byli umístěni 3 zletilí. Zaměstnání mělo před odchodem ze zařízení domluveno 5 zletilých (v Humpolci nikdo). 10 zletilých odešlo z dětského domova bez domluveného pracovního poměru.

Z informací získaných od sociální pracovníce Dětského domova Senožaty odešlo v posledních 5 letech 17 dětí, 2 děti se vrátili do původní rodiny k matce, 13 z nich se osamostatnilo (2 se nepodařilo dokončit studia, zbylým 11 ano), 1 dítě odešlo do sociálního zařízení Domov Jeřábina v Pelhřimově a 1 odešlo do Domu na půli cesty Koruna Praha. Pracovní uplatnění si některé děti našly, mezi pozicemi dětí odejitých z Dětského domova Senožaty jsou například zdravotní sestra, asistent pedagoga, učitelka 1. st., pracovník v sociálních službách, prodavačka, kadeřnice, dělník, zedník, řidič, mateřská dovolená.

Tabulka č. 13: Přehled dětí opouštějících dětské domovy v ORP Humpolec v letech 2019 – 2023

	počet	původní rodina	pronájem	Dům na půl cesty	Ústav sociálních služeb
DD Humpolec	15	2	9	1	3
DD Senožaty	17	2	13	1	1

Zdroj: Informace z DD Humpolec a Senožaty, vlastní zpracování

3.2.11 Osoby vracející se po výkonu trestu odnětí svobody

Osoby vracející se po výkonu trestu odnětí svobody eviduje v Humpolci Kurátor pro dospělé na Městském úřadě. Osoby, které jsou v podmínce nebo mají nařízené veřejně prospěšné práce nebo jiný dohled eviduje také Probační a mediační služba. V tabulce č. 14 jsou uvedeny počty propuštěných osob z výkonu trestu odnětí svobody za posledních 5 let v ORP Humpolec.

Tabulka č. 14: Počet osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody (2019 – 2023)

Rok	Počet propuštěných
2019	4
2020	6
2021	8
2022	5
2023	4

Zdroj: MěÚ Humpolec, vlastní zpracování

3.2.12 Souhrnné počty

Souhrnný přehled počtu osob z jednotlivých cílových skupin uživatelů sociálních služeb je k dispozici v tabulce č. 15 (údaje jsou stanoveny k roku 2023, pokud není uvedeno jinak).

Tabulka č. 15: Počet osob dle cílových skupin na území ORP Humpolec

Cílová skupina	Počet osob
Dlouhodobě nezaměstnaní – osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	52
Senioři (obyvatelé ve věku 65+)	4 025
Zdravotně postižení	1 478
Rodiny se závislými dětmi (data k 31.12.2021)	1 993
Osoby s omezenou svéprávností	57
Osoby drogově závislé	50
Osoby bez domova	10
Osoby národnostních menšin - cizinci (zejm. bulharská, rumunská, maďarská, ukrajinská, slovenská národnost)	1 198
Osoby romské národnostní menšiny	300
Osoby opouštějící ústavní péči – dětské domovy	32
Osoby propuštěné po výkonu trestu odnětí svobody	4

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3 Zadavatelé sociálních služeb

Město Humpolec a obce spadající do ORP Humpolec mělo k 31. 12. 2023 celkem 18 671 obyvatel, přičemž samotné město Humpolec mělo 11 447 obyvatel a zbytek připadal na obce v rámci ORP. Největšími obcemi ORP Humpolec jsou: Želiv (1 160 obyvatel), Jiřice (960 obyvatel) a Jiřice (849 obyvatel). Tyto 4 obce jsou jedinými zadavateli sociálních služeb a také přispívají na sociální služby jednotlivým poskytovatelům.

Sociální služby v ORP Humpolec spadají pod Městský úřad, Odbor zdravotnictví a sociálních věcí, který sídlí na městském úřadě na adrese Horní náměstí 300, Humpolec.

Město Humpolec přispívá na sociální služby formou Dotací na sociální služby. Dotační tituly vyhlašuje na každý rok, od roku 2021, kdy máme dostupné informace, také každý rok poskytované finance navyšuje. Žadatel v programu podává žádost na dotaci v určité výši, město pak žádost zhodnotí a poskytne/neposkytne dotaci v požadované, případně redukované výši. V roce 2023 sociální služby žádaly celkem o 8 235 865 Kč, v programu sociální služby bylo žadatelům poskytnuto 4 500 000 Kč. Celkem v programu zažádalo 18 subjektů, které žádaly o financování provozních nákladů.

Pro rok 2024 požadovalo 18 subjektů sociálních služeb dotace v celkové výši 7 600 627 Kč. Pracovní skupina vzniklá za účelem posuzování žádostí navrhla poskytnout subjektům dotace v celkové výši 4 890 000 Kč. Stejnou výši dotace poté schválilo Zastupitelstvo Města Humpolec.

Dalšími zadavateli sociálních služeb jsou **starostové obcí v působnosti ORP Humpolec**. Bylo zjištěno, že finančně na sociální služby přispívají obce Želiv, Jiřice a Senožaty, které mají nejvíce obyvatel. Z pohledu starostů těchto obcí je aktuální stav vyhovující a dostatečný. V souladu s demografickým vývojem a celkovým stárnutím obyvatel bude do budoucna

narůstat poptávka po sociálních službách pro seniory, speciální péči pro seniory s typickými nemocemi seniorského věku (např. Alzheimerova nemoc nebo stařecká demence) a stejně tak bude v budoucnu narůstat poptávka po denních službách pro zdravotně znevýhodněné. Domníváme se, že s demografickým vývojem je přímou úměrou spojený i výrazný nárůst poptávky po terénních službách, který lze již v současné době zaznamenat.

V případě hospodářské krize může být výraznější problém ve skupině dlouhodobě nezaměstnaných a lidí závislých na omamných látkách, problém může rovněž vzniknout u rodin se závislými dětmi a cizinci, kteří zde pracují.

4. Výstupy z provedeného šetření – uživatelé sociálních služeb

4.1 Metodika

Jedním z důležitých aspektů při aktualizaci komunitního plánování sociálních služeb je názor uživatelů sociálních služeb, jejich rodinných příslušníků i široké veřejnosti. Průzkum mezi uživateli koordinovala vedoucí pracovnice OZSV MěÚ Humpolec, výsledky zpracovala MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s. Dotazování uživatelů probíhalo několika cestami:

- tištěné dotazníky (k dispozici do 20. 8. 2024 na OZSV MěÚ Humpolec),
- online dotazník (ke stažení na webových stránkách města Humpolec),
- distribuce prostřednictvím poskytovatelů sociálních služeb přímo k uživatelům daných služeb,
- distribuce v součinnosti s Úřadem práce, pracoviště v Humpolci (dotazníky předány klientům),
- rozeslání emailem starostům obcí v rámci ORP Humpolec a sociálním pracovnícím DD Humpolec a DD Senožaty.

K 12. 9. 2024 bylo vyplněno celkem 86 dotazníků. Položeno bylo 19 otázek věnujících se oblasti sociálních služeb a 5 otázek z oblasti sociodemografické. Otázky z oblasti sociálních služeb zjišťovaly informace z několika oblastí:

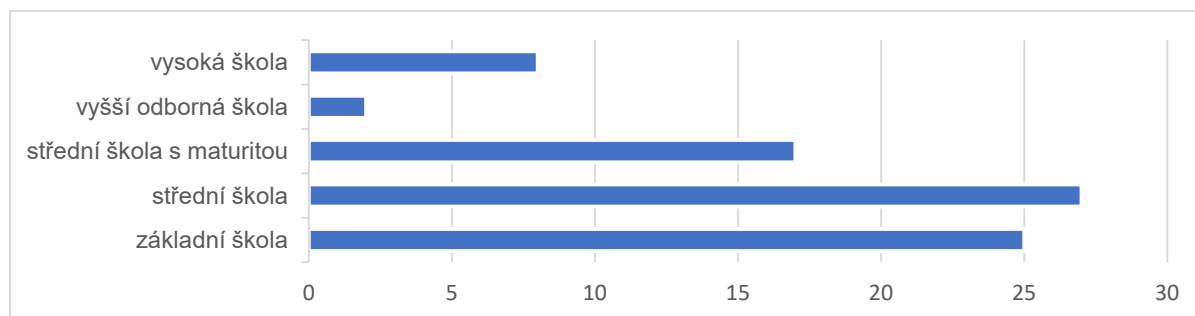
- do jaké cílové skupiny uživatel služby spadá (senior, dítě / rodič / dospělý a to zdravotně či mentálně postižený, dlouhodobě nemocný, osoba ohrožená sociálním vyloučením atp.),
- oblast informovanosti o sociálních službách – jakým způsobem nejčastěji uživatelé vyhledávají informace o sociálních službách, zda mají dostatek informací a případně zda by uvítali nějaké změny a návrhy na zlepšení,
- oblast dostupnosti a využití sociálních služeb – jak dlouho trvalo, než se zájemce stal uživatelem služby, kterou formu služby preferuje (ambulantní, terénní, pobytová), jaké služby aktuálně využívá, jak často ji využívá a jak je s ní spokojený, důležitým faktorem bylo i hodnocení stránek poskytované služby (dostupnost časová, místní, kvalita, přístup personálu atd.),
- názory uživatelů na možnost posílení kapacity / případný vznik nových služeb – jaké služby v rámci ORP Humpolec chybí, jakou službu postrádají a s čím jim případně stávající služby nebyly schopny pomoci,
- dotazována byla i forma a úroveň spolupráce s OZSV a MěÚ Humpolec a případné další tipy na zlepšení v rámci ORP Humpolec.

4.2 Výstupy

V rámci dotazníkového šetření odpovídalo 86 osob (57 žen a 29 mužů). Pokryty byly v různé míře všechny věkové kategorie. Převládalo ukončené základní nebo střední vzdělání (6 respondentů odpověď neuvedlo).

Přehled nejvyššího ukončeného vzdělání respondentů uvádí názorný graf č. 13.

Graf č. 13: Nejvyšší ukončené vzdělání

Zdroj: vlastní zpracování

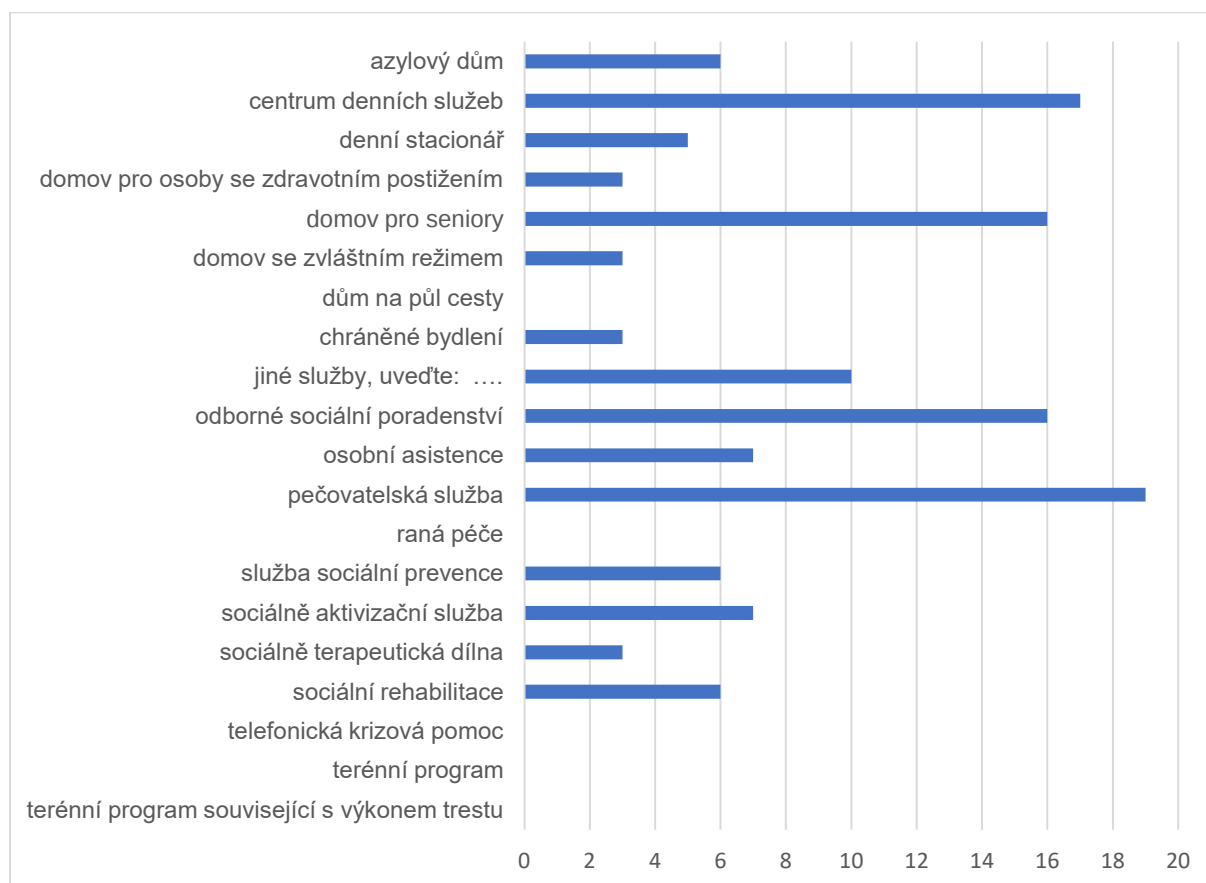
Největší skupina respondentů patřila dle své ekonomické aktivity do kategorie seniorů, následovali zaměstnanci, invalidní důchodci, nezaměstnaní, rodiny s dětmi, 2 respondenti odpověď neuvedli.

Součástí dotazníkového šetření bylo i zjišťování finanční situace domácnosti uživatelů, kteří se šetření účastnili, z vyplněných odpovědí vyplynulo, že většina pobírá sociální dávky, cca 20 % uživatelů uvedlo, že mají nesplacené dluhy až exekuce.

Uživatelé sociálních služeb byli dotazováni na druh využívané služby, přičemž měli uvést všechny služby, které aktuálně využívají. Na výběr bylo 19 sociálních služeb, bylo možné slovně doplnit další služby, které dotazník neobsahoval. Tuto možnost využilo 10 uživatelů (Centrum odlehčovacích služeb, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež SešLost, 2x terénní péče o pečující osoby, dovoz obědů, potravinová pomoc, Charitní Šatník, spolupráce s MěÚ ve věci opatrovnictví, možnost odpočinkové služby, služby Hospice Mezi stromy).

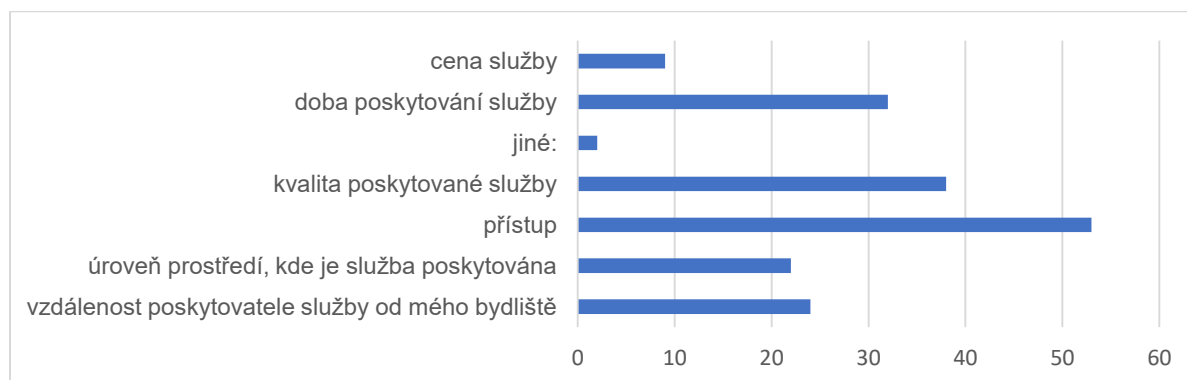
Většina uživatelů se stala ze zájemce klientem služby do 14 dní, v naprosté většině pak všichni maximálně do 6 měsíců – zde se jednalo o čekatele na umístění do domovů pro seniory nebo domovu pro osoby se zdravotním postižením.

Uživatelé preferují v nadpoloviční většině terénní služby, které podporují život v přirozeném prostředí klientů. Ambulantní a pobytové služby byly zastoupeny víceméně shodně.

Graf č. 14: Struktura využívaných sociálních služeb

Zdroj: vlastní zpracování

Služby jsou hojně využívány seniory, dále osobami s dlouhodobými zdravotními potížemi, třetí největší skupinou jsou pak samoživitelé s dětmi. U uživatelů ohrožených sociálním vyloučením se většinou těžko získávají zpětné reakce, v dotazníkovém šetření byli zastoupeni minimálně. Nadpoloviční většina uživatelů je s poskytovanými službami velmi spokojená nebo spokojená, 13 uživatelů je spíše spokojeno, nespokojen nebyl nikdo z dotázaných. Služby jsou využívány převážně denně nebo jedenkrát týdně. Uživatelé oceňují především přístup, dále kvalitu poskytované služby a dobu jejího poskytování, dva uživatelé využili možnost vepsání slovního komentáře, mezi uvedenými odpověďmi byla možnost využití odlehčovací služby a pomoc terénního pracovníka pro pečující osoby.

Graf č. 15: Služba, kterou oceňují uživatelé nejvíce

Zdroj: vlastní zpracování

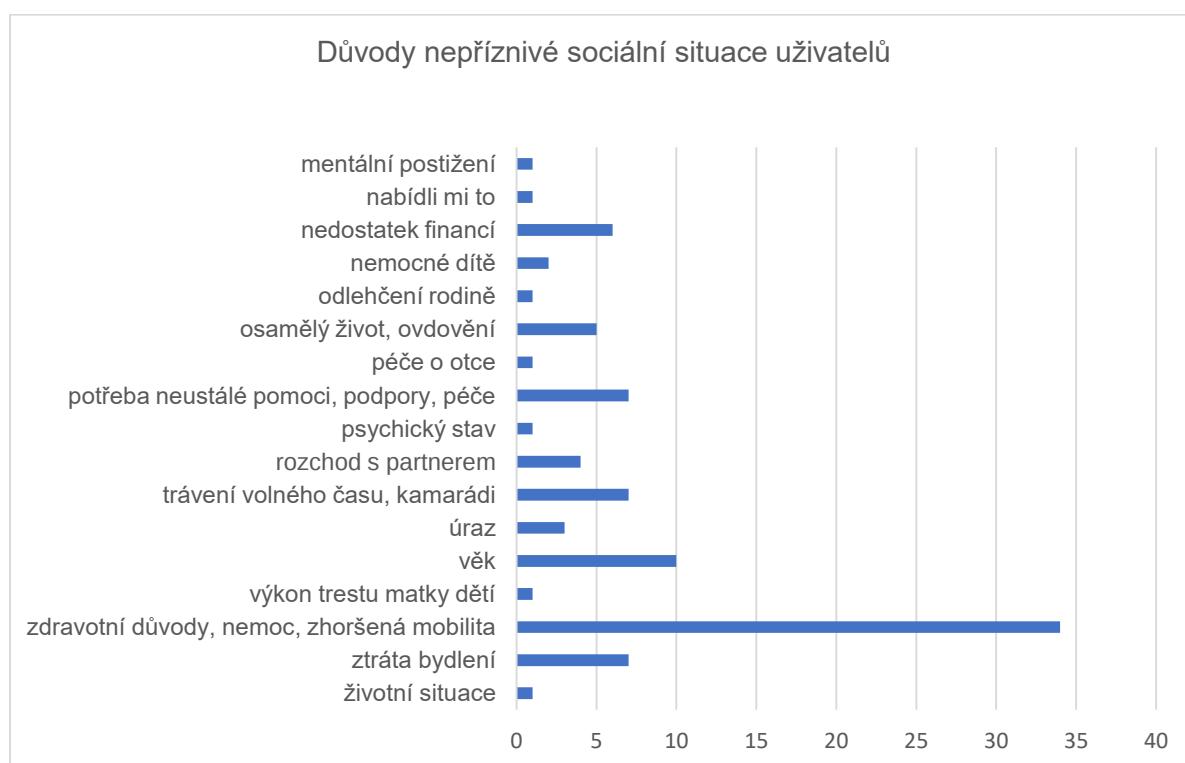
V oblasti informovanosti o sociálních službách je většina uživatelů spokojená a ví kam se obrátit v případě, že budou potřebovat kontaktovat poskytovatele sociálních služeb. Výrazné připomínky nebyly zaznamenány, 6 osob využilo možnost vepsání slovního komentáře, zde se opakovala problematika kontaktů na sociální služby, uživatelům chybí celkový přehled sociálních služeb na webových stránkách města, případně formát, který by bylo možné předávat na setkání ve městě i v obcích, poslední připomínka se týkala kontaktů na odlehčovací služby, jelikož ve městě podobné centrum schází a místa se těžko shánějí i v širším okolí.

Uživatelé jsou dobře seznámeni s působností poskytovatelů sociálních služeb, pokud by se dostali do nepříznivé životní situace, většina by přímo kontaktovala organizaci, o které vědí, že dané služby poskytuje nebo by hledali pomoc u přátel či rodiny nebo osoby, která se již s danou problematikou setkala. Dále by informace hledali na internetu nebo u svého lékaře. Uživatelé, kteří vepsali jinou možnost, věděli vždy u koho pomoc sehnat (konkrétní pracovník sociální služby, opatrovník, pečovatelka).

70 % uživatelů se domnívá, že situaci by ulehčilo jednotné informační místo, které by přispělo k zlepšení informovanosti a které by poskytovalo veškeré základní informace z dané oblasti.

Uživatelé byli rovněž dotázáni na důvody, které vedly k tomu, že se stali uživateli / klienty sociálních služeb. Mezi převažující důvody patří zdravotní obtíže spojené s nemocí, zhoršenou mobilitou, věkem.

Graf č. 16: Důvody nepříznivé životní situace

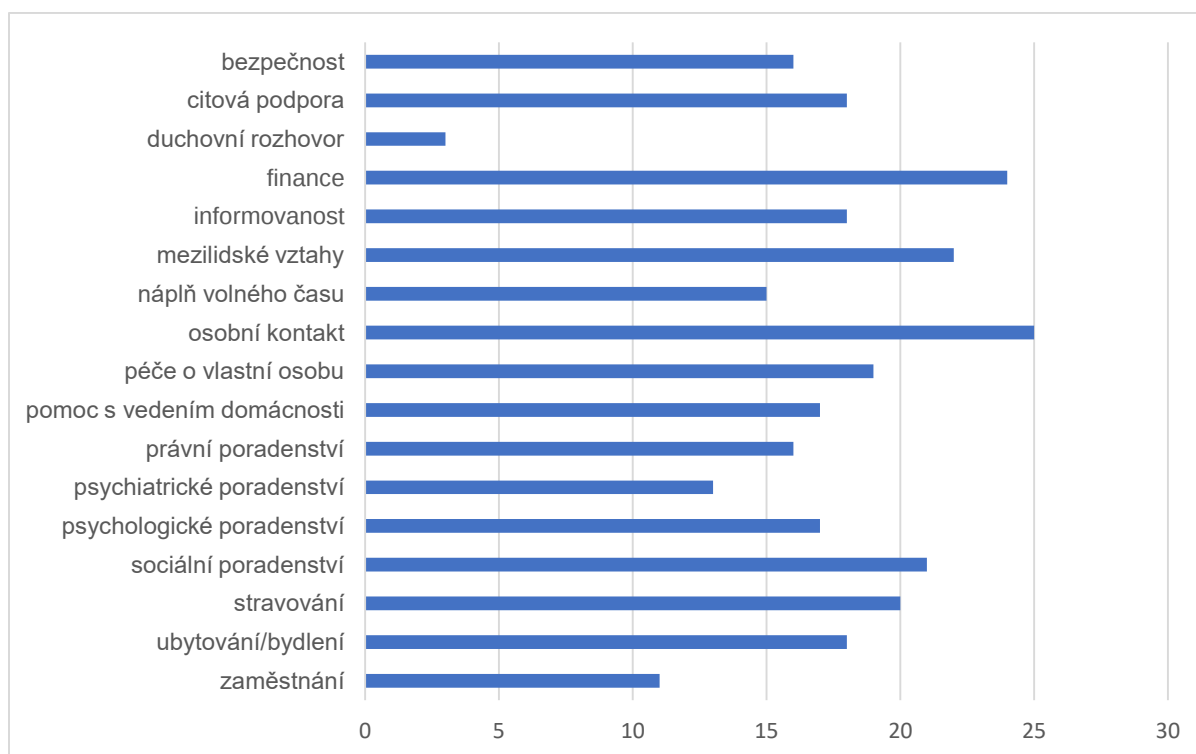
Zdroj: vlastní zpracování

Co se týče služeb, které uživatelé v rámci ORP Humpolec postrádají, byly uživateli nejčastěji jmenovány služby pro seniory, služby řešící problémy s bydlením a služby řešící finanční problémy. Velká část respondentů byla se spektrem poskytovaných služeb spokojena. Celkem

5 uživatelů využilo kategorii „jiné“, v které uvedli potřebu aktivit pro trávení volného času, dopravu zdarma, více přípravných tříd a kapacity v MŠ / ZŠ, podporu pečujících osob a možnost jejich odpočinku.

Každý uživatel sociální služby nebo pečující osoba považuje za důležitou jinou oblast, uživatelé měli možnost označit max. 5 věcí, které v současnosti nejvíce potřebují řešit. Nejvíce žádanou oblastí je osobní kontakt, dále finance, mezilidské vztahy, sociální poradenství a stravování.

Graf č. 17: Potřeby uživatelů sociálních služeb

Zdroj: vlastní zpracování

Většina uživatelů, kteří jsou v kontaktu s Odborem zdravotnictví a sociálních věcí je s jeho prací spokojena, ostatní otázku nehodnotili, jelikož ji nemohli posoudit. Kladně bylo hodnoceno příjemné a odborné vystupování v osobním kontaktu, ochota řešit individuální případy. Mezi připomínkami byla opět uvedena žádost na zřízení centra odlehčovacích služeb a 24hodinové terénní asistence.

5. Výstupy z provedeného šetření – poskytovatelé sociálních služeb

5.1 Metodika

Dalším z podkladů jsou sdělení zástupců z řad poskytovatelů sociálních služeb v regionu Humpolecka. V průběhu července 2024 byla zahájena realizace kvalitativního šetření mezi poskytovateli. Šetření opět probíhalo více cestami:

- online dotazník (emailem zaslán zástupcům z řad poskytovatelů sociálních služeb),
- telefonické dotazování,
- osobní hloubkové rozhovory

Dotazník obsahoval 37 otázek z oblasti poskytování sociálních služeb, jednu otázku s identifikačními údaji daného poskytovatele a osoby odpovědné za vyplnění. Otázky z oblasti sociálních služeb zjišťovaly informace z několika oblastí:

- základní údaje – jaké sociální služby jsou poskytovány, v jaké formě, kolik let organizace funguje a jaké jsou její převažující finanční zdroje, kolik má aktuálně zaměstnanců a kolik jich pracuje v přímé péči, jak organizace řeší vzdělávání zaměstnanců, jaká je fluktuace zaměstnanců,
- oblast zaměřená na klienty služeb - jakým cílovým skupinám jsou služby poskytovány, jaké je věkové složení uživatelů dané služby a kolika klientům ročně jsou služby poskytovány, jak často obvykle klient službu využívá, jaká je čekací doba, kolik klientů ročně musí organizace odmítnout z kapacitních důvodů a jaká je spokojenost klientů s danou službou, co případně postrádají,
- oblast informovanosti – jakým způsobem se převážně klienti dozvídají o službách jednotlivých poskytovatelů, zda by ocenili jednotné kontaktní místo, ale i jakým způsobem se poskytovatelé dozvídají informace o potřebách klientů
- síťování sociálních služeb – zda je tento pojem známý a jak síťování služeb v rámci ORP funguje z pohledu poskytovatelů,
- dobrovolnictví – je či není využíváno,
- oblast možného rozšíření služeb a s tím související limity (finanční, personální, materiální základna atd.), jaká služba na území ORP Humpolec chybí,
- spolupráce s dalšími zapojenými subjekty (MěÚ Humpolec, ostatní obce ORP Humpolec, kraj, ministerstvo, školy a lékaři v rámci ORP Humpolec a další poskytovatelé sociálních služeb), klady a zápory spolupráce, koordinace poskytovatelů
- celkové zhodnocení systému poskytování sociálních služeb na Humpolecku, jaký vývoj by poskytovatelé uvítali v rámci následujících třech let a jak hodnotí spolupráci s městem Humpolec.

5.2 Výstupy

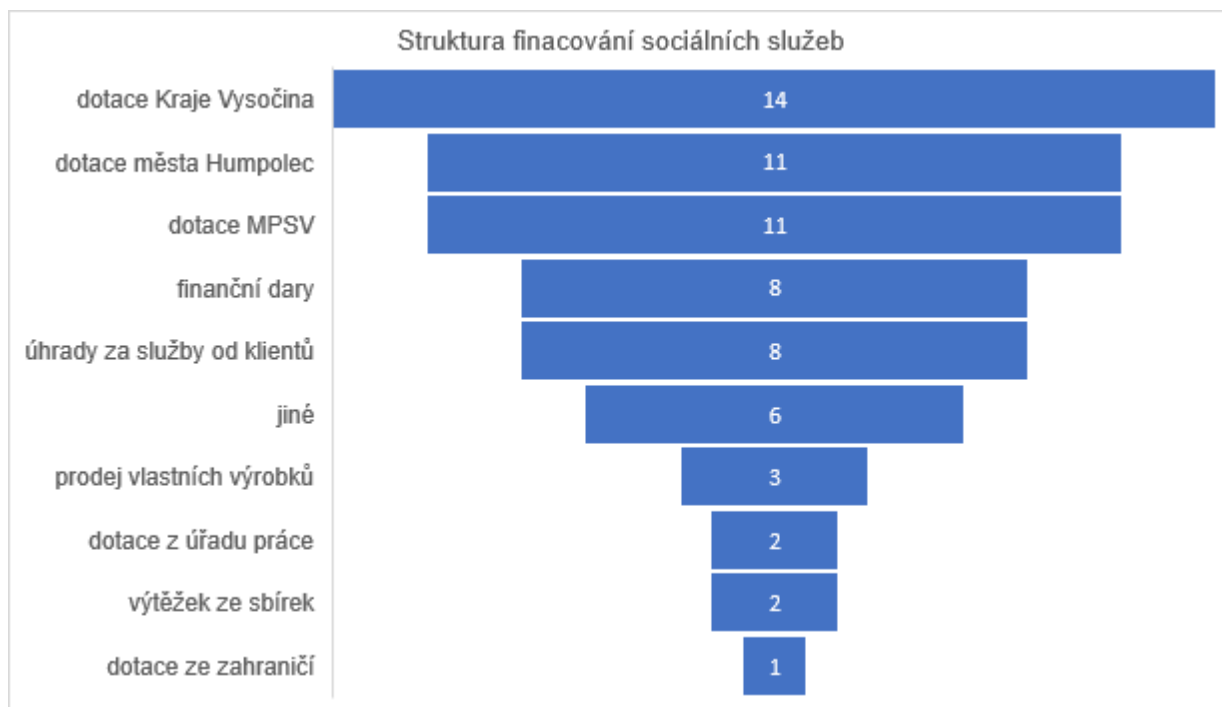
Z dotazníkového šetření mezi poskytovateli vyplynuly tyto závěry:

Kapacita sociálních služeb je povětšinou zcela nebo téměř zcela naplněna, zejména co se týká služeb pobytových, kde jsou využívány pořadníky a čekací doby se pohybují v řádu několika měsíců v závislosti na zařízení a závažnosti situace klienta. V posledních několika letech došlo k mírnému navýšení počtu lůžek v zařízeních pro seniory v Humpolci, která se však potýkají s nedostatkem kvalitního personálu.

Bylo poukázáno na nedostatek pobytových služeb pro osoby s mentálním postižením a autismem a také na potřebnost odlehčovací služby pro lidi se zdravotním postižením. V případě ambulantních služeb disponují poskytovatelé většinou volnými kapacitami v řádu jednotek klientů. Čekací doby zde nejsou tak výrazné jako u služeb pobytových.

Financování sociálních služeb

Stěžejními zdroji financování jsou dotace z veřejných rozpočtů, úhrada klientů za poskytované služby, dary či prodej vlastních výrobků. U sledovaných subjektů je pouze jeden, který využívá kombinaci všech níže uvedených možností financování. Ostatní kombinují zdroje z veřejných rozpočtů s dalšími maximálně dvěma zdroji financování.

Graf č. 18: Struktura financování sociálních služeb**Rozšíření kapacity**

Poskytovatelé mají zájem o rozšíření kapacity sociálních služeb specifických pro jejich organizaci a tím zvýšení kvality stávajících služeb. Nejčastěji uváděným limitujícím faktorem je nedostatek kvalifikovaného personálu, nutnost navýšení počtu úvazků, finanční zajištění služeb a materiální základna (prostory, ve kterých jsou služby poskytovány další rozšíření neumožňují). Je třeba zafinancovat terénní programy, dále zvýšit podporu preventivních programů na školách a podporu svépomocných skupin.

Personální oblast

Organizace se potýkají s nedostatkem kvalitních zaměstnanců, zmiňovanými příčinami jsou zejména nízké platové ohodnocení a značná psychická náročnost povolání. Fluktuace není vysoká, organizace se snaží udržet fungující kvalifikovaný personál.

Zaměstnanci zmíněných organizací absolvují školení i nad rámec povinného vzdělávání. Školení jsou poměrně nákladná, někteří respondenti by uvítali sdílení nákladů na školení či supervize. Ve většině případů preferují možnost účasti fyzické a to zejména v případě dlouhodobějších školení, online vzdělávání pouze v omezené míře a na krátkou dobu.

Spolupráce s ostatními subjekty

Jednotliví poskytovatelé si nekonkurují, jsou vzájemně provázáni a v některých případech mezi nimi dochází díky vzájemné spolupráci k synergickému působení. Riziko konkurence vnímají pouze v případě, kdy by více poskytovatelů poskytovalo stejnou službu.

Informace o klientech jsou důvěrné a nemají k nim přístup ostatní subjekty.

Dobrovolnictví

Všechny oslovené organizace mají zkušenost s dobrovolnictvím. Dle zkušeností poskytovatelů sociálních služeb se hlásí méně dobrovolníků než dříve a v některých případech je problémem krátkodobost dobrovolnictví. Organizace ale mají s dobrovolníky dobré

zkušenosti a spolupracují s dobrovolnickými centry nebo s nimi chtějí navázat intenzivnější spolupráci.

Informovanost

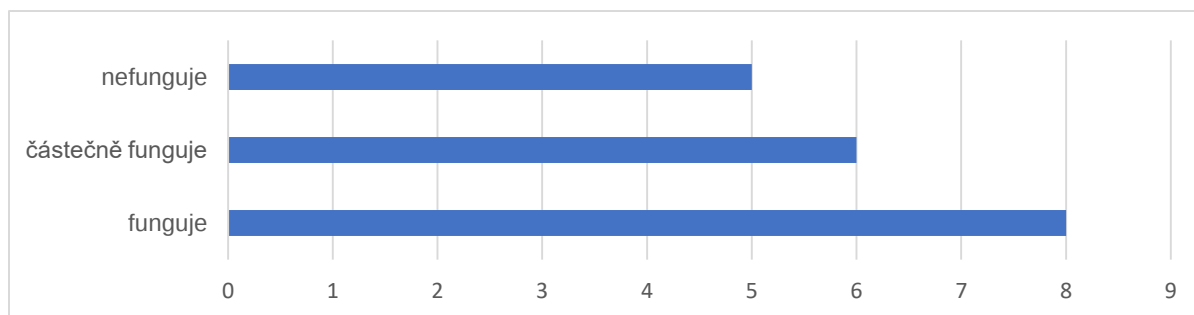
Většina poskytovatelů se domnívá, že na území je dostatečná informovanost o spektru dostupných sociálních služeb, v některých případech však uživatelé služeb přesně neznají rozsah služby - nemají přehled, co vše jejich služba zahrnuje, co je již mimo působnost a co by případně mohla zajistit služba jiná.

68 % poskytovatelů se domnívá, že by ke zlepšení informovanosti přispělo zřízení jednotného kontaktního místa, kde by byly poskytovány informace o sociálních službách v ORP Humpolec. Tuto službu by eventuelně mohl zajišťovat Koordinátor sociálních služeb. 63 % dotazovaných má přehled o sociálních službách ostatních poskytovatelů, 23 % částečně a pouze dva poskytovatelé uvedli, že přehled nemají, zde se však jednalo o poskytovatele, kteří nemají sídlo přímo v Humpolci.

Sítování sociálních služeb

Poskytovatelé znají termín „sítování sociálních služeb“, pouze jeden poskytovatel si nebyl jistý. Skoro polovina se domnívá, že na Humpolecku sítování sociálních služeb funguje, v menší míře, že funguje částečně, 5 poskytovatelů se domnívá, že sítování nefunguje jak by mělo.

Graf č. 19: Sítování sociálních služeb na Humpolecku

Problematické oblasti

Poskytovatelé sociálních služeb prezentují své služby na webových stránkách či sociálních sítích, přesto by z jejich pohledu bylo vhodné sociální služby více propagovat. Zmíněn byl i požadavek zřízení vlastní sekce věnované sociálním službám přímo na webu města Humpolec, kde je nyní komplikované požadované informace dohledat. Navržena byla i tištěná forma například ve formě letáku shrnujícího základní kontakty na služby působící v rámci ORP Humpolec.

Zmíněna byla možnost zopakování Festivalu sociálních služeb ve městě Humpolci, o kterém se aktivně jedná. Zde někteří poskytovatelé postrádali možnost bližšího setkání a představení navzájem. Toto by mohla částečně nahradit pravidelná setkání poskytovatelů sociálních služeb, kde by bylo více klidu a prostoru pro vzájemné seznámení.

Uveden byl i tip na multidisciplinární setkávání například se zástupci OSPOD, Policií ČR a školami, zavedení tzv. „case managementu“, kdy se k danému případu vyjadřuje více dotčených subjektů najednou. Multidisciplinární setkání či konference byly zmíněny ve více případech.

Poskytovatelé by rádi obnovili činnost preventivních pracovních skupin, která byla v minulém období přerušena.

Výše popsany nedostatek financí a kvalifikovaného personálu vnímají poskytovatelé obecně jako zásadní problém v sociálních službách. Vyšší finanční jistota by přispěla k lepšímu plánování organizací na další období.

Často byla poptávána služba převozu klientů uzpůsobenými vozy, případně zřízení služby „senior-taxi“. Problematika dopravy je aktuální zejména v okolních obcích, kde bývá limitujícím faktorem pro mnoho rodin a pečujících osob. Celkově se z rozhovorů domníváme, že jde o variantu řešení problému s dopravou a s dopravním spojením okolních obcí s Humpolcem. Zřízení senior-taxi je zahrnuto i do strategických cílů města Humpolec na roky 2021 až 2030.

Stejně jako uživatelé, i poskytovatelé hovořili o tom, že klientům chybí některé služby:

- odlehčovací služby
- sociální bydlení, sociální byty
- tlumočení dostupné v čase
- nízkoprahové zařízení pro osoby bez přístřeší
- pobytová služba pro osoby s poruchou autistického spektra

Jako komplikovanou oblast vnímají i pracovní pobídky od místních zaměstnavatelů, dále určitá přetrvávající stigmatizace rodin a osob zasažených nepříznivou životní situací, péče je často epizodická a chybí větší propojenost návazných služeb a administrativních procesů.

Očekávaný vývoj v následujících 3 letech

Na otázku, jaký vývoj by zástupci organizací rádi viděli v následujících 3 letech v oblasti poskytování sociálních služeb na Humpolecku, byly uvedeny tyto odpovědi (řazeno abecedně, nikoliv dle pořadí důležitosti):

- finanční gramotnost na školách
- informační plochy ve městě pro vyvěšování informací z oblasti sociálních služeb
- lepší koordinace sociálních služeb, ucelený komplex plánování,
- navýšení kapacit domovů pro seniory – zkrácení čekacích lhůt pro umístění
- navýšení úvazků,
- navyšování kapacit pro poskytování sociálních služeb za stabilní finanční podpory,
- nová propagační brožura / leták o sociálních službách doplněná stručnějším formátem než je Katalog poskytovatelů
- obnovení činnosti pracovních skupin
- podpora bydlení – byty sociální rehabilitace, nízkonájemné bydlení začleněné do zástavby
- podpora osvěty
- podpora pobídek pracovních příležitostí pro lidi s handicapem
- rozvoj služeb pro děti a děti s mentálním postižením
- vyšší míra podpory v oblasti finanční, materiální i personální
- vyšší míra zapojení města do projektů Ministerstva vnitra na integraci cizinců (lze žádat o finance na tlumočení, kulturní akce, kurzy češtiny atd.)
- zavést tzv. „case management“, případové konference, kulaté stoly
- zřízení senior-taxi *
- zvýšit vzájemnou propojenost, informovanost

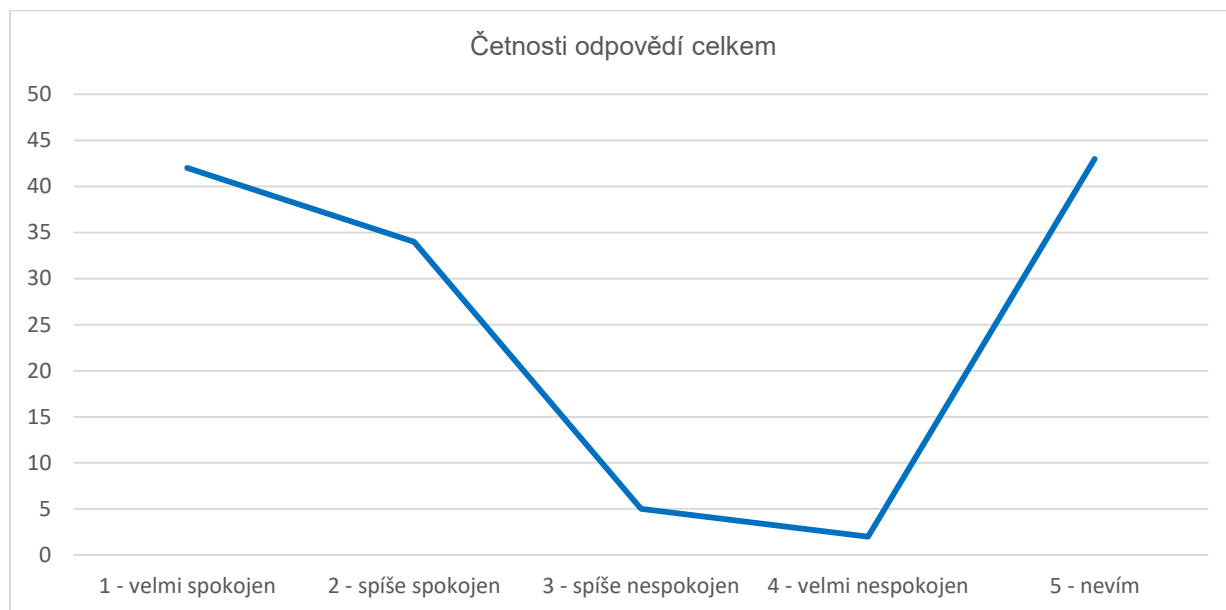
Spolupráce s městem Humpolec

Většina dotazovaných poskytovatelů hodnotila spolupráci velmi kladně, zdůrazněna byla ochota, komunikace, vstřícnost i domluva v náročnějších situacích. Velmi kladně byla hodnocena spolupráce v případě opatrovnictví. Dotazovaní však ve většině případů postrádají plán setkávání poskytovatelů sociálních služeb (koordinace poskytovatelů) včetně řešení aktuální sociální problematiky občanů Humpolce. Poskytovatelé rovněž oceňují možnost využití prostor Komunitního centra Mikádo.

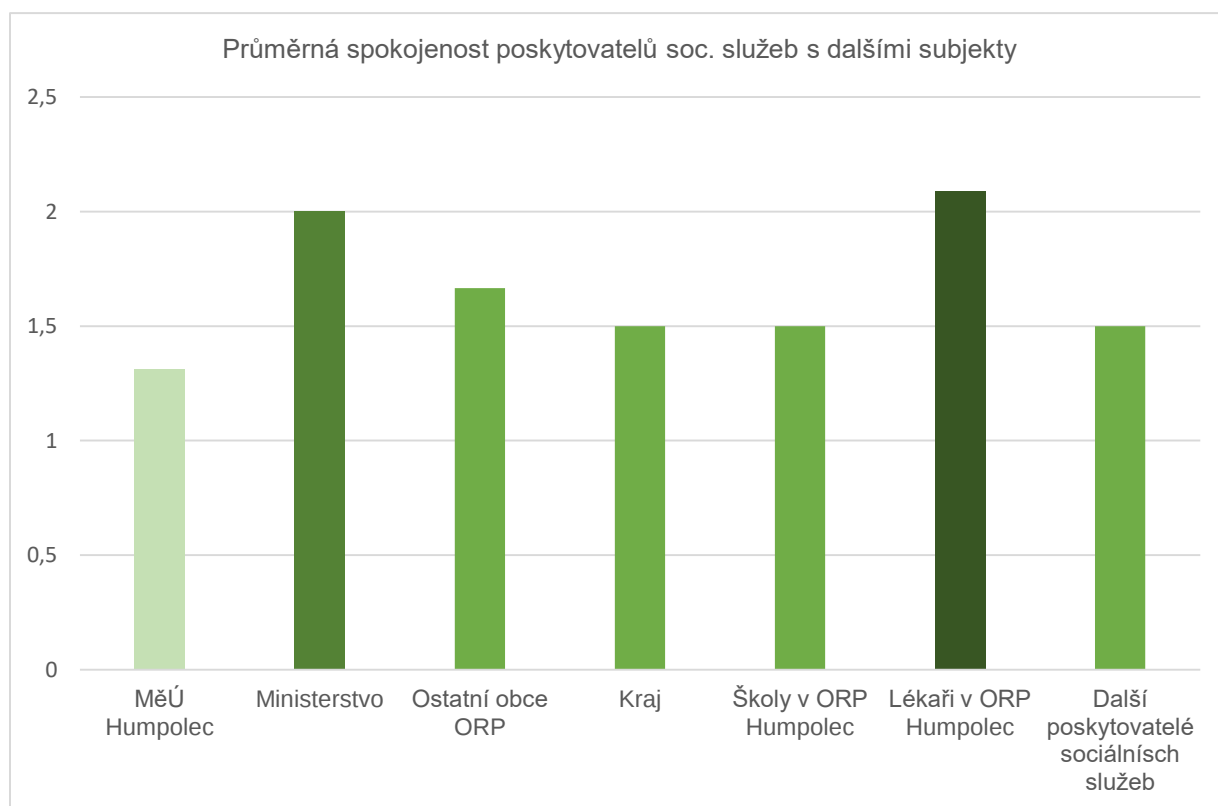
Tabulka č. 16: Spokojenost poskytovatelů sociálních služeb ve vazbě na další subjekty (analýza dat - popisná statistika)

	<i>MěÚ Humpolec</i>	<i>Ministerstvo</i>	<i>Ostatní obce ORP</i>	<i>Kraj</i>	<i>Školy v ORP Humpolec</i>	<i>Lékaři</i>	<i>Další poskytovatel é SS</i>
Stř. hodnota	1,31	2,00	1,67	1,50	1,50	2,09	1,50
Chyba stř. hodnoty	0,15	0,27	0,24	0,14	0,17	0,34	0,13
Medián	1,00	2,00	2,00	1,50	1,50	2,00	1,50
Modus	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Směr. odchylka	0,60	0,76	0,71	0,52	0,53	1,14	0,52
Rozptyl výběru	0,36	0,57	0,50	0,27	0,28	1,29	0,27
Špičatost	3,03	-0,70	-0,29	-2,36	-2,57	-0,55	-2,31
Šikmost	1,89	0,00	0,61	0,00	0,00	0,79	0,00
Rozdíl max- min	2,00	2,00	2,00	1,00	1,00	3,00	1,00
Minimum	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Maximum	3,00	3,00	3,00	2,00	2,00	4,00	2,00
Součet	21,00	16,00	15,00	21,00	15,00	23,00	24,00
Počet	16,00	8,00	9,00	14,00	10,00	11,00	16,00
Největší (1)	3,00	3,00	3,00	2,00	2,00	4,00	2,00
Nejmenší (1)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hladina spolehlivosti (95,0%)	0,32	0,63	0,54	0,30	0,38	0,76	0,28

Graf č. 20: Četnost odpovědí celkem

Graf č. 21: Průměrná spokojenost poskytovatelů sociálních služeb s dalšími subjekty

6. Výstupy z provedeného šetření – zadavatelé sociálních služeb

6.1 Metodika

Třetí skupinou oslovených subjektů byli starostové obcí. Celkem byly provedeny 4 rozhovory, tři se starosty největších obcí v ORP Humpolec (Jiřice, Senožaty, Želiv) a jeden se zástupcem města Humpolec. Starostové těchto dotazovaných obcí jsou zároveň zadavateli sociálních služeb. Dotazování bylo provedeno formou polostrukturovaného rozhovoru dle předem připravené osnovy (dotazníku), který zástupci obcí obdrželi předem emailem.

Dotazník obsahoval 10 základních otázek, každá zahrnovala sadu podotázek, které rozvíjely dané téma. Zástupci obcí byli dotazováni na organizace a služby, které jsou v obci poskytovány a dále na problematiku jednotlivých cílových skupiny (senioři, rodiny s dětmi do 6 let věku, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby bez přístřeší, cizinci atd.), bylo zjišťováno, zda obec přispívá na sociální služby a jaký vývoj by zástupci obcí rádi viděli v následujících třech letech.

6.2 Výstupy – obce

Z dotazníkového šetření mezi starosty obcí vyplynuly tyto závěry:

Zástupci obcí Jiřice, Senožaty, Želiv i města Humpolec si byli vědomí působení poskytovatelů sociálních služeb působících na jejich území, ve všech obcích působí Oblastní Charita Havlíčkův Brod, dále zde mají klienty další organizace – Strážný Anděl, Vaše služby s.r.o., Centrum pro zdravotně postižené Pelhřimov, Poradna na cestách, Medou, Fokus, působí zde i pojiždná prodejna v místních částech.

Senioři

Sociální služby zejména ve formě pečovatelské služby jsou poskytovány seniorům v každé z výše jmenovaných obcí, tzn. v každé obci je několik seniorů, kteří využívají sociální službu. Je tedy reálné předpokládat, že i v ostatních, menších obcích regionu, to budou maximálně jednotlivci. Většina seniorů řeší podporu a pomoc prostřednictvím vlastní rodiny nebo v rámci sousedské výpomoci mimo systém poskytování sociálních služeb, v obcích nežijí nezaopatření senioři, o které by se neměl kdo postarat.

Dům s pečovatelskou službou funguje v Želivě, zde však mají oproti Lhoticím potíže s bezbariérovým přístupem, obec plánuje vybudování nového domu s pečovatelskou službou, případně bytů s dostupnou pečovatelskou službou, současně se bude snažit o zajištění dostupné lékařské péče díky vybudování ordinace pro praktického lékaře. V Senožatech se nachází Komunitní dům pro seniory a Dům s pečovatelskou službou mají i Jiřice.

Rozsah poskytovaných služeb je považován za dostatečný a nevidí potřebu výrazného rozšíření služeb. Občané jsou s poskytovanými službami spokojeni. Výhodou terénních služeb je, že senioři mohou zůstat ve svém domácím prostředí a nemusí nikam cestovat. Pokud potřebují jinou formu podpory nebo širší formu podpory než může terénní pečovatelská služba nabídnout, odcházejí do domovů pro seniory v Humpolci nebo jiného místa mimo ORP Humpolec.

Uvedené obce zajišťují pro své seniory dovoz obědů (nejedná se o sociální službu dle dikce zákona č. 108/2006 Sb.), což je hojně využíváno.

Největším problémem v menších obcích je špatná dopravní dostupnost (malý počet autobusových spojů do a z Humpolce) a současně omezená zdravotní péče v obci (ordinace

praktického lékaře jen v některých dnech, zubař zcela chybí). Senioři občas využívají možnost svozu sanitkou, většinou si zajistí odvoz opět pomocí rodinných příslušníků. Nedostatečné dopravní spojení je pro ně velmi zatěžující. V obcích nefunguje ani často poptávané senior-taxi, prozatím v regionu chybí funkční model služby, který by bylo možné sdílet nebo převzít.

Rodiny s nezaopatřenými dětmi

V obcích se vyskytuje několik desítek rodin s malými dětmi do věku 6 let, v každé z uvedených obcí se rovněž nachází jedna až dvě rodiny v nepříznivé životní situaci, převážně jde o ekonomicky slabé rodiny s více dětmi, jako sociálně slabé lze označit jednotky (maximálně 3 rodiny), jedná se o víceméně výjimečné případy, které sebou následně nesou související komplikace v podobě dluhů vůči obci i přes možnost splátkových kalendářů. Využívají pomoc potravinové banky, vhodné by bylo finanční poradenství nebo možnost vzdělání v oblasti finanční gramotnosti. Vše však souvisí s ochotou rodiny změnit své životní návyky (velký počet domácích zvířat v rodině, kouření, alkohol atd.), které by pak vedly ke snížení životních nákladů.

V případě rodičů samoživitelů je komplikované nalézt zaměstnání – často potřebují upravenou pracovní dobu, která stále není běžnou součástí nabídek práce v regionu. Obce zvažují nabídku obecního bytu s nižším nájemem za účelem pomoci návratu na pracovní trh.

Mateřské školky v obcích mají naplněné kapacity, v obci Jiřice není naplněná kapacita místní základní školy, rodiče vozí děti do Humpolce. V obci Želiv budují dětskou skupinu, která rozšíří možnosti umístění dětí, zatímco rodiče musí do zaměstnání.

Dlouhodobě nezaměstnaní

Co se týče počtu dlouhodobě nezaměstnaných, opět se jedná o jednotky případů (do 10 osob). Dvě obce využívají nabídky veřejně prospěšných prací. Obce shodně uvádějí, že zde často dochází ke kumulaci problémů, dané osoby pracovat nechtějí, mají dluhy vůči obci a další navazující problémy typu alkoholismus. Zástupci obcí jsou přesvědčeni, že lokální pracovní nabídky jsou v dostatečném množství, kvůli určitému navyklému stylu života však dané osoby pracovat ani nechtějí a na změně své životní situace se nijak aktivně nepodílejí.

Osoby se zdravotním postižením

Obce neevidují (zákon to neumožňuje) počet zdravotně postižených občanů. Tyto osoby zpravidla řeší své potřeby za využití vlastní rodiny. Případně mohou využít služby charity. Odhadem se však jedná opět o jednotky případů, o některých případech obce vědí – přispívají finančně například Spolku neslyšících Jihlava, pomáhají získat kompenzační pomůcky atd.

Osoby bez přístřeší, uživatelé drog a návykových látek, příslušníci menšin

Problémy v této oblasti se vyskytují pouze ojediněle v souvislosti s alkoholem u mládeže a kouření. O uživatelích tvrdých drog v obci starostové nevědí. Bezdomovci se v dotazovaných obcích nevyskytují.

V Senožatech a Jiřicích žije větší komunita Ukrajinců, kteří jsou dobře integrováni, mají zde vlastní domy, jsou zaměstnáni či podnikají. Se začleněním pomohla ochota ze strany obce přeložit některé postupy do ukrajinštiny a pomoci tak se začleněním (např. pravidla třídění odpadků). Další větší skupinou jsou Bulhaři, ani zde žádné komplikace v obcích neuvádějí.

V uvedených obcích je dostatečný počet pracovních míst, aby každý, kdo chce, měl práci. Opět bylo zmíněno, že jsou zde občané, kteří pracovat nechtějí. Jedná se o jednotky případů

(1 až 2 občané). Někteří starostové poznamenali, že relativně šetrný sociální systém tyto občany nenutí řešit svou situaci zaměstnáním a tak v systému setrvávají, jak dlouho to jen jde. To je podtrženo i velmi malým rozdílem v příjmu mezi zaměstnanci s nízkou kvalifikací a nezaměstnaným závislým na dávkách státní sociální podpory a pomoci.

Očekávaný vývoj

S poskytovanými službami jsou občané i zástupci samospráv spokojeni. Uvítali by v dané oblasti větší finanční jistotu a také větší informovanost mezi občany, například formou tištěného letáku nebo aktualizovaného Katalogu sociálních služeb.

Někteří občané mají potíže s financováním služeb v potřebném rozsahu. Obce proto na tyto služby částečně přispívají – převážně jde o příspěvky pro Oblastní Charitu Havlíčkův Brod, Centrum osobní asistence, Spolek neslyšících Jihlava.

Starostové by uvítali situaci, kdy by bylo možné snížit finanční spoluúčast uživatelů sociálních služeb. V případě nemohoucích pak cílit podporu a související finanční příspěvky přímo na tyto osoby (aktuálně finance zůstávají v rodině a nejsou vázány přímo pro osobu, která by měla být jejich příjemcem).

Zástupci obcí si uvědomují nárůst stárnoucí populace a s tím související potřebu zajištění bytů či domů s pečovatelskou službou, případně navýšení terénní pečovatelské služby. Současně také nabídku možností programů pro seniory a zvýšení míry jejich setkávání nejen s vrstevníky, ale i s dětmi, podporu mezigeneračního setkávání vnímají do budoucna jako velmi důležitou součást komunitního života v obcích.

6.3 Výstupy – město Humpolec

Rozhovor se zástupcem města Humpolec

Tomuto rozhovoru je věnována samostatná část, jelikož záběr odpovědí za město Humpolec pracuje s odlišnou velikostí území, počtem dotčených osob daných cílových skupin i poskytovatelů sociálních služeb. Zástupce města měl přehled o všech sociálních i navazujících službách ve městě Humpolec včetně počtu klientů a přibližných čekacích lhůtách na umístění do služby.

Systém a programy zajištění sociální podpory v Humpolci jsou z pohledu města velice kvalitní. Město Humpolec poskytuje v dostatečné míře podpůrné programy a dotační tituly. Na významu nabývají terénní sociální služby, kdy přichází pracovník za klienty do domácnosti. Nejsou stížnosti na sociální služby, roste zájem o ně, je třeba pracovat na dostupnosti, aby se neprodlužovaly čekací doby na služby, zlepšit dostupnost například i v pozdních hodinách, večer, o víkendech. Zástupce města organizace zná i z osobních setkání, město většinu z nich podporuje finančně prostřednictvím dotačních titulů.

Senioři

Počet seniorů bez rodiny jsou řádově jednotky případů, přibližně třetina řeší nějaký vážnější zdravotní handicap. Zde pak využívají služby zařízení s pečovatelskou službou, obecným problémem však zde jsou dlouhé čekací lhůty. Město zaznamenalo trend zvýšené poptávky po terénních službách, klienti tak mohou využívat známé domácí prostředí dokud je to jen možné a jejich zdravotní a psychický stav to umožňuje. Jedná se však o náročnou práci, pro kterou je těžké nalézt kvalifikovaný personál. Zástupce města si uvědomuje oprávněný požadavek na lepší ohodnocení těchto pracovníků po mzdové stránce. Současně zaznamenal zvýšenou poptávku po odlehčovacích službách a paliativní péči.

Rodiny s nezaopatřenými dětmi

V současné době žije ve městě cca 300 obyvatel s dětmi ve věku do 6 let, tzn. město eviduje 611 dětí v předškolním věku.

V nepříznivé sociální situaci, kdy je třeba některý člen rodiny nezaměstnaný, samoživitel/ka, dlouhodobě nemocný nebo se zdravotním postižením, pak město kvalifikovaně odhaduje počet přibližně 100 rodin (asi 20 rodin jsou sociálně slabé rodiny). Částečně je zde překryv mezi rodinami v nepříznivé sociální situaci s těmi, kteří jsou sociálně slabí. Často zde dochází k synergickému efektu, kdy se problémy násobí – přidává nepříznivost, sociální vyčlenění, alkoholismus, dluhy a další negativní jevy, které situaci rodiny dále zhoršují, rodina se nachází ve spirále. Častým problémem je neochota zapojit se do nějakého systému a spolupracovat na změně životního stylu.

Závažným problémem začíná být dostupnost lékařské péče pro děti (aktuálně ve městě působí dvě dětské lékařky), dále dětský psycholog či psychiatr, kdy čekací doba dosahuje až několik měsíců. Město jedná se zdravotními pojišťovnami, snaží se nastartovat spolupráci s končícími absolventy lékařských fakult, zvažuje realizaci motivačních pobídek, jedná se však o cestu dlouhodobého charakteru.

Městu se v uplynulém období podařilo zprovoznit nové pracoviště mateřské školky, dále pracuje na projektu dětské skupiny. Město má tak výborné předpoklady z hlediska kapacit. Dalším kladně hodnoceným počinem bylo otevření Nízkoprahového centra pro děti a mládež SešLost.

Dlouhodobě nezaměstnaní

Dlouhodobě nezaměstnaných eviduje město přibližně 36 (za dlouhodobě nezaměstnané považujeme ty, kteří jsou v evidenci Úřadu práce déle než 12 měsíců). Většinou mají omezení na trhu práce z důvodu zdravotního handicapu, věku, péče o děti. Jedná se o občany s omezeným zdrojem příjmů, díky tomu pak mohou vznikat problémy jako dluhy kvůli nedoplatkům obci, resp. městu. Stejně jako v dotazovaných obcích se i zde objevuje určitá neochota svoji situaci řešit, stejně tak návaznost dalších problémů a komplikací. Návrat těchto osob a začlenění do pracovního procesu je pak velice komplikovaný.

Osoby se zdravotním postižením

Počet osob s postižením se pohybuje kolem 400, což není malý počet, jsou zde však evidováni postižení s různou mírou tělesného postižení, přibývá bohužel lidí s demencí a Alzheimerovou chorobou. Zvyšuje se zájem o paliativní péči. Kvalitní služby pro tělesně postižené ve městě poskytuje Medou.

Osoby bez přístřeší, uživatelé drog a návykových látek, příslušníci menšin

Osoby bez přístřeší se ve městě vyskytují, město se snaží situaci řešit. Na druhou stranu kladně hodnotí fakt, že se ve městě neobjevují rizikové vyloučené lokality, s čímž se potýkají další města podobné velikosti jako Humpolec.

Uživatelé drog se ve městě vyskytují, město spolupracuje na řešení situace s Oblastní charitou Jihlava, Centrem U Větrníku, jehož zaměstnanci pravidelně do města dojíždí a poskytují poradenství.

V posledních letech se zvýšil počet agenturních pracovníků, kteří zde mají přechodný pobyt, většinou jsou centralizováni v rámci ubytovacích zařízení, s čímž souvisí další problémy

spojené například s vymáháním poplatků za svoz komunálního odpadu atd. Ve městě působí Centrum pro integraci cizinců, pobočka Pelhřimov.

Očekávaný vývoj

Tato otázka víceméně reflektuje výsledky dotazování v ostatních obcích a odpovídá struktuře prioritních oblastí stanovených ve strategické části dokumentu.

Město eviduje několik oblastí, na které je třeba se zaměřit v blízké budoucnosti, kromě výše zmíněných je to ještě problematika samoživitelek a samoživitelů, dále dostupné sociální bydlení pro cílové skupiny, zkapacitnění azylového domu, rozšíření kapacit domu s pečovatelskou službou.

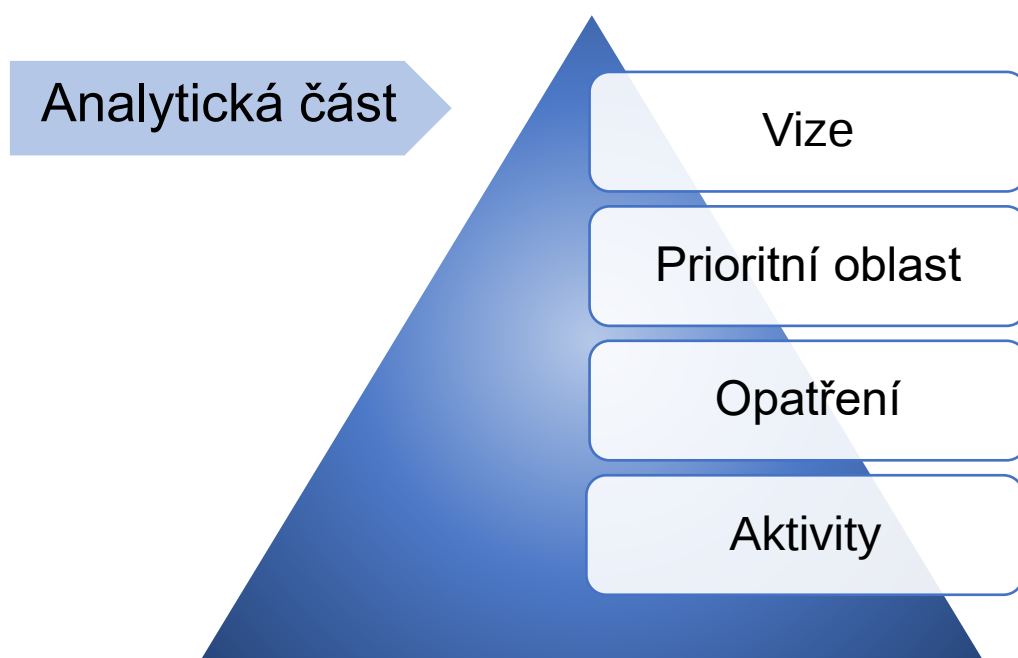
Zástupce města stejně jako zástupci obcí zastávají názor, že je třeba nastavit udržitelný systém financování sociálních služeb.

C Strategická část

1. Struktura strategické části

Za účelem řazení jednotlivých cílů byla definována hierarchická struktura, která bude po celou dobu realizace SPRSS umožňovat přehlednější a více kvalitní tvorbu akčního plánu a přispěje tak k vypovídající evaluaci. Struktura SPRSS je členěna do 4 základních úrovní:

2. Struktura SPRSS

Zdroj: Hierarchie cílů, vlastní zpracování

Vize je dlouhodobý konkrétní cíl, který stanovuje cílový stav a zároveň konkretizuje, jak chceme ideálního stavu dosáhnout.

Vize komunitního plánování sociálních služeb v ORP Humpolec
<i>Na území ORP Humpolec jsou poskytovány místně, časově a finančně dostupné sociální služby.</i> <i>Maximum sociálních služeb je poskytováno v přirozeném prostředí uživatelů.</i> <i>Subjekty působící v sociálních službách spolu komunikují a spolupracují.</i> <i>Laická i odborná veřejnost je dostatečně informována o sociálních službách.</i> <i>Existuje udržitelný systém financování sociálních služeb.</i> <i>Obce na území regionu se podílí na spolufinancování sociálních služeb.</i>

Prioritní oblasti vycházejí z celkové vize komunitního plánu a vize je jimi naplňována, jsou to dílčí oblasti zájmu, díky kterým je vize úspěšně realizována.

Opatření rozpracovávají jednotlivé prioritní oblasti, upřesňují a vymezují aktivity, které je nutné vykonat, tyto aktivity se mohou měnit vlivem změny aktuální situace v sociální oblasti.

Aktivity jsou návrhem možných činností, které lze realizovat v rámci stanovených opatření, jejich realizací dojde ke splnění cíle opatření, jedná se o soupis návrhů a aktuálních potřeb území.

Pozn.: prioritní oblasti a opatření jsou dále rozděleny do tabulek a jsou očíslovány, toto pořadí a číslování neurčuje pořadí důležitosti, slouží pouze pro zvýšení přehlednosti textu.

3. SWOT analýza

SWOT analýza je základní metoda strategické analýzy, poskytuje podklady k tvorbě jednotlivých strategických cílů komunitního plánu.

SWOT je zkratka z anglického originálu:

S	Strengths	Silné stránky
W	Weaknesses	Slabé stránky
O	Opportunities	Příležitosti
T	Threats	Hrozby

SWOT tedy popisuje vnitřní silné a slabé stránky, které lze přímo ovlivnit a příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí, které jsou hůře ovlivnitelné.

Tabulka č. 17: SWOT analýza

S - Silné stránky	
• Dostatečná kapacita sociálních služeb. • Dostatek volnočasových aktivit pro klienty domovů pro seniory. • Dostupné vícezdrojové financování. • Fungující spolupráce mezi organizacemi sociálních služeb. • Fungující spolupráce s Odborem zdravotnictví a sociálních věcí MěÚ Humpolec. • Fungující systém vzdělávání zaměstnanců v sociálních službách. • Pozitivním přístup města k péči o seniory, zdravotně postižené a rodiny se sociálními problémy. • Sdílení zkušeností dobré praxe. • Spolupráce organizací s městem Humpolec. • Široká nabídka dostupných sociálních služeb na území města Humpolec.	
W - Slabé stránky	
• Absence některých služeb a zařízení: odlehčovací služby, azylový dům pro jednotlivce (např. pro muže, bezdomovce) a rodiny, krizové centrum (záchranná sociální síť), komunitní bydlení pro osoby s duševním a mentálním onemocněním, denní centrum pro osoby bez přístřeší, sociální byty, startovací byty, služby pro děti a dorost v oblasti adiktologie a psychologie. • Chybí chráněná pracovní místa. • Nedostatečná kapacita terénní pečovatelské péče a služeb osobní asistence.	

• Nízká provázanost mezi sociálními a zdravotnickými službami. • Nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců v sociálních službách. • Nedostatek odborníků v sociálně-zdravotních službách (psychologové a psychiatři). • Nedostatek služeb dlouhodobého poradenství a poradenství finanční gramotnosti. • Nevyhovující prostory pro některé poskytovatele. • Nízké finanční ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách. • Nutnost dopravy za službami do města – znevýhodnění obyvatel okolních obcí.
O - Příležitosti
• Doprovodné sociální služby sloužící jako psychická podpora klientů (dobrovolnictví). • Dotační a veřejné zdroje pro financování sociálních služeb. • Edukační vzdělávání neformálních pečovatelských skupin, podpora pečujících osob. • Fungující spolupráce poskytovatelů a škol v rámci primárně preventivních programů. • Nápad a podněty ze strany pracovníků doprovodných sociálních služeb. • Navýšení kapacit a rozšíření terénní pečovatelské služby. • Podpora bezbariérového bydlení pro seniory. • Podpora sousedské výpomoci na vesnicích. • Pokles počtu osob v exekuci. • Provoz denního nízkoprahového centra pro děti a mládež. • Příprava populace na stárnutí. • Realizace multidisciplinárních týmů (sociální služby, školství, zdravotnictví, aj.). • Setkávání poskytovatelů sociálních služeb a předávání dobré praxe. • Spolupráce organizací s obcemi v rámci ORP Humpolec. • Školení finanční gramotnosti u dětí. • Vybudování návazného / sociálního bydlení ve spojitosti se sociální službou (např. sociální asistence, terénní poradenství, SAS). • Vznik aktuálního Katalogu sociálních služeb. • Podpora vzniku alternativních forem zaměstnávání. • Zajištění pozice „koordinátor sociálních služeb“. • Zapojení obcí do spolufinancování sociálních služeb pro svoje občany. • Zřízení sekce sociálních služeb na webových stránkách města. • Zřízení společného informačního panelu (vývěsky) pro potřeby sociálních služeb. • Zvýšení povědomí o krizových linkách. • Podpora zájmu zaměstnavatelů o zaměstnávání osob zdravotně postižených.
T - Hrozby
• Dlouhé čekací lhůty než se uchazeč stane klientem (pobytové služby). • Nárůst počtu osob bez nároku na důchod, s nízkým příjmem, závislých. • Nedostatečná psychologická podpora pečujících osob • Nedostatek kvalifikovaného personálu v sociálních službách. • Nedostatek finančních prostředků na zajištění nových i stávajících sociálních služeb. • Negativní vnímání duševně nemocných a mentálně postižených. • Neinformovanost odborné i laické veřejnosti. • Nepřípravenost na stárnutí a stárnutí populace. • Nízká míra psychologické podpory zdravotně postižených uživatelů služeb.

- Nízká spolupráce organizací působících v oblasti sociálních služeb.
- Odchod zaměstnanců sociálních služeb do jiné sféry.
- Pasivita osob v nepříznivé životní situaci.
- Pokles pracovníků v sociálně-zdravotních službách.
- Problematické umístění osob bez příjmu.
- Špatná finanční situace samoživitelů a samoživitelů starajících se o zdravotně postižené dítě.
- Upadající zájem obcí o sociální služby.
- Velký příliv agenturních pracovníků.
- Vyloučení sociálně slabých rodin a vytváření sociálně vyloučených lokalit.
- Vyrůstající administrativní zátěž.
- Zánik stávajících sociálních služeb.
- Zvýšení psychických potíží u mladistvých, sebepoškozování, deprese.
- Zvyšování nezaměstnanosti.

Zdroj: vlastní zpracování

4. Prioritní oblasti a opatření

Na základě SWOT analýzy a dalších zjištěných skutečností byly stanoveny hlavní prioritní oblasti, které jsou dále rozpracovány do opatření a dílčích aktivit. Vize tak bude naplněna prostřednictvím 4 prioritních oblastí, v každé prioritní oblasti byla formulována **opatření**, ze kterých vycházejí jednotlivé **aktivity** vedoucí k jejich naplnění.

Tabulka č. 18: Přehled prioritních oblastí a opatření

Priorita	Opatření
Prioritní oblast 1: Rozvoj sociálních služeb	1.1 Podpora bydlení cílových skupin. 1.2 Modernizace zázemí poskytovatelů sociálních služeb. 1.3 Rozšíření a provoz poskytovaných sociálních služeb. 1.4 Pravidelná setkávání zaměstnanců v sociálních službách. 1.5 Zajištění pozice „Koordinátor sociálních služeb“. 1.6 Rozvoj spolupráce s Krajem Vysočina.
Prioritní oblast 2: Vzdělávací a osvětové aktivity pro laickou i odbornou veřejnost.	2.1 Realizace osvětových přednášek a seminářů 2.2 Sjednocení informací o sociálních službách. 2.3 Rozvoj aktivit pro integraci cizinců a národnostních menšin. 2.4 Podpora rodin v rozchodové / rozvodové fázi.
Prioritní oblast 3:	3.1 Podpora aktivní účasti na trhu práce.

Pomoc nezaměstnaným s návratem / vstupem na trh práce	3.2 Poskytování pomoci mladým lidem s osamostatněním. 3.3 Rozvoj vzdělávání nezaměstnaných. 3.4 Podpora vzniku chráněných pracovních míst. 3.5 Rozvoj aktivit na sladování pracovního a rodinného života.
Prioritní oblast 4: Zajištění udržitelného financování sociálních služeb	4.1 Podpora transparentního modelu financování sociálních služeb. 4.2 Zapojení obcí v regionu do spolufinancování sociálních služeb 4.3 Vyhledávání nových dotačních příležitostí

Tabulka č. 19: Přehled opatření a aktivit dle jednotlivých prioritních oblastí

PRIORITNÍ OBLAST 1: ROZVOJ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
Opatření 1.1 - Podpora bydlení cílových skupin
AKTIVITY: 1.1.1 Podpora sociálního bydlení s dostupnou asistencí. Sociální bydlení je bydlení poskytované osobám v bytové nouzi nebo bytovou nouzí bezprostředně ohroženým, včetně lidí, kteří vynakládají na bydlení nepřiměřenou výši svých příjmů. Je poskytováno za specifických smluvních podmínek nájmu a v souladu s určitými principy. Na místní úrovni je poskytováno formou bydlení v bytech, přičemž může být propojeno na sociální služby, vhodné je začlenění do městské zástavby. Vzhledem k vysokým nájmům v Humpolci se zvyšuje finanční nedostupnost bydlení, nájemné a platby za služby čím dál více zatěžují rozpočty domácností zejména u osob v nepříznivé životní situaci a velká část domácností nemá ani finance na kauci. Součástí tohoto typu bydlení je poskytování sociální práce podle individuálních potřeb klienta s cílem získání a udržení dlouhodobého stabilního bydlení. Klíčová je spolupráce sociálního pracovníka s OZSV MěÚ Humpolec a dalšími zapojenými organizacemi. Stabilní a bezpečné bydlení je motivačním prvkem pro většinu osob v bytové nouzi a stimuluje je k řešení dalších situací jako rodinné vztahy, dluhy atd. Potřeba plnění závazků spjatých s poskytnutím sociálního bydlení je pak vnější motivací k jeho udržení. 1.1.2 Rozvoj chráněného bydlení. Chráněné bydlení je pobytová služba poskytovaná osobám, které sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Chráněné bydlení může mít formu hromadnou nebo individuální, trendem je poskytování malokapacitních zařízení komunitního či rodinného typu. Posláním chráněného bydlení je vytváření takových podmínek, které umožní osobám s mentálním postižením, popř. s přidruženým tělesným nebo smyslovým onemocněním,

kteří mají sníženou soběstačnosti z důvodu tohoto postižení a jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby, žít běžným způsobem života.

Kapacity chráněného bydlení v Humpolci jsou naplněné, jejich navýšení za stávajícího stavu není možné. Stoupá zájem o tuto formu bydlení, čekací lhůty se pohybují v řádu několika měsíců. Řešením je výstavba nového domku či nalezení dalších prostor pro rozvoj chráněného bydlení, s čímž souvisí i navýšení počtu zaměstnanců služby.

1.1.3 Podpora bydlení pro mladé.

Mladí lidé čelí při snaze o získání vlastního bydlení těžké výzvě z důvodu vysokých cen na trhu s nemovitostmi. Dalšími překážkami jsou přísné podmínky poskytování hypoték a stagnující růst příjmů.

Za účelem podpory mladých rodin je vhodné vyčlenit městské byty a přidělit jim status „startovacího bytu“. Status startovacího bytu je spojený s dodržením několika podmínek, tyto byty jsou určeny pro osoby, které hledají své první samostatné bydlení a jsou poskytovány za zvýhodněnou cenu, která je nižší než průměrný tržní pronájem, čímž se sníží finanční zátěž zájemce. Tyto byty by pomohly např. mladým rodinám s malými dětmi nebo mladým lidem opouštějícím ústavní péči (dětské domovy).

Opatření 1.2 - Modernizace zázemí poskytovatelů sociálních služeb

AKTIVITY:

1.2.1 Modernizace azylového domu

Azylový dům je sociální službou, která poskytuje pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Charitní domov v Humpolci poskytuje časově omezené bydlení těhotným ženám a rodičům pečujícím o jedno až tři děti, jejichž nepříznivá sociální situace je spojena se ztrátou bydlení a které nejsou schopny tuto situaci zvládnout vlastními silami. Poskytuje jim zázemí, podmínky pro péči o děti a podporu při řešení jejich sociální situace, aby mohli žít běžný život rodin s dětmi.

Pro zajištění komplexních služeb nejsou aktuální prostorové podmínky vyhovující, budova je zastaralá s nedostatečným technickým zázemím, chybí zahrada pro bezpečný pohyb dětí, skladové prostory, prostory pro společné setkávání. Řešením je nalezení nových prostor, případně vybudování nového azylového domu, který by poskytoval služby nejen jednotlivým rodičům (ženám i mužům) pečujícím o děti, ale i celým rodinám.

Azylový dům pro jednotlivce, rodiče či rodiny s dětmi by měl být vybudován v Humpolci nebo jednom z okolních měst. Město Humpolec by zajistilo spolupráci s daným zařízením, organizace by poskytovala místa pro zájemce z ORP Humpolec (přednost by měli zájemci žijící v místě, pokud však kapacita zařízení umožní přijetí další zájemců ze sousedních ORP / dalších míst Kraje Vysočina / jiných krajů, bude možné přijmout i tyto klienty).

1.2.2 Modernizace prostor denního centra Astra.

V Humpolci i jeho blízkém okolí žijí senioři, kteří jsou často sami, chybí jim sociální kontakt a často se potýkají se zdravotními problémy. Denní centrum Astra poskytuje péči seniorům, kteří díky službě zůstávají i při zhoršení zdravotního stavu ve svých domovech. Hlavní náplní služby je péče, pomoc a podpora seniorů. Kapacity není možné dále rozšiřovat z důvodu limitů prostoru, které jsou již zastaralé, chybí možnost posezení na venkovní zahrádce,

celkově umístění centra u rušné ulice není vyhovující. Řešením je nalezení / vybudování nových prostor odpovídajících moderním trendům.

1.2.3 Budování bezbariérových přístupů.

Bezbariérový přístup umožňuje tělesně postiženým osobám navštěvovat i místa, který by jim za běžných okolností byla nepřístupná. Jedná se zejména o překonávání schodů, terénních nerovností, přesun mezi v patry v budovách a další překážky.

Mnohé prostory poskytovatelů sociálních služeb aktuálně nevyhovují moderním trendům a potřebám bezbariérovosti. Je třeba podpořit realizaci nových projektů, případně modernizaci stávajících prostor tak, aby bylo klientům umožněno bezproblémové užívání služeb a institucí, tzn. odstranit bariéry ve veřejných budovách, zajistit fungování Euroklíče, zabezpečit přecházení nevidomých osob.

Opatření 1.3 - Rozšíření a provoz poskytovaných sociálních služeb.

AKTIVITY:

1.3.1 Podpora odlehčovacích služeb.

Odlehčovací služby (nazývané také jako úlevová péče) jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném prostředí.

Cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě mít čas pro sebe, pro vlastní odpočinek a načerpání sil. Jedná se tedy o službu krátkodobou, nejčastěji má formu dočasného umístění postiženého do náhradní péče, využití ambulantní formy v podobě stacionáře nebo poskytnutí přímé praktické pomoci pečujícím v jejich domácnosti. Služba zajišťuje pomoc v sebeobsluze, podporu kontaktu s vnějším světem a možnost volného času pro pečující osobu.

Aktuálně chybí odlehčovací služby pro různé cílové skupiny, je třeba hledat kapacity i v okolí a ty nejsou vždy k dispozici. Rodina musí mít s danou organizací uzavřenou smlouvu. Poptávka po odlehčovacích službách značně narůstá, je třeba finančně podpořit posílení kapacity těchto služeb, s čímž souvisí i navýšení počtu zaměstnanců. V území jsou využívány služby zařízení v Želivě, Jihlavě a zejména v Lukavci. Komplikovaná situace je v oblasti odlehčovacích služeb klientů s PAS a dětských klientů, kde dochází i k zásadnímu prolínání zdravotní a sociální péče.

1.3.2 Rozšíření terénních služeb a služeb osobní asistence.

Terénní pečovatelská služba je určena zejména osobám s handicapem, seniorům a dalším osobám se sníženou soběstačností. Služba poskytuje v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb úkony stanovené zákonem. Stejně tak služba osobní asistence poskytuje předem stanovené úkony v přirozeném prostředí osob a při činnostech, které daná osoba potřebuje. Důležitou součástí je i dostatečná nabídka půjčoven kompenzačních pomůcek.

Význam a potřebnost terénní pečovatelské služby bude vzhledem k demografickému vývoji a stárnutí obyvatelstva narůstat. Na území Humpolecka jsou poskytovány terénní služby i služby osobní asistence dvěma poskytovateli, tyto služby je však nutné do budoucna posílit. Organizace pomáhají seniorům a dalším, je třeba mít uzavřenou smlouvu s danou organizací.

1.3.3 Podpora sociální rehabilitace.

Cílem poskytování služby sociální rehabilitace je pomoci lidem dosáhnout větší míry samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti v běžném životě. Poskytovatel služby sociální rehabilitace vždy nabízí klientům celé spektrum základních činností, prostřednictvím nichž lze tento cíl služby naplňovat. Pomáhá lidem rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti, posilovat jejich pozitivní návyky a nacvičovat výkon běžných činností, které jsou nezbytné pro samostatný život. Spolupráci s klientem staví vždy na tom, že v maximální možné míře využívá jeho zachovaných schopností a kompetencí, které se snaží posilovat, upevňovat a dále je rozvíjet.

V regionu Humpolecka působí tři organizace poskytující služby sociální rehabilitace a to ve formě terénní i ambulantní. Pracovníci spolupracují s klienty na posílení jejich sebedůvěry, pracují na nácviku dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, zprostředkovávají kontakt se společenským prostředím, vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoci při uplatňování práv a zájmů klientů, současně pomáhají s uplatněním na trhu práce a v oblasti finanční gramotnosti. Poptávka po službách stoupá, je třeba posílení kapacit.

1.3.4 Propojení sociálních a zdravotních služeb, podpora paliativní péče.

Vzrůstá potřeba efektivního propojení sociálních a zdravotních služeb, řešení komplexní péče. Je třeba zvýšit sdílení informací o nových klientech, spolupracovat se zdravotnickými službami. Pracovníci zdravotnických organizací by měli předkládat informace potencionálním klientům prostřednictvím letáků a informovat je o možnostech využití jednotlivých služeb. Současně vzrůstá potřeba návaznosti a provázanosti služeb, které zabrání epizodickému poskytování péče klientům sociálních služeb. Důležité je propojení sociálních a zdravotních služeb i v oblasti péče o klienty s duševním onemocněním.

Současně s ohledem na popsany demografický vývoj a stárnutí populace lze počítat v následujících letech s tím, že bude narůstat potřeba kvalitní péče o pacienty v závěru života, neboli paliativní péče. Její začlenění do systému zdravotních a sociálních služeb je nezbytnou podmínkou k efektivnímu nastavení péče o nevléčitelně nemocné. Paliativní péče vychází z hodnot, přání a potřeb jednotlivých pacientů a splňuje požadavek na individualizovanou zdravotní a sociální péči. Sociálních služeb se dotýká především oblast zajištění dostupnosti mobilní paliativní péče navazující na terénní služby v domácím prostředí, zajištění dostupnosti paliativní péče ve vybraných pobytových službách s možností dožití v daném zařízení bez nutnosti akutní hospitalizace a rozvoj paliativní péče poskytované dětem v jejich vlastním prostředí.

1.3.5 Rozšíření služeb pro rodiny s dětmi a děti ohrožené sociálně patologickými jevy.

Základní intervence a péče v prvních letech života dítěte s postižením poskytuje služba rané péče. Posláním rané péče je poskytnutí komplexní odborné pomoci a podpory celé rodině, která pečuje o dítě se zdravotním postižením nebo je ohrožené ve zdravém vývoji. Tato služba není poskytována přímo v Humpolci, poskytuje ji středisko Oblastní charity Havlíčkův Brod a Společnost pro ranou péči, pobočka České Budějovice, kde se zaměřují na zrakově postižené děti. V rámci péče je důležité zmínit i význam prevence duševního zdraví.

Do oblasti podpory rodinného života patří i sociálně-aktivizační služba pro rodiny s dětmi, služba je poskytována rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u

kterého existují další rizika ohrožení. Klientem se zde stává rodina s dítětem / dětmi. Aktuálně ve městě Humpolec funguje sociálně- aktivizační služba, jejíž kapacity jsou však naplněny. Je vhodné posílit tuto terénní službu tak, aby nemuselo docházet k odmítání klientů. Je třeba finanční podpora k navýšení kapacit služby.

Dále je vhodná další podpora provozu nízkoprahového zařízení pro děti. Nízkoprahové zařízení je sociální služba definovaná v zákoně o sociálních službách. Ve městě Humpolec nově funguje nízkoprahové zařízení SešLost. Je důležité dále podporovat činnost tohoto zařízení (klub a terénní činnost) a informovat děti i rodiče o činnosti tohoto zařízení.

1.3.6 Zajištění kvalitní pobytové péče pro seniory.

Zajištění kvalitní pobytové péče pro seniory má více rovin, jednou z nich je zajištění její dostupnosti, tedy dostatečného počtu lůžek. Jejich počet nedostačuje a vzhledem k stárnutí populace se tento nedostatek bude ještě více prohlubovat. S kvalitní pobytovou péčí souvisí i určitý komfort poskytované služby – tj. jednolůžkové, max. dvoulůžkové pokoje. Primárním cílem je poskytování péče v domácím prostředí, ovšem toto není možné vždy u všech seniorů, kdy od určitého věku přicházejí potíže vyžadující stále větší pozornost a péči, kterou již rodina není schopna zajistit. Tlak na potřebu rozšiřování kapacit těchto pobytových služeb bude sílit. Výstupem tohoto opatření bude rozšíření počtu lůžek domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem, dostatečné personální zajištění služeb a zajištění odpovídajícího materiálně-technického zázemí.

1.3.7 Podpora činnosti souvisejících služeb.

Zajištění kvalitní péče pro cílové skupiny zahrnuje i podporu souvisejících služeb jako například činnost potravinové banky, oděvní banky a nábytkové banky, které umožňují řešení akutní nepříznivé životní situace klientů sociálních služeb. V rámci podpory souvisejících služeb je možno podpořit i aktivity týkající se primární prevence zaměřené na předcházení problémům spojených s rizikovým chováním.

Opatření 1.4 – Pravidelná setkávání zaměstnanců v sociálních službách

AKTIVITY:

1.4.1 Obnova činnosti pracovních skupin.

Z hlediska dosažení jednotlivých cílů strategie je důležitý systém průběžného sledování a vyhodnocování postupu realizace strategie. Po schválení střednědobého plánu bude vhodné obnovit činnost pracovních skupin, které se budou nadále scházet a budou se zabývat monitorováním a vyhodnocováním jednotlivých opatření strategického plánu. V čele pracovních skupin bude stát Koordinátor SPRSS, který se zaváže ke svolání pracovních skupin nejméně 1 za 6 měsíců a to v těsné spolupráci s Odborem zdravotnictví a sociálních věcí MěÚ Humpolec.

Pracovní skupiny budou tvořeny zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb a dalšími aktéry, kteří projeví zájem aktivně se podílet na tvorbě SPRSS a v pracovních skupinách působit. Spektrum pracovních skupin se rozšíří na tyto čtyři cílové skupiny uživatelů sociálních služeb: Senioři, Osoby se zdravotním postižením, Děti, mládež do 26 let a rodina, Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi.

1.4.2 Zavádění multidisciplinárního přístupu a case managementu.

Termínem multidisciplinární přístup lze definovat tým lidí, z nichž každý má jinou profesi. Multidisciplinární tým je skupinou osob, které spolupracují na naplnění určitého cíle. Mezi faktory zvyšující potřebu těchto týmů patří stárnoucí populace s větším počtem klientů se složitějšími potřebami spojených s chronickými nemocemi nebo snaha o zvyšování specializace v rámci zdravotnických a pomáhajících profesí v součinnosti s úřady, školami dalšími organizacemi či lékaři. Každý člen týmu pak poskytuje různou službu či různý přístup s ohledem na konkrétní případ daného klienta, kterému je poskytována péče.

Opatření 1.5 – Zajištění pozice „Koordinátor sociálních služeb“

AKTIVITY:

1.5.1 Zajištění pozice koordinátora sociálních služeb.

Za účelem zlepšení vzájemné informovanosti a spolupráce veřejnosti, samospráv i poskytovatelů v ORP Humpolec je třeba zajistit pozici koordinátora sociálních služeb a návazných aktivit.

Koordinátor je prostředníkem mezi zúčastněnými subjekty, zajišťuje a zkvalitňuje komunikaci mezi těmito subjekty, zajišťuje metodickou podporu na území ORP, pravidelně se setkává se zástupci poskytovatelů sociálních a návazných služeb, zástupci obcí, úřady a občany ORP Humpolec. Organizuje aktivity dle potřeby – setkávání pracovních skupiny, vzdělávací aktivity, workshopy atd.)

1.5.2 Poskytování služeb jednotného informačního místa.

Ke zlepšení informovanosti odborné i laické veřejnosti by přispělo jednotné kontaktní místo, kde by byly poskytovány veškeré informace z oblasti poskytování sociálních služeb. Tuto funkci může vykonávat koordinátor sociálních služeb, který si udržuje přehled o aktuálním dění a shromažďuje informace a kontakty, které tak může poskytovat dále a tím usnadnit orientaci v systému poskytování sociálních služeb v ORP Humpolec.

1.5.3 Koordinace aktualizace SPRSS.

Aktualizovaný střednědobý plán sociálních služeb je základním stavebním kamenem plánování sociálních služeb. Koordinaci celého procesu zajišťuje koordinátor sociálních služeb.

Opatření 1.6 – Rozvoj spolupráce s Krajem Vysočina

AKTIVITY:

1.6.1 Zajištění dat z reportingu o sociálních službách

Kraj Vysočina pravidelně shromažďuje data jako náklady na osoby, na lůžka, na služby atp., organizace by měly mít přístup k reportingu, kde jsou uvedeny hodnoty pro dané organizace a hodnoty obecné. Data jsou důležitým podkladem pro plánování sociálních služeb, pro Kraj Vysočina je důležitá zpětná vazba.

PRIORITNÍ OBLAST 2: VZDĚLÁVACÍ A OSVĚTOVÉ AKTIVITY PRO LAICKOU I ODBORNOU VEŘEJNOST.

Opatření 2.1 – Realizace osvětových přednášek a seminářů

AKTIVITY:**2.1.1 Organizace Festivalu sociálních služeb.**

Festival sociálních služeb se na Humpolecku koná každé dva roky, zajišťuje informovanost o stávajících sociálních službách působících v rámci ORP Humpolec. Pořádání festivalu umožní představení jednotlivých služeb a umožní hlubší vhled do problematiky jednotlivých cílových skupin, umožní setkání odborné i laické veřejnosti.

2.1.2 Propagace a podpora dobrovolnictví.

Dobrovolnická činnost má významný dopad na řešení personální otázky v oblasti sociálních služeb na území ORP Humpolec. Dobrovolnictví vhodnou formou navazuje na profesionální služby a pomáhá k úspěšné integraci do života – je tak přirozeným napojením na sociální služby. Je žádoucí zvýšení povědomí o dobrovolnické činnosti a zvýšení její prestiže a přínosu pro osobní i společenský rozvoj. Spolupráce s dobrovolníky je žádoucí, výhodou je spolupráce dlouhodobá, je třeba však zájem o dobrovolnictví dále podporovat.

2.1.3 Podpora neformálních pečujících osob.

Moderním trendem je zachování péče v přirozeném prostředí co nejdelší dobu, tato péče je však často psychicky i fyzicky náročná a klade mnohé nároky a omezení na pečující osobu. Tito neformální pečovatelé často potřebují podpořit ve svých aktivitách a svém životě, uvítají psychologickou podporu a poskytnutí informací k životním situacím, které aktuálně řeší ať již formou přednášky, odborné poradny nebo výpomocí terénního pracovníka.

2.1.4 Realizace dnů otevřených dveří v zařízeních pro seniory.

V Humpolci působí několik zařízení věnujících se péči o seniory v různé fázi schopnosti péče o sebe samé. Je třeba zvýšit povědomí o službách poskytovaných v těchto zařízeních například realizací dnů otevřených dveří. S informacemi se tak seznámí nejen potencionální klienti, ale i další veřejnost.

2.1.5 Podpora osvětových aktivit zaměřených na seniory a jejich rodinné příslušníky.

S ohledem na stárnutí populace je třeba informovat veřejnost nejen o poskytovaných sociálních službách z oblasti péče o seniory, ale i o možnostech získání příspěvků na péči. Vhodným tématem jsou i přednášky z oblasti péče o seniora v domácím prostředí, psychologická podpora a podpora sousedské výpomoci či dobrovolnické činnosti.

2.1.6 Realizace kampaně týkající se oblasti závislostí.

Potřeba zlepšení informovanosti a přístupu k informacím v oblasti závislostí (adiktologie) dětí, dospívajících i dospělých a to ve srozumitelné a dostupné formě, zlepšení propagace sociálních služeb z dané oblasti a podpora vzdělávacích a osvětových aktivit v oblasti adiktologie. Šíření informací v rámci kulturních, společenských a sociálních akcí, zajištění prostor pro setkávání, zajištění odborníků. Zvýšení informovanosti prostřednictvím letáků.

1.3.7 Poskytování podpory sociálním pracovníkům v oblasti prevence syndromu vyhoření.

Zaměstnanci sociálních služeb vykonávají potřebnou a často psychicky i fyzicky velmi náročnou práci. V rámci svého vzdělávání by měli být podpořeni v nábídku technik sloužících

prevenci syndromu vyhoření. Podporou by měla být i pravidelná neformální setkávání, případně dodatečné supervize a v případě hrozícího přetížení.

Opatření 2.2 – Sjednocení informací o sociálních službách

AKTIVITY:

2.2.1 Aktualizace katalogu sociálních služeb v tištěné i elektronické podobě.

Stávající Katalog poskytovatelů sociálních služeb Humpolecka je třeba zaktualizovat a zveřejnit v tištěné i elektronické formě. Elektronická forma bude zveřejněna na webových stránkách města Humpolec, tištěná forma bude dále distribuována na obecní úřady, poštu, lékařské ordinace, poskytovatele sociálních služeb a další zájemce.

2.2.2 Sjednocení informací o sociálních službách na webu MěÚ Humpolec.

Popis potřeby: Odbor zdravotnictví a sociálních věcí zajistí zveřejnění na svých webových stránkách přehled aktuálních informací o organizacích působících v rámci ORP Humpolec v oblasti sociálních služeb.

2.2.3 Sjednocení informací o sociálních službách na veřejně dostupném místě.

Poskytovatelé sociálních služeb budou mít k dispozici veřejně dostupný prostor typu vývěsky či nástěnky, kde budou zveřejňovány aktuální informace a letáky sociálních služeb působících v rámci ORP Humpolec.

2.2.4 Představení zástupců sociálních služeb v místním tisku.

V krátkém medailonku budou postupně představeny jednotliví poskytovatelé sociálních služeb v Radničních listech, které vydává Město Humpolec. Zástupci organizací by krátce představili svoji činnost a nabízené služby.

Opatření 2.3 – Rozvoj aktivit pro integraci cizinců a národnostních menšin

AKTIVITY:

2.3.1 Realizace poradny pro cizince a tlumočení.

Podpora institucí pracujících s danou cílovou skupinou a poskytujících poradenství pro usnadnění orientace v českém právním systému, řešení životních situací a zapojení se do komunity či společnosti. S podporou se pojí také překonávání jazykové bariéry a potřeba tlumočení dostupného v daném čase a do více jazyků.

2.3.2 Navázání spolupráce s pracovními agenturami.

Většina cizinců jsou agenturní pracovníci, je důležité navázat spolupráci s agenturami, které by měly mít přehled o možnosti využití sociálních služeb v Humpolci a jeho okolí. Cizinci se dále mohou obracet na MěÚ Humpolec nebo Centrum pro integraci cizinců v Pelhřimově.

Opatření 2.4 – Podpora rodin v rozchodové / rozvodové fázi.

AKTIVITY:

2.4.1 Podpora odborného poradenství.

Cílem poskytovaného poradenství je předcházení negativním jevům souvisejícím v rozchodovou nebo rozvodovou fázi, případně pomoc v již probíhajícím procesu a zmírnění

jeho následků, které se dotýkají zejména dětí. Dále zvýšení povědomí o mediační činnosti a zajištění psychologické podpory pro rodiče i děti.

2.4.2 Podpora dětí z rozvedených rodin.

Realizace setkání, diskuzních fór či přednášek na téma podpora dětí z rozvádějících se či rozvedených rodin. Děti často o svých pocitech a situacích spojených s rozpadem rodiny mlčí, podpora skupiny sdílející podobné zážitky jim usnadní celým procesem projít. Vhodná by byla opět spolupráce s profesionálním mediátorem, případně i Nízkoprahovým zařízením SešLost, které nyní působí v Humpolci.

2.4.3 Zvýšení povědomí o krizových linkách

Propagace telefonních či online poraden pro děti i dospělé.

PRIORITNÍ OBLAST 3: POMOC NEZAMĚSTNANÝCH S NÁVRATEM / VSTUPEM NA TRH PRÁCE.

Opatření 3.1 – Podpora aktivní účasti na trhu práce

AKTIVITY:

3.1.1 Podpora nízkoprahových aktivit stimulujících aktivní účast na trhu práce.

Podpora „job clubů“ – „job club“ je poradenský program, jehož hlavním cílem je motivovat a aktivizovat účastníky k uplatnění na trhu práce a to získáním orientace, nácvikem dovedností a technik vyhledávání zaměstnání. Job club probíhá formou opakovaných skupinových setkávání v malých skupinách. Zajišťovány jsou pracovníky Úřadu práce (odborní poradci oddělení poradenství a dalšího vzdělávání).

3.1.2 Poradenská činnost.

Jednou z důležitých oblastí pomoci je poradenství a to především poradenství odborné, specializované na konkrétní problematiku. Nejdůležitější oblastí je poradenství v dluhové a právní problematice, jehož součástí je i prevence zadlužování, která je často prevencí následných komplikací v podobě vystěhování a ztráty bydlení i zaměstnání. Lze očekávat nárůst poptávky po těchto službách vzhledem k očekávaného zhoršení ekonomické situace, která bude nejvíce dopadat na nejslabší a nejchudší vrstvy společnosti, do problémů se však může dostat i širší společnost. V

Opatření 3.2 – Poskytování pomoci mladým lidem s osamostatněním.

AKTIVITY:

3.2.1 Zajištění služeb domova na půl cesty pro zájemce z ORP Humpolec.

V oblasti Humpolecka se nachází dětský domov v Humpolci a dále v Senožatech. Bylo by vhodné zajistit pro některé vycházející další spolupráci sociálních pracovníků tak, aby se snáz začlenili do běžného života, zejména v případě, kdy nemají nikoho, kdo by jim pomohl nebo se o ně postaral. Ideální by bylo vlastní zařízení – aktuálně je možné využít Dům na půl cesty J. J. Pestalozziho, o.p.s. v Havlíčkově Brodě, kde jsou služby poskytovány osobám do 26 let věku.

Opatření 3.3 – Rozvoj vzdělávání nezaměstnaných.

AKTIVITY:**3.3.1 Zajistit účast nezaměstnaných na rekvalifikačních kurzech.**

Rekvalifikační kurzy realizuje převážně Úřad práce ČR, kontaktní pracoviště Humpolec. Jelikož se jedná o relativně malou pobočku, většinu rekvalifikačních kurzů zprostředkovává. Klienti tak musí dojíždět většinou do Havlíčkova Brodu, Jihlavy nebo Pelhřimova. Možná je i podpora kurzů kombinovaných s online formou.

3.3.2 Možnost získání základního vzdělávání v pozdějším věku.

Mnozí uchazeči nemají ukončené základní vzdělávání, je vhodná podpora klientů k dokončení tohoto vzdělání s cílem získání lepšího postavení na trhu práce.

Opatření 3.4 – Podpora vzniku chráněných pracovních míst.**AKTIVITY:****3.4.1 Motivace zaměstnavatelů ke vzdělávání a zaměstnávání obtížně zaměstnatelných osob.**

Obtížně zaměstnatelnými jedinci jsou myšleny zdravotně znevýhodněné osoby a osoby dlouhodobě evidované v evidenci úřadu práce. Je třeba konzultovat s potencionálními zaměstnavateli možnost vzdělávání a zaměstnávání těchto osob. Důležitá je i koordinace komunikace mezi jednotlivými organizacemi – důvodem je udržení přehledu o tom, které klienty kteří zaměstnavatelé mohou přijmout.

3.4.2 Podpora nových i existujících sociálních podniků.

Sociálním podnikem je rozuměna právnická osoba založená dle soukromého práva nebo její součástí nebo fyzická osoba, která splňuje principy sociálního podniku. Sociální podnik naplňuje veřejně prospěšný cíl, který je formulován v zakládajících dokumentech, vzniká a vyvíjí se na konceptu tzv. trojího prospěchu – ekonomického, sociálního a environmentálního.

Opatření 3.5 – Rozvoj aktivit na sladování pracovního a rodinného života.**AKTIVITY:****3.5.1 Realizace akcí zaměřených na vzdělávání rodičů s dětmi.**

Organizace jednorázových přednášek, uceleného cyklu přednášek nebo diskuzního fóra zaměřeného na podporu rodičů s malými dětmi. Podpora žen v návratu na pracovní trh po rodičovské dovolené – často jsou znevýhodněné, nemají možnost výběru z krácených úvazků ve vlastním oboru, často se „přeškolují“ na oblast, v které tuto možnost naleznou.

3.5.2 Zajištění příměstských táborů v období letních prázdnin.

Letní příměstské tábory jsou vhodnou alternativou pro děti, které ještě nedokáží přespávat mimo domov bez přítomnosti rodiče. Rodiče mohou dále chodit do práce a mít jistotu, že o dítě je postaráno. Tábory mívají tematická zaměření, podporují rozvoj dětí. Měly by být určeny nejen sociálně slabším rodinám, ale i rodinám pracovním vyčerpáním a rodinám s větším počtem dětí (umístění sourozenců na stejný tábor). Tábory fungují od pondělí do pátku v předem stanoveném časovém rozmezí.

3.5.3 Podpora flexibilních pracovních úvazků a občanské výpomoci.

Potřebou je skloubení rodinného a pracovního života. Podpora realizace sdílených pracovních míst, zkrácených úvazků a homeoffice režimů u různých zaměstnavatelů na Humpolecku. Nabídnout tak možnost kvalitně využít a jednodušeji skloubit čas věnovaný rodině a pracovním povinnostem využitím flexibilních pracovních úvazků a výpomoci s hlídáním, případně dalších možností občanské svépomoci (mytí oken, pomoc seniorům, sousedská výpomoc).

PRIORITNÍ OBLAST 4: ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.

Opatření 4.1 – Podpora transparentního modelu financování sociálních služeb

AKTIVITY:

4.1.1 Zveřejnění informací o poskytnutých finančních příspěvcích z rozpočtu města jednotlivým poskytovatelům.

Finanční příspěvky z rozpočtu města jsou zveřejňovány v celkovém rozpočtu města a dále na webových stránkách města v sekci Podporujeme. Veřejnost i poskytovatelé sociálních služeb tak mají přístup k přehledným informacím, čímž se zvýší transparentnost procesu financování.

4.2.2 Podpora vzniku pracovní skupiny sociálních služeb v Humpolci.

Pracovní skupina bude sestavena z odborníků zastupujících sféru sociálních služeb a ze zástupců města Humpolec, řízení skupiny povede Koordinátor sociálních služeb. Náplní činnosti bude přerozdělování finančních prostředků jednotlivým organizacím a naplňování úkolů daných SPRSS.

4.2.3 Pravidelná kontrolní a metodická podpora ze strany MěÚ.

Podpora kontrolní činnosti (finanční i obsahové včetně metodické podpory) u jednotlivých poskytovatelů – jedna finanční a jedna obsahová kontrola v každé sociální službě podporované z rozpočtu města Humpolec v rozsahu tří let.

Opatření 4.2 – Zapojení obcí v regionu do spolufinancování sociálních služeb

AKTIVITY:

4.2.1 Zapojení obcí do spolufinancování sociálních služeb.

Obce mají klíčovou úlohu v sociální politice. Vzhledem k tomu, jak blízko jsou k občanům, mají velkou perspektivu znát jejich aktuální potřeby. Obce mají celou řadu možností, jak lokální síť podporovat. Klíčovým aspektem je zde dostupnost sociálních služeb. Obce by měly být zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb v regionu a podpořeny ve zřízení sociálního fondu pro jejich občany tak, aby bylo možno efektivně reagovat a přispívat na pomoc potřebným. V rámci pilotního ověření modelu spolufinancování je navržena oblast pečovatelských služeb.

4.2.2. Prezentace informací o SPRSS u příležitosti setkání představitelů obcí.

Pro efektivní plánování sociálních služeb je stěžejní šíření povědomí o jejich možnostech, rozsahu a potřebě spolufinancování. Ke zvýšení informovanosti jednotlivých zástupců obcí

je možné využít formální i neformální setkání, kde budou předány koordinátorem sociálních služeb veškeré relevantní informace.

Opatření 4.3 – Vyhledávání nových dotačních příležitostí.

AKTIVITY:

4.3.1 Podpora vícezdrojového financování sociálních služeb.

Sociální služby jsou financovány přímo od uživatelů, dále prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu, dotací Kraje Vysočina a dotací obcí včetně města Humpolec. Prostředky by měly být rozdělovány pro služby, které je skutečně potřebují a jsou součástí jejich komunitního plánování. Zohledněna by měla být potřeba a vytíženost jednotlivých služeb.

4.3.2 Podpora činnosti sociálních služeb prostřednictvím grantového programu města.

Město Humpolec pravidelně přispívá na sociální služby prostřednictvím programu, jehož pravidla i výsledky jsou zveřejněny na webových stránkách města.

D Implementační část

Účelem implementační části je nastavit proces naplňování nově vzniklého „Střednědobého plánu sociálních služeb“ (SPRSS) do činnosti města a dalších obcí v SO ORP, které se chtějí na společném plánu podílet. Pro zdárnou implementaci je určující aktivní podpora vedení města a zapojených obcí. Stěžejní je institucionální zajištění implementace.

SPRSS bude implementován prostřednictvím realizace konkrétních aktivit, které povedou k naplňování cílů a opatření. Implementační mechanismy musí být nastaveny tak, aby se zajistilo společné působení různých aktivit v jednotlivých opatřeních směrem ke stanoveným cílům v rámci tohoto rozvojového dokumentu.

Základními faktory implementace SPRSS jsou:

- Aktivní podpora vrcholového vedení města a představitelů zapojených obcí;
- Důkladná a úplná příprava a naplňování implementace;
- Úplná a cílená komunikace (zejména mezi aktéry v území a orgány veřejné správy);
- Kompetentní implementační tým (tj. Řídící skupiny SPRSS a Koordinátor SPRSS);
- Vysoká míra zapojení zaměstnanců sociálního odboru ORP, kontaktních osob na obcích, poskytovatelů sociálních služeb a dalších aktérů do implementace.

Zdroj: Metodika střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Kraji Vysočina

1. Metodická doporučení

Důležitá je aktivní podpora vedení města a představitelů zapojených obcí v SO ORP Humpolec, kvalitní komunikace všech zapojených aktérů, jejich součinnost a spolupráce se zaměstnanci Odboru zdravotnictví a sociálních věcí MěÚ Humpolec.

Pro úspěšnou implementaci aktualizovaného SPRSS navrhujeme realizovat následující organizační strukturu a do budoucna zajistit činnost Řídící skupiny SPRSS a dále pozici Koordinátora SPRSS včetně vymezení jejich činnosti a pravomocí.

Řídící skupinu bude řídit místostarosta města, v jehož kompetenci je sociální oblast, v jeho nepřítomnosti ho bude zastupovat vedoucí pracovník / pracovnice Odboru zdravotnictví a sociálních věcí MěÚ Humpolec, případně Koordinátor SPRSS. Řídící skupina bude zodpovědná za průběh procesu plánování sociálních služeb, bude činit zásadní rozhodnutí a předkládat strategické dokumenty v sociální oblasti orgánům města Humpolec, prostřednictvím Odboru zdravotnictví a sociálních věcí.

Činnost **Koordinátora** SPRSS může být zajištěna interně v rámci kapacit MěÚ, v případě potřeby může být dále delegována na odpovědný externí subjekt. Koordinátor SPRSS bude dohlížet na aktualizaci SPRSS, svolávat pravidelná setkání pracovních skupin, zpracovávat průběžné vyhodnocení naplňování SPRSS a spolupracovat se všemi aktéry plánování sociálních služeb. Současně může poskytovat služby jednotného kontaktního místa a poskytovat informace o sociálních službách v rámci ORP Humpolec za účelem zlepšení informovanosti zúčastněných stran.

Pro zachování a zkvalitnění vazeb všech aktérů komunitního plánování (členové samosprávy, Řídící skupina SPRSS, Koordinátor SPRSS, zaměstnanci MěÚ, poskytovatelé sociálních služeb a další zapojené subjekty) je vhodné realizovat společná **pravidelná setkání** (veřejná setkání, workshopy, školení atd.).

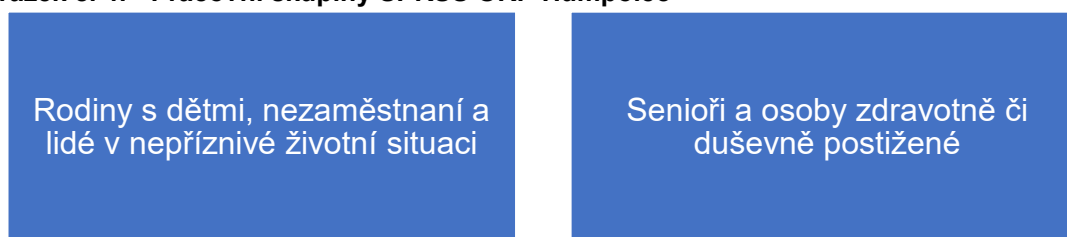
Z hlediska dosažení jednotlivých cílů strategie je důležitý systém průběžného sledování a vyhodnocování postupu realizace strategie. Po schválení střednědobého plánu bude vhodné podporovat **činnost pracovních skupin**, které se budou nadále scházet a budou se zabývat monitorováním a vyhodnocováním jednotlivých opatření strategického plánu.

V čele pracovních skupin bude stát Koordinátor SPRSS, který se zaváže ke svolání pracovních skupin nejméně 1x za půl roku, bude se zabývat dosažením cílů, realizováním seminářů, workshopů a přednášek a koordinace mezi jednotlivými poskytovateli sociálních služeb na Humpolecku.

Pracovní skupiny budou tvořeny zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb a dalšími aktéry, kteří projeví zájem aktivně se podílet na tvorbě SPRSS a v pracovních skupinách působit jako například Policie ČR, místní lékaři, školy atd. (tj. organizace mimo oblast sociálních služeb, které však mohou významnou měrou přispět k úspěšnému plánování opatření a aktivit vedoucích k rozvoji sociálních služeb v území).

V předchozím plánovacím období byly realizovány dvě pracovní skupiny, uvedené na obrázku č. 3, v rámci veřejného projednání bylo odsouhlaseno pokračovat s daným složením, které se osvědčilo v předchozí praxi. Činnost pracovních skupin bude zahájena v 1. čtvrtletí roku 2025.

Obrázek č. 4: Pracovní skupiny SPRSS ORP Humpolec

Zdroj: vlastní zpracování

Do budoucna bude činnost těchto dvou skupin pokračovat. Zachování dvou pracovních skupin podpořil i výsledek veřejného projednání dokumentu. Pracovní skupiny takto mohou mít více členů, jednání bude efektivnější a bude i možné zajistit komplexnější řešení problematiky jednotlivých cílových skupin. Jmenování členů pracovních skupin zajistí Koordinátor sociálních služeb ve spolupráci se všemi zapojenými subjekty.

Detailní rozpracování navržených opatření včetně popisu aktivit bude obsahovat každoročně schvalovaný Akční plán. **Akční plán** je jednoletý plán, který doplní Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. Navazuje na jednání pracovních skupin a je provázán s rozpočtem města, je vypracována pro území ORP Humpolec.

Akční plán slouží k naplňování prioritních oblastí a opatření, umožňuje zpracování a zohlednění dílčích změn SPRSS po dobu jeho platnosti. Vznikne na základě vzájemných diskuzí zadavatele a poskytovatelů i uživatelů sociálních služeb a bude projednán na veřejném připomínkování. Na závěr daného období bude zhotovena roční hodnotící zpráva věnující se naplnění plánovaných aktivit. Tato zpráva bude podkladem pro Akční plán na následující rok.

2. Cílové skupiny uživatelů sociálních služeb

Z hlediska ustanovení dvou pracovních skupin (PS) lze cílové skupiny uživatelů sociálních služeb rozdělit následujícím způsobem, přičemž problematika některých cílových skupin se může objevit v obou pracovních skupinách:

PS Rodiny s dětmi, nezaměstnaní a lidé v nepříznivé životní situaci:

- rodiny s dětmi - děti a mládež ve věku 0 - 26 let, rodiny s dětmi v tíživé sociální situaci, děti z dětského domova, rodiny v přechodné krizi (partnerské krize, výchovné problémy, šikana), rodiny ohrožené domácím násilím, rodina, kde je zdravotní postižení (rodič nebo dítě), rodina, kde je závislost, rodiny ohrožené chudobou (nezaměstnanost, nízké příjmy, zadluženost), rodiny ohrožené ztrátou bydlení,
- samoživitelé, matky na mateřské dovolené (poporodní problémy), matky na rodičovské dovolené (návrat na trh práce),
- rodiny s náhradní rodinou péčí, nezletilí rodiče, lidé navracející se z ústavní výchovy, nezletilí pachatelé trestné činnosti.
- lidé dlouhodobě nezaměstnaní,
- lidé s nízkým stupněm vzdělání,
- osoby bez přístřeší,
- osoby v krizi - osoby ohrožené sociálním vyloučením, lidé žijící v dluhové pasti, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, pachatelé trestné činnosti a osoby opouštějící zařízení pro výkon trestu odnětí svobody
- osoby závislé na drogách, osoby mající problém s drogami a osoby mající problém s nedrogovými závislostmi,
- oběti trestné činnosti (komu bylo trestným činem ublíženo),
- etnické menšiny a osoby z jiného socio-kulturního prostředí, imigranti a azylanti.

PS Senioři a osoby zdravotně či duševně postižené:

- Senioři - senioři, kteří z důvodu nepříznivé sociální situace způsobené věkem a neuspokojivým zdravotním stavem potřebují částečnou nebo úplnou podporu při zvládání základních činností spojených s péčí o vlastní osobu, a to formou odborné péče a podpory rodiny nebo poskytovatelů sociálních služeb, věková hranice je věk 65 let a výše.
- Osoby zdravotně či duševně postižené - osoby se zdravotním a duševním postižením všech věkových skupin, a to osoby definované v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a obecně také osoby s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, který podstatně omezuje jejich psychické, fyzické nebo smyslové schopnosti. Zákon č. 108/2006 Sb. vymezuje zdravotní postižení jako tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení (včetně postižení autismem a dlouhodobě nemocných), jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby.

3. Monitoring a evaluace SPRSS

Stěžejním subjektem monitoringu bude Řídící skupina, vyhodnocení výstupů realizace SPRSS by mělo být veřejně přístupné, čímž je naplněno hledisko zapojení občanů do procesu komunitního plánování. Výsledky by měly být zveřejňovány pravidelně, nejlépe každoročně a to fyzicky na veřejných setkáních s občany (například Festival sociálních služeb, veřejný „kulatý stůl“ atd.) nebo online například na webových stránkách města či jiné vhodné platformě. Zde se nabízí možnost pravidelných setkání v místním komunitním centru „Mikádo“.

V průběhu realizace SPRSS budou probíhat **dva typy hodnocení:**

- **Průběžné** roční hodnocení, jehož předmětem bude hodnocení realizovaných projektů a naplňování opatření ze strategické části SPRSS, bude zpětnou vazbou využitelnou

pro další období a podkladem pro plánování rozpočtu města, výstupem bude Roční hodnotící zpráva, kterou připraví Koordinátor SPRSS.

- **Závěrečné** zhodnocení realizace, které zhodnotí celkovou efektivnost realizovaných opatření, výstupem bude Závěrečná monitorovací zpráva o realizaci SPRSS za období 2025 až 2027, zprávu připraví Řídící skupina ve spolupráci s Koordinátorem SPRSS.

Jak již bylo zmíněno, stěžejním subjektem monitoringu a evaluace strategie je Řídící skupina jako iniciační a hodnotící orgán. Zodpovědnost za plnění opatření pak ponesou jednotliví realizátoři, uvedení v Akčním plánu SPRSS. Realizátoři opatření budou zaznamenávat postup naplňování stanovených aktivit, základní hodnotící škála bude následující:

- **Naplněno** – aktivita byla realizována a bylo dosaženo stanoveného cíle.
- **Průběžně naplňováno** – aktivity jsou realizovány průběžně během roku, kontinuálně jsou vyvíjeny činnosti vedoucí k jejich naplnění, stanovený cíl je naplňován opakovaně.
- **Částečně naplněno** – aktivita je ve fázi řešení, prozatím nebylo dosaženo stanoveného cíle.
- **Nenaplněno** – aktivita nebyla dosud realizována, cíle nebylo dosaženo, budou uvedeny objektivní důvody nenaplnění.

4. Systém řízení rizik

Největším rizikem projektu je chybná koordinace jednotlivých aktivit ze strany realizátorů a koordinátora. Mezi realizátory a koordinátorem musí dojít ke vzájemné spolupráci, která bude nastavena po dobu plnění opatření. Koordinátor aktivit vyvine maximální úsilí k motivaci realizátorů a tím k naplnění cílů.

Rizikem může být fluktuace na zmiňovaných pozicích, nedostatek finančních zdrojů nebo změna finančních priorit vedení města, rizikem může být i vysoký nárůst uživatelů vlivem nepředvídatelných okolností (uzavření průmyslového objektu jako zaměstnavatele, zásadní živelná pohroma atd.).

5. Způsob schvalování dokumentu

Dokument bude schválen zastupitelstvem města Humpolec v prosinci 2024. Ostatním obcím na Humpolecku se dokument zašle na vědomí. Starostové obcí v regionu Humpolecka byli o komunitním plánování sociálních služeb předem informováni a nyní je jejich povinností respektování jednotlivých aktivit projektu a předání případných informací svým občanům (dle jejich uvážení a potřeby v dané lokalitě).

6. Seznam kontaktních osob

V případě dotazů k metodice práce, obsahu či aktualizaci SPRSS je možné kontaktovat Petru Tomanovou, vedoucí pracovníci OZSV MěÚ Humpolec: petra.tomanova@mesto-humpolec.cz

Seznam zdrojů

1. Český statistický úřad. Sčítání lidu, domů a bytů 2021, vlastní zpracování
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vyhledavani&katalog=all&vyhltext=s%C4%8D%C3%ADt%C3%A1n%C3%AD#katalog=33475>
2. Český statistický úřad. Vybrané ukazatele za správní obvod Humpolec, vlastní zpracování.
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vyhledavani&katalog=all&vyhltext=humpolec>
3. Český statistický úřad: Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností 2014 až 2023 <https://csu.gov.cz/produkty/demograficka-rocenka-spravnich-obvodu-obci-s-rozsirenou-pusobnosti-y0up45e15q>
4. Český statistický úřad: ORP Humpolec: https://www.czso.cz/csu/xj/orp_humpolec
5. Český statistický úřad: Popis ORP Humpolec
https://csu.gov.cz/vys/charakteristika_so_orp_humpolec
6. Data poskytnutá Úřadem práce ČR, místní pobočkou Humpolec
7. Data poskytnutá Centrem zdravotně postižených, pobočka Pelhřimov
8. Webové stránky města Humpolec: www.humpolec.cz
9. Data za rok 2023 poskytnutá DD Humpolec a DD Senožaty
10. HRUŠKA, L.; FOLDYNOVÁ, I.; a kol (2016) Metodika optimalizace sběru dat. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o. Dostupné z WWW: www.mvcr.cz/soubor/metodika-optimalizace-sberu-dat-2016.aspx
11. Kvalifikovaný odhad pracovníků Odboru zdravotnictví a sociálních věcí (OZSV) MěÚ Humpolec k září 2024
12. MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Společnost pro rozvoj Humpolecka, z.s.:
http://www.humpolecko.cz/data/uploads/dokumenty/strategie/strategie_humpolecko_final_2017.pdf
13. MPSV (2007) Kritéria kvality plánování sociálních služeb. Dostupné na
<https://www.mpsv.cz/cs/6680>
14. MPSV (2020a) Aktualizovaná metodická doporučení pro oblast plánování sociálních služeb. Dostupné z WWW: <https://www.mpsv.cz/web/cz/planovani-socialnich-sluzeb>
15. MPSV (2020b) Doporučení (metodický materiál) pro spolupráci v plánování a zajišťování sociálních služeb mezi obcemi a kraji. Dostupné z WWW: <https://www.mpsv.cz/web/cz/planovani-socialnich-sluzeb>
16. MPSV Komunitní plánování – věc veřejná. Dostupné na <https://www.mpsv.cz/komunitni-planovani-vec-verejna-pruvodce-#:~:text=Co%20to%20je%20komunitn%C3%AD%20pl%C3%A1nov%C3%A1n%C3%AD%20soci%C3%A1ln%C3%ADch%20slu%C5%BEeb?%20Metoda>
17. PILÁT, M. (2015) Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi. Praha: PORTÁL.
18. Registr poskytovatelů služeb dostupný z <https://www.mpsv.cz/registr-poskytovatelu-sluzeb#:~:text=Registr%20poskytovatel%C5%AF%20slu%C5%BEeb.%20Pomoc%20v%20souvislosti%20s%20povodn%C4%9Bmi>
19. Roční výkaz o sociální práci OZSV MěÚ Humpolec za rok 2023 poskytnutý OZSV MěÚ Humpolec
20. Statistika poskytnutá Krajským ředitelstvím PČR Vysočina
21. Stručný průvodce zákonem o sociálních službách, dostupný online z
<https://www.mpsv.cz/documents/20142/225517/zlom170x170web.pdf/b4c1e796-9edf-d283-c46f-9516858e5dc6>
22. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro region Humpolecka na období let 2022-2024 (2021)
23. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. [online]. [vid. 2018-06-18]. Dostupný z:
<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

Seznam obrázků

Obrázek č. 1:	Struktura tvorby SPRSS ORP Humpolec	13
Obrázek č. 2:	Území SO ORP Humpolec a zároveň územní působnost MAS.....	20
Obrázek č. 3:	Rozmístění ubytovacích zařízení využívaných cizinci ve městě Humpolci	40

Seznam grafů

Graf č. 1:	Vývoj počtu obyvatel a věkového složení obyvatelstva území ORP Humpolec	22
Graf č. 2:	Vývoj obyvatel ve věku do 14 let - prognóza	22
Graf č. 3:	Vývoj obyvatel ve věku nad 65 let - prognóza	23
Graf č. 4:	Pohyb obyvatelstva na území ORP Humpolec v letech 2019 – 2023.....	24
Graf č. 5:	Pohyb obyvatelstva na území ORP Humpolec v letech 2019 - 2023 (přírůstek)	25
Graf č. 6:	Vzdělanostní struktura obyvatelstva ORP Humpolec, okresu Pelhřimov, Kraje Vysočina a ČR.	27
Graf č. 7:	Vzdělanostní struktura obyvatelstva ORP Humpolec.....	28
Graf č. 8:	Podíl nezaměstnaných osob v ORP Humpolec v porovnání s Krajem Vysočina	29
Graf č. 9:	Vývoj počtu zjištěných trestných činů v Humpolci v letech 2019 až 2023.....	31
Graf č. 10:	Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP Humpolec po dokončení ZŠ do 18 let.....	37
Graf č. 11:	Uchazeči o zaměstnání se zdravotním postižením	38
Graf č. 12:	Struktura Ukrajinců v ORP Humpolec evidovaných v souvislosti s válkou na Ukrajině	41
Graf č. 13:	Nejvyšší ukončené vzdělání	45
Graf č. 14:	Struktura využívaných sociálních služeb.....	46
Graf č. 15:	Služba, kterou oceňují uživatelé nejvíce	46
Graf č. 16:	Důvody nepříznivé životní situace	47
Graf č. 17:	Potřeby uživatelů sociálních služeb.....	48
Graf č. 18:	Struktura financování sociálních služeb	50
Graf č. 19:	Síťování sociálních služeb na Humpolecku.....	51
Graf č. 20:	Četnost odpovědí celkem	54
Graf č. 21:	Průměrná spokojenost poskytovatelů sociálních služeb s dalšími subjekty	54

Seznam tabulek

Tabulka č. 1:	Období účinnosti střednědobých plánů sociálních služeb	11
Tabulka č. 2:	Harmonogram procesu zpracování SPRSS:	15
Tabulka č. 3:	Základní údaje o ORP Humpolec	20
Tabulka č. 4:	Počet obyvatel dle věku k 31. 12. 2023.....	21
Tabulka č. 5:	Porovnání podílu obyvatel a jejich věkového složení v Kraji Vysočina	24
Tabulka č. 6:	Národnostní složení obyvatelstva na území ORP Humpolec dle pohlaví	25
Tabulka č. 7:	Struktura Ukrajinců v ORP Humpolec evidovaných v souvislosti s válkou	26
Tabulka č. 8:	Ukazatele evidované nezaměstnanosti na území ORP Humpolec v letech 2019 až 2023	30
Tabulka č. 9:	Trestná činnost - obvodní oddělení PČR Humpolec v roce 2023	31
Tabulka č. 10:	Přehled poskytovatelů v regionu Humpolecka a poskytované sociální služby	33
Tabulka č. 11:	Přehled sociálních služeb pro klienty z území ORP Humpolec dle typu služby.....	36
Tabulka č. 12:	Počet zdravotně postižených v ORP Humpolec.....	39
Tabulka č. 13:	Přehled dětí opouštějících dětské domovy v ORP Humpolec v letech 2019 – 2023	42
Tabulka č. 14:	Počet osob propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody (2019 – 2023).....	42
Tabulka č. 15:	Počet osob dle cílových skupin na území ORP Humpolec	43
Tabulka č. 16:	Spokojenost poskytovatelů sociálních služeb ve vazbě na další subjekty	53
Tabulka č. 17:	SWOT analýza.....	61

Tabulka č. 18: Přehled prioritních oblastí a opatření.....	63
Tabulka č. 19: Přehled opatření a aktivit dle jednotlivých prioritních oblastí.....	64